

Estudi de l'estat de la implementació dels plans i estratègies de protecció del medi i prevenció de riscos naturals

PROJECTE SINGULARS

Officinalis pirenaica

Promou i finança: la Generalitat de
Catalunya - Departament d'Empresa i
Treball

Subvencions a projectes singulars
d'intercooperació del cooperativisme,
creació de cooperatives i projectes de
suport a les cooperatives i entitats de
l'economia social i solidària

Estudi de l'estat de la implementació dels plans i estratègies de protecció del medi i prevenció de riscos naturals

PROJECTE SINGULARS

Document elaborat per: Officinalis Pirenaica Enginyeria ambiental, SCCL

www.Officinalis.cat

Data: 30/10/2023

Subvencions a projectes singulars d'intercooperació del cooperativisme, creació de cooperatives i projectes de suport a les cooperatives i entitats de l'economia social i solidària

Promou:

Generalitat de Catalunya
**Departament d'Empresa
i Treball**

Finança:

INDEX

1.	INTRODUCCIÓ	1
1.1.	CONTEXT GENERAL.....	1
1.2.	DESCRIPCIÓ DEL TERRITORI	1
2.	MOTIVACIÓ I OBJECTIUS.....	2
2.1.	MOTIVACIÓ	2
2.2.	OBJECTIU GENERAL	2
2.3.	OBJECTIUS ESPECÍFICS.....	3
3.	METODOLOGIA.....	4
3.1.	ABAST TERRITORIAL I ÀMBIT D'ACTUACIÓ.....	4
3.2.	PROCEDIMENT	5
4.	RESULTATS.....	9
4.1.	OBLIGACIONS I RESTRICCIONS	9
4.1.1.	RISC SÍSMIC.....	9
4.1.2.	RISC D'INCENDIS	12
4.1.3.	RISC DE SEQUERA.....	16
4.1.4.	RISC D'INUNDACIÓ.....	17
4.1.5.	RISC DE NEVADES	20
4.1.6.	RISC D'ALLAUS.....	23
4.1.7.	RISC DE VENT.....	26
4.1.8.	BIODIVERSITAT I MEDI AMBIENT	29
4.2.	DESCRIPCIÓ DELS ESPAIS PEIN.....	50
4.2.1.	Naut Aran	50
4.2.2.	Parc Nacional d'Aigüestortes	52
4.2.3.	Parcs Naturals de l' Alt Àneu i Alt Pirineu	53
4.2.4.	Collegats.....	56
4.2.5.	Serra de Boumort	57
4.2.6.	Estany de Montcortès	59
4.2.7.	Costoja	60

4.3.	ESTAT DEL TERRITORI	62
4.3.1.	ESTAT DE LA EXISTÈNCIA I VIGÈNCIA DELS PLANS	62
4.3.2.	IMPLEMENTACIÓ I REALITAT DEL TERRITORI, PERCEPCIÓ MUNICIPAL	72
4.3.3.	IMPLEMENTACIÓ AL TERRITORI, ANALISI DADES.....	75
5.	DISCUSSIÓ	84
6.	BIBLIOGRAFIA	86

ANNEX 1 Plànols

ANNEX 2 Resum de les zones protegides al Pallars Sobirà, les seves figures de protecció i els seus plans de gestió

ANNEX 3 Fitxes de les Zones Natura 2000 al Pallars Sobirà, generades per la Generalitat de Catalunya.

1. INTRODUCCIÓ

1.1. CONTEXT GENERAL

En el context actual d'emergència climàtica i les crisis socials que se'n deriven cal fer un pas clar per fer intervencions que preservin, restaurin i previnguin les seves conseqüències. El canvi climàtic suposa un augment de la freqüència i de la intensitat dels fenòmens meteorològics intensos (pluges intenses, onades de calor, sequeres, vents forts, etc.). Això implica una augment dels riscos naturals (incendis, esllavissades, inundacions, etc.) els quals ja són especialment alts a les zones d'alta muntanya degut a terrenys molt accidentats, les masses forestals i la freqüència de precipitacions. L'aïllament físic de la població als territoris de muntanya i la falta de recursos suposa un factor de risc extra a l'hora d'enfrontar fenòmens naturals adversos.

A més, les conseqüències del canvi climàtic i la competència de recursos al territori afecta a altres factors associats al medi natural: pèrdua de biodiversitat, disminució de l'herba de pastura, eutrofització de masses d'aigua, disminució dels cabals d'aigua, etc. També es detecten els seus efectes en les activitats econòmiques vinculades al territori com són l'agricultura, ramaderia, productors de fusta etc.

Per tant, per tal que la gestió dels territoris de muntanya s'adapti al context d'emergència climàtica amb tot el que se'n deriva, s'ha de tenir en compte la gestió dels riscos naturals i del medi ambient.

1.2. DESCRIPCIÓ DEL TERRITORI

El Pallars Sobirà és una de les comarques eminentment pirenaïques i forma part de l'àmbit territorial de l'Alt Pirineu i Aran. El seu relleu està vertebrat per la Noguera Pallaresa i afluents, que drenen de nord a sud fins al Congost de Collegats. Majoritàriament es situa en la zona axial pirinenca que hi manté l'orientació general WNW-ESE

Històricament es tractava d'un territori aïllat de la resta de Catalunya i tot i les infraestructures realitzades en les darreres dècades encara es considera de difícil accés. Això implica per una banda que el territori ha de fer front a dificultats associades a la manca de comunicació, d'aquí la importància de desenvolupar el màxim de serveis a nivell local. Però per altra banda, l'aïllament d'aquest territori en fa un lloc privilegiat per a la preservació de la natura.

Històricament l'economia de la comarca s'ha basat en l'aprofitament i explotació dels recursos naturals: agricultura, ramaderia i la silvicultura. Però aquestes activitats han decregut molt als darrers anys rellevant-se per una nova font d'ingressos: el turisme. Aquest sector és el centre de l'economia de la majoria dels territoris de muntanya, en detriment d'altres recursos com és el

sector primari, que es troba afectat per les dificultats d'accés a les terres, i per un ritme discontinu amb una població que es multiplica en les temporades estivals.

Segons el pla territorial parcial de l'Alt Pirineu i Aran, el pes de l'habitatge secundari o vacant al Pallars Sobirà i Jussà és molt per sobre de la mitjana catalana. Aquest factor, afegit a uns riscos naturals elevats, així com la importància de preservar la natura, implica que el planejament urbanístic al Pallars Sobirà és complex i necessita una mirada transversal.

2. MOTIVACIÓ I OBJECTIUS

2.1. MOTIVACIÓ

Aquest projecte neix de la voluntat de realitzar un estudi profund i útil sobre l'impacte dels riscos naturals al Pallars Sobirà per tècnics de les administracions i professionals que treballen al territori. Vol integrar diverses mirades, anàlisi del context, implementació dificultats i reptes que està tenint el desplegament dels diversos plans per facilitar noves actuacions de prevenció o de resposta en cas de situació de risc.

Tots els projectes de desenvolupament rural o gestió del territori han de tenir en compte la problemàtica complexa i específica dels entorns d'alta muntanya com és el cas del Pallars Sobirà. Tal com s'ha exposat, ha de fer front a un context de canvi climàtic, d'orografia abrupta, de despoblament, envelliment i masculinització de la població, imaginaris, tradicions i praxis diferents als urbans, a més d'una vulnerabilitat econòmica deguda a la seva dependència al turisme.

Per tant, el desplegament d'accions de conservació del patrimoni natural, agrícola i urbà s'han de realitzar a través d'una mirada transversal, amb coneixements profunds de l'àmbit legal i de la implementació dels plans i estratègies de conservació del territori.

Per això, és imprescindible realitzar un estudi de l'estat de de la implementació dels plans i estratègies de protecció del medi i prevenció de riscos naturals, per tenir en ment els reptes actuals del territori, així com per poder projectar-se en les necessites futures.

2.2. OBJECTIU GENERAL

L'objectiu del present document és analitzar l'estat de la gestió de riscos naturals i de la protecció del medi ambient al Pallars Sobirà. Tota la comarca es troba en un territori muntanyós, orogràficament accidentat, amb valls estretes. Això implica que els riscos naturals d'inundacions, d'incendis, de sismes, de desprendiments rocosos, de ventades, de nevades i de allaus són molt alts. Per tant, un dels objectius és identificar per cada risc que acabem d'anomenar, els plans de gestions en vigor, i establir un diagnosi de l'estat de la gestió d'aquests riscos al territori.

A més, el Pallars Sobirà compta amb espais protegits a diferents nivells (PEINs, Parcs Naturals, Parc Nacional, reserves naturals parcials, reserves naturals de caça, espais Natura 2000). Per tant, un dels objectius és identificar l'estat de protecció de cada zona, i quins marcs legals s'han de tenir en compte a l'hora de treballar en aquests espais.

2.3. OBJECTIUS ESPECÍFICS

- Definir els principals riscos naturals i les proteccions ambientals que afecten el Pallars Sobirà.
- Definir quins plans i estratègies estan desplegats al territori, per poder entendre millor l'àmbit legal, així com els objectius i intencions dels diferents actors.
- Conèixer el paper dels diferents actors implicats i els reptes presents.
- Descripció accions associades a cada risc vinculades als actors implicats.
- Localitzar punts i àrees d'actuació prioritàries per la prevenció de riscos naturals
- Facilitar l'accés a dades de diagnòstic de prevenció de riscos naturals

3. METODOLOGIA

3.1. ABAST TERRITORIAL I ÀMBIT D'ACTUACIÓ

Aquest estudi està focalitzat al territori de la comarca del Pallars Sobirà.

Imatge 1 Situació geogràfica del Pallars Sobirà

Aquest estudi es centra en les estratègies de protecció del medi ambient i els riscos naturals més rellevants en aquest territori:

- **Risc sísmic:** Catalunya és una zona amb un risc sísmic moderat, el nord és la zona amb el perill més alt de Catalunya (intensitat més elevada).
- **Risc d'incendis:** El Pallars Sobirà és un territori amb una superfície de boscos important, la qual ha augmentat darrerament degut al progressiu abandonament de conreus i pastures. Lligat amb les sequeres, les onades de calors, les ventades, i el relleu accidentat del territori, aquesta superfície boscosa implica un risc d'incendis alt al territori.
- **Risc de sequera:** El canvi climàtic implica un augment de la freqüència de fenòmens meteorològics extrems, com per exemple períodes amb precipitacions molt febles. Això pot generar un augment dels episodis de sequera al territori, amb un impacte social i ecològic molt important.
- **Risc d'inundació:** L'augment de la freqüència dels episodis de pluges intenses també és conseqüència del canvi climàtic amb potencial per a causar inundacions importants, sobretot als fons de valls.

- **Risc de nevades:** Una de les situacions meteorològiques habitual a Catalunya són les adveccions del nord i/o nord-oest. Aquesta situació pot donar lloc a nevades intenses que afecten el Pirineu i el Prepirineu. Tot i que aquests territoris estan acostumats a gestionar-ho, el risc pot ser alt quan els episodis de neus són especialment forts.
- **Risc d'allaus:** Les altures importants i la inclinació forta dels territoris del Pallars Sobirà en fan la zona de Catalunya amb una activitat més freqüent d'allaus d'intensitat alta o molt alta.
- **Risc de vent:** Les zones d'alta muntanya són les zones amb ratxes de vent fort més freqüent de Catalunya. La majoria d'aquests fenòmens tenen lloc durant els mesos més freds de l'any.
- **Risc de desprendiments rocosos:** Aquest risc és alt en zones accidentades com el Pallars Sobirà. Tot i això, encara no existeix cap pla de gestió d'aquest risc, i per tant no es pot fer un treball en profunditat en aquest document.
- **Figures de protecció dels espais naturals:** El territori compta amb una multitud de figures de protecció que tenen com a objectiu la preservació del medi ambient.

3.2. PROCEDIMENT

La Llei 23/1983, de 21 de novembre, de política territorial, defineix tres instruments de planejament territorial:

- **El Pla territorial general:** El relatiu pel territori d'estudi és el Pla Territorial General de Catalunya: PTGC
- **Els plans territorials parcials:** En aquest cas es tracta del **Pla territorial de l'Alt Pirineu i Aran** (per les comarques de l'Alta Ribagorça, l'Alt Urgell, la Cerdanya, el Pallars Jussà, el Pallars Sobirà i la Val d'Aran).
- **Els plans territorials sectorials.** Existeixen 9 plans: Pla de carreteres de Catalunya (1985, revisat el 1995); Pla d'espais d'interès natural (1992); Mapa eòlic de Catalunya (2002); Pla de sanejament de Catalunya (1996); Pla territorial sectorial d'equipaments comercials (2001); Pla de ports de Catalunya (2001); Pla d'aeroports de Catalunya (2003); Pla de l'Energia de Catalunya (2005); Pla director d'instal·lacions i equipaments esportius de Catalunya (2005). El que ens interessa pel nostre estudi és el **Pla d'espais d'interès natural: PEIN**.

Aquest informe s'ha realitzat utilitzant com a punt de partida el Pla territorial de l'Alt Pirineu i Aran. Dona una visió global del territori i de les comarques que l'envolten, i permet identificar altres plans importants en la gestió del territori. A més, molta informació s'ha recopilat i contextualitzat a partir de les dades i la documentació facilitades per a) la Generalitat de Catalunya on es desglossen tots els plans especials de gestió de medi ambient, els plans especials de gestió de riscos, b) la Confederació Hidrogràfica de l'Ebre respecte a la gestió de fenòmens extrems associats a l'aigua (inundacions i sequeres).

Per a la consulta de l'estat de vigència i obligacions dels Plans d'Actuació Municipal s'ha consultat el Portal de Transparència de Catalunya. Per a la visualització dels mateixos s'han obtingut les dades del Mapa de Protecció Civil de Catalunya.

Després d'aquesta recerca bibliogràfica, s'han realitzat entrevistes amb alcaldes i tècnics d'alguns ajuntaments del territori que han accedit a compartir la seva experiència interna en la gestió dels plans de riscos naturals, amb l'objectiu de concretar l'estat del territori respecte a la seva gestió, i de ressaltar les seves necessitats.

Per últim s'han buscat els punts d'especial interès de cara a la gestió territorial i els riscos naturals a partir de l'anàlisi de cartografia i informació digital. S'ha elaborat una cartografia pròpia a partir dels criteris vinculats a la legislació i recomanacions que se'n deriven així com els factors orogràfics o d'infraestructura que s'han considerat rellevants per als riscos estudiats. A continuació es presenten les qüestions metodològiques associades a cada risc natural:

Incendis

Per a la localització de les àrees d'especial atenció en la prevenció d'incendis s'han tingut en compte els següents tipus de zones edificades:

- Àrees residencials aïllades
- Casc urbà
- Edificacions aïllades en l'espai rural
- Eixample
- Zones industrials , comercials i/o de serveis
- Zones Urbanes laxes

S'ha establert una franja perimetral de 25 m al voltant de les zones de bosc d'acord amb els criteris de la Llei 5/2003, de 22 d'abril i el Decret 123/2005, de 14 de juny, de mesures de prevenció dels incendis forestals en les urbanitzacions sense continuïtat immediata amb la trama urbana. Les zones construïdes definides anteriorment compreses dins d'aquesta franja al voltant del bosc s'han considerat àrees d'especial atenció per la prevenció i actuació en cas d'incendi.

Les dades per la elaboració d'aquests plànols s'han obtingut a partir del Mapa de cobertes de sol del ICGC 2018.

Dades capa: Mapa de cobertes de sol. Escala 1:50000. Sistema de referència: EPSG 25831. Identificador: cobertes-sol-v1r0-2018

Imatge 2. Exemple definició de zona d'especial atenció per incendi

Inundacions

Per a la localització dels àrees d'especial interès en la prevenció d'inundacions s'han tingut en compte les següents zones edificades:

- Àrees residencials aïllades
- Casc urbà
- Edificacions aïllades en l'espai rural
- Eixample
- Zones industrials , comercials i/o de serveis
- Zones Urbanes laxes

S'han analitzat les potencials infraestructures afectades en funció de les zones inundables associades a períodes de retorn de 10, 50, 100 i 500 anys definides a Zones inundables associades a períodes de retorn, 2023 elaborat pel Ministerio para la Transición Ecológica y el Reto Demográfico (MITECO, 2023)

Dades capa: Mapa de cobertes de sol. Escala 1:50000. Sistema de referència: EPSG 25831

Zones inundables períodes de retorn T10, T50, T100, T500. Sistema de referència: EPSG 4258.
Identificador: 813bd9ed-a458-438e-af96-b9cbca568007

Allaus

A partir de la base de dades d'Allaus de Catalunya (BDAC) s'han creuat les zones susceptibles d'Allaus amb la infraestructura elèctrica d'alta tensió i s'han localitzat els potencials postes afectats en cas d'allau. També s'han superposat aquestes zones amb la infraestructura viària per localitzar els potencials trams de carreteres afectades en cas d'allau.

Dades capa: Zones d'allaus.

Sistema de referència: EPSG 25831. Identificador: allaus-wms

4. RESULTATS

4.1. OBLIGACIONS I RESTRICCIONS

A nivell del territori del Pallars Sobirà, s'analitza el rol dels ajuntaments en la gestió dels riscos naturals. Els plans especials de la Generalitat de Catalunya especifiquen que "els municipis són les entitats bàsiques de la protecció civil a Catalunya i també els que disposen d'un millor coneixement de les característiques i dels riscos que afecten una zona en concret del seu territori. Els alcaldes i les alcaldesses, com a autoritats locals de protecció civil, han de vetllar per a que es prenguin les mesures preventives necessàries per a la protecció de les persones, dels béns i del medi ambient dins del seu municipi.

La Generalitat de Catalunya estableix que tots els municipis de Catalunya han de tramitar els seus plans mitjançant el document únic de protecció civil municipal (DUPROCIM) que ha d'incloure, com a mínim, tots els plans de protecció civil municipals pels quals el municipi en té obligació d'acord amb els corresponents plans especials d'emergències de la Generalitat. També pot incloure altres plans especials si tenen la recomanació de fer-los.

La Generalitat de Catalunya també posa a disposició dels municipis una xarxa de Radiocomunicacions d'Emergències i Seguretat de Catalunya (Xarxa RESCAT). És una xarxa dissenyada per proporcionar cobertura, tant en nuclis de població com en entorns rurals, als cossos i col·lectius professionals implicats en la seguretat i les emergències a Catalunya. Tots els municipis del Pallars Sobirà hi estan adherits.

4.1.1. RISC SÍSMIC

Catalunya és una zona amb una sismicitat moderada, amb una activitat més intensa al nord de Catalunya. A continuació es presenta la gestió del risc sísmic al Pallars Sobirà.

4.1.1.1. Marc legal

- Resolució de 5 de maig de 1995: Directriu Bàsica de Planificació de Protecció Civil davant del Risc Sísmic
- Resolució de 17 de setembre de 2004: modificació de la Directriu Bàsica de Planificació de Protecció Civil davant del Risc Sísmic.
- Resolució de 29 de març de 2010: Pla Estatal de Protecció Civil davant del Risc Sísmic
- Reial decret 997/2002, de 27 de setembre: Norma de Construcció Sismorresistent
- Reial decret 2543/94, de 8 de febrer de 1995. Normativa de Construcció Sismorresistent Espanyola NCSE-94. BOE 33

4.1.1.2. Plans actuals

- **Pla estatal de protecció civil davant del risc sísmic**

Pla de regulació estatal. En una emergència ordinària, el pla que ha de regir les actuacions és el SISMICAT i el pla estatal el complementa. En el cas d'una emergència extraordinària, declarada d'interès nacional, entra en lloc el pla estatal en coordinació amb el pla SISMICAT. El pla estatal permet l'actuació de la Unitat Militar d'Emergència. En aquest cas, el territori es dividirà per municipi o grup de municipis, i cada zona tindrà el seu PMA (*Puesto de Mando Avanzando*) des del qual es gestiona l'ajuda estatal, i el seu CAC (Centre d'Atenció Ciutadana).

- **Pla especial d'emergències SÍSMIques a CATalunya: SISMICAT**

És el pla de regulació a nivell de comunitat autònoma de Catalunya, aprovat a l'any 2003. Cobreix tot el territori de Catalunya. Estableix els criteris per a la planificació dels Plans d'Actuacions Municipals, els quals són obligatoris en tot el territori de Pallars Sobirà.

- **Plans d'actuacions Municipals: PAM**

El Pla SISMICAT estableix que els municipis amb una intensitat sísmica prevista igual o superior a VII en un període de retorn associat de 500 anys estan obligats a tenir un PAM sísmic. És el cas de tots els municipis del Pallars Sobirà. Aquests plans han de reflectir les actuacions del municipi davant els diferents esdeveniments sísmics que es puguin produir.

- **Plans d'AUTOprotecció: PAU**

Tots els municipis del Pallars Sobirà tenen una intensitat sísmica prevista igual o superior a VII en un període de retorn de 500 anys, segons el mapa de perillositat sísmica de SISMICAT. Per tant, les entitats següents han de tenir un pla d'autoprotecció (PAU):

- Titulars dels elements vulnerables
- Titulars de la xarxa d'infraestructures de transport
- Titulars i gestors dels serveis bàsics ja siguin públics o de gestió privada

- **Plans d'assistència i suport dels Consells Comarcals: PAS**

Els Consells Comarcals poden elaborar plans d'assistència i suport (PAS) per als municipis del seu àmbit territorial per ajudar-los a complir les seves responsabilitats, d'acord amb el que es desenvolupi per reglament, segons l'article 50 de la Llei 4/1997, respectant, en tot cas, els PAM. Al Pallars Sobirà, no s'ha trobat cap PAS per la gestió del risc sísmic ni per cap altre risc natural.

4.1.1.3. Actors

Avaluació i seguiment del risc:

- Institut Geogràfic Nacional: IGN
- Institut Cartogràfic i Geològic de Catalunya: ICGC

Actors responsables en cas d'emergència:

- Direcció del Pla SISMICAT: Correspon al conseller/a d'Interior de la Generalitat de Catalunya, o persona en qui delegui
- El/la Director/a del PAM és l'alcalde/ssa, o persona en qui delegui (tinent d'alcalde/ssa o regidor/a): responsabilitat de l'actuació municipal.
- Protecció civil
- Serveis de bombers
- Cossos de seguretat autonòmics

4.1.1.4. Accions

SISMICAT

El Pla especial d'emergències sísmiques a Catalunya SISMICAT especifica que els ajuntaments han de:

- Determinar els elements vulnerables i establir la vulnerabilitat sísmica.
- Tenir en consideració els escenaris *d'efecte dòmino* que poden produir-se en cas de sísmes als municipis amb riscos especials d'inundacions degudes a embassaments o indústries amb substàncies perilloses.
- Preveure totes aquelles mesures necessàries per atendre la població, especialment les que afectin l'allotjament i l'evacuació.
- Establir la perillositat sísmica local amb tot detall (microzonació sísmica), incloent-hi en tot cas les zones en què es pugui detectar la presència d'efectes induïts.
- Conèixer i catalogar els mitjans i recursos específics per atendre una emergència sísmica en el municipi, i tenir-los convenientment actualitzats.
- Informar la població.
- Preveure els sistemes de control i avís dels elements vulnerables.
- Organitzar i censar els voluntaris municipals tenint establertes les funcions a realitzar i la seva distribució en cas d'emergència sísmica.
- El municipi ha de tenir un Centre de Coordinació Operativa Municipal (CECOPAL)

- Disposar d'un PAM: obligat per tots els municipis del Pallars Sobirà, perquè superen el llindar de referència d'intensitat.

4.1.2. RISC D'INCENDIS

En el següent capítol es desenvolupen les diferents mesures administratives i operatives que s'adopten per enfrontar els riscos d'incendis a nivell de prevenció d'incendis.

4.1.2.1. Marc legal

- **LLEI 6/1988, de 30 de març**, forestal de Catalunya.
- **Resolució de 31 de octubre de 2014, de la Subsecretaría**, por la que se publica el Acuerdo del Consejo de Ministros de 24 de octubre de 2014: aprobació del "Plan Estatal de Protección Civil para Emergencias por Incendios Forestales".
- **LLEI 4/1997, de 20 de maig**, de Protecció Civil de Catalunya.
- **LLEI 5/2003, de 22 d'abril**, de mesures de prevenció dels incendis forestals en les urbanitzacions sense continuïtat immediata amb la trama urbana.
- **LLEI 17/2003, de 4 de juliol**, del Cos d'Agents Rurals.
- **DECRET 64/1995, de 7 de març**, pel qual s'estableixen mesures de prevenció d'incendis forestals.
- **DECRET 266/2007, de 4 de desembre**, pel qual s'aprova el Reglament del Cos d'Agents Rurals.
- **DECRET 155/2014, de 25 de novembre**, pel qual s'aprova el contingut mínim per a l'elaboració i l'homologació dels plans de protecció civil municipals i s'estableix el procediment per a la seva tramitació conjunta.
- **ACORD GOV/141/2014**, de 21 d'octubre, pel qual s'aprova la revisió del Pla especial d'emergències per incendis forestals de Catalunya
-

4.1.2.2. Plans actuals

- **Pla estatal de protecció civil para emergències per incendis forestals**

Aquest Pla de nivell estatal té com a objectiu gestionar l'emergències per incendis forestals a gran escala, i donar suport a les comunitats autònomes quan ho necessiten.

- **Pla especial d'emergències per INCendis FOrestals de CATalunya: INFOCAT**

L'objectiu del Pla INFOCAT és establir el marc jurídic-funcional per fer front a les emergències per incendis forestals, dins de l'àmbit territorial de Catalunya, establint els avisos, l'organització i els procediments d'actuació dels serveis de la Generalitat de Catalunya, de les altres

administracions públiques i també de les entitats privades que tinguin un paper rellevant en la gestió d'aquest tipus d'emergències.

Segons la Llei 4/1997, de 20 de maig, els plans han d'ésser adaptats als canvis de circumstàncies, si aquests es produeixen, i han d'ésser revisats cada quatre anys, a fi de mantenir-ne plenament la capacitat operativa. Aquesta revisió ha d'ésser aprovada i homologada pel mateix procediment de l'aprovació i l'homologació de posada en marxa.

- **Pla ALFA** i el mapa diari de risc d'incendi

És el procediment operatiu establert pel Cos d'Agents Rurals per definir les actuacions dels efectius de vigilància i prevenció d'incendis, davant les situacions de perill d'incendi forestal que es puguin produir.

Aquestes situacions de perill d'incendis forestals es graduen en una escala de 4 nivells operatius, de 0 a 3, per a cada comarca. Cadascun correspon, en general, a un nivell de perill d'incendi forestal. Els graus de perill s'elaboren a partir de a partir del mapa de perill d'incendi diari del Servei de Prevenció d'incendis forestals.

Des de juliol 2023, el pla Alfa està visible en un mapa interactiu actualitzat cada dia. Aquest mapa permet a la ciutadania tenir accés per conèixer el nivell del Pla Alfa a cada zona de Catalunya i a més a més permet veure les possibles restriccions d'accés a espais naturals.

El Pla INFOCAT s'activa a partir dels nivells 2 i 3 del Pla Alfa.

- **Plans d'Actuacions Municipals: PAM**

El pla INFOCAT determina que han d'elaborar el PAM els municipis pels quals la vulnerabilitat és alta o molt alta. Es recomana la redacció d'un PAM als municipis pels quals la vulnerabilitat és mitjana. Al Pallars Sobirà, 6 municipis han d'elaborar un PAM i 5 el tenen recomanat.

- **Plans de Prevenció d'Incendis forestals municipals: PPI**

La Llei 6/1988, de 30 de març, estableix que totes les entitats locals situades en zones d'alt risc d'incendi forestal han de disposar d'un Pla de Prevenció d'Incendis Forestal amb les mesures operatives i administratives a prendre i els equips i les infraestructures a crear per a defensar-se dels incendis forestals i disminuir-ne el risc. Aquests Plans d'Incendis s'han d'incloure al Pla INFOCAT.

- **Plans de Prevenció per a Urbanitzacions: PPU**

L'article 40 de la Llei 6/1988, del 30 de març, forestal de Catalunya, determina que les entitats locals situades en zones d'alt risc d'incendi han de disposar d'un pla de prevenció que ha de contenir les mesures operatives i administratives que calgui prendre i ha de determinar els equips i les infraestructures necessaris per a afrontar els incendis forestals i disminuir-ne el risc. Mitjançant la Llei 5/2003, de 22 d'abril, de mesures de prevenció dels incendis forestals en les urbanitzacions, es desenvolupen aquestes mesures.

- **Pla bàsic de prevenció d'incendis del Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici**

El Parc Nacional comprèn un pla propi per a la gestió dels incendis forestals al Parc Nacional. En aquesta línia, el pla preveu actuacions de prevenció en la zona del Parc Nacional, així com a la seva zona perifèrica, i fins i tot algunes actuacions fora dels límits del Parc Nacional en boscos d'utilitat pública que es troben a la zona d'influència del parc.

4.1.2.3. Actors

Els principals organismes, serveis i entitats que intervenen en la aplicació i desenvolupament dels diferents plans son els següents:

Seguiments i avisos dels riscos:

- La direcció general competent en matèria de prevenció d'incendis forestals (Direcció General d'Ecosistemes Forestals i Gestió del Medi).
- La direcció general competent en matèria de la vigilància, el control, la protecció, la prevenció integral i la col·laboració en la gestió del medi ambient (Direcció General dels Agents Rurals).

Actors responsables en cas d'emergència:

- La direcció general competent en matèria de protecció civil (Direcció General de Protecció Civil).

L'organització coordinadora d'Agrupacions de Defensa Forestal (Secretariat de Federacions i Agrupacions de Defensa Forestal).

Representants dels Ajuntaments, consells comarcals i diputacions.

4.1.2.4. Accions

PLANS DE PREVENCIÓ D'INCENDIS FORESTALS MUNICIPALS (PPI) i PPU.

Els municipis que hagin de comptar amb un PPI hauran d'elaborar d'un plànol de delimitació de les urbanitzacions, les edificacions i les instal·lacions afectades per risc d'incendis. També hauran d'incloure un Pla de Prevenció per a Urbanitzacions que tingui en compte les següents mesures:

- a) Assegurar l'existència d'una franja exterior de protecció d'almenys vint-i-cinc metres d'amplada al voltant, lliure de vegetació seca i amb la massa arbòria aclarida que compleixi les característiques que s'estableixin per reglament.
- b) Mantenir el terreny de totes les parcel·les i zones verdes interiors a la franja de protecció en les mateixes condicions que s'estableixin per a les franges de protecció.

c) Elaborar un pla d'autoprotecció contra incendis forestals que s'ha d'incorporar al pla d'actuació municipal, d'acord amb el Pla de protecció civil d'emergències per a incendis forestals a Catalunya (Infocat), segons el que estableix la Llei 4/1997, del 20 de maig, de protecció civil de Catalunya.

d) Disposar d'una xarxa d'hidrants homologats per a l'extinció d'incendis que compleixi les característiques establertes per decret.

e) Mantenir nets de vegetació seca els vials de titularitat privada, tant els interns com els d'accés, i les cunetes. S'han de regular per reglament la retirada i l'eliminació de les restes vegetals procedents de la poda i la neteja.

INFOCAT

- a. Incloure les actuacions del apartat anterior per urbanitzacions i nuclis de població, les edificacions i les instal·lacions aïllades.
- b. Previsions de perill: estar atents al mapa diari de perill d'incendi forestal, al mapa del Pla Alfa, i en especial, als avisos del CECAT.
- c. Punts de concentració i evacuacions: s'ha d'elaborar un mapa dels punts de concentració i dels camins per efectuar una possible evacuació. Aquest aspecte té especial importància en el cas d'urbanitzacions, nuclis de població i edificacions aïllades.
- d. Informació, avís, protecció i atenció a la població: cal donar a conèixer a la població el sistema d'alarma establert (emissores de ràdio local, campanes, sirenes, altaveus, etc.) i les mesures d'autoprotecció (especialment a la població que viu en zones de risc). Cal tenir previstes les rutes d'avís (amb quins mitjans i com es faran aquests avisos). Cal tenir preparats els sistemes d'avís a la població (whatsapp, ràdio, megàfons, números de telèfon, xarxes socials...).
- e. Acolliment i atenció a la població afectada: l'acolliment serà necessari en cas d'evacuació de zones habitades del municipi. L'Ajuntament ha de disposar d'un llistat dels possibles espais on realitzar l'acollida i les seves característiques.
- f. Organització i gestió dels voluntaris ocasionals: en molts incendis col·laboren voluntaris ocasionals. Cal tenir coneixement en tot moment d'on es troben aquests voluntaris i les tasques que estan realitzant. Aquests voluntaris ocasionals només podran fer tasques de suport logístic i d'informació que no suposin en cap cas posar-los en situacions de perill, i caldràiliar-los i especificar quines tasques faran.
- g. Mantenir actualitzat i operatiu el Pla d'Actuació Municipal (PAM) per incendis forestals, el catàleg de recursos municipals, el directori telefònic municipal d'emergències i el llistat de freqüències de les emissores de ràdio de cobertura municipal. En cas de modificacions dels contactes d'avís o del Centre de Recepció d'Alarmes s'ha d'informar al CECAT també. Al Pallars Sobirà, 7 ajuntaments tenen obligació de tenir un PAM pels incendis i 8 ajuntaments el tenen recomanat.

ALTRES ACTUACIONS

Les Àrees forestals recreatives Decret 64/1995, de mesures de prevenció d'incendis forestals; article 15, paràgraf a, estableix que es podrà fer focs d'esbarjo durant el període comprès entre el 15 de març i 15 d'octubre dintre de les àrees recreatives sempre que s'utilitzin fogons de gas o barbacoes d'obra amb mataguspines''

4.1.3. RISC DE SEQUERA

Tot i que és un territori de muntanya, el Pallars Sobirà no està exempt del risc de sequera. A continuació es detalla la gestió d'aquest risc al territori.

4.1.3.1. Marc legal

- Llei 10/2001, de 5 de juliol, del Pla Hidrològic Nacional
- Reial Decret 125/2007, de 2 de febrer, àmbit territorial de las demarcacions hidrogràfiques.
- Reial Decret 1/2016, de 8 de gener, revisió dels Plans Hidrològics i aprovació del Pla hidrològic de la Demarcació Hidrogràfica del Ebre

4.1.3.2. Plans actuals

Conques internes:

A Catalunya, les conques internes (rius que neixen a Catalunya i desemboquen a la Mediterrània) estan gestionades per l'Agència Catalana d'Aigua, el qual ha desenvolupat un Pla Especial de Sequera (PES). Totes les aigües des Pallars Sobirà desemboquen a l'Ebre i per tan el territori no està cobert per aquest pla.

Conca de l'Ebre:

La Dirección General del Agua va establir uns requisits per a l'elaboració de Plans Especials de Sequera a Espanya. La Confederación Hidrogràfica del Ebro (CHE) va realitzar al 2018 el Pla Especial de Sequera per tota la conca de l'Ebre, seguint aquests requisits.

Aquest pla diferencia dos aspectes de les sequeres:

- Les sequeres perllongades: sequeres associades a una baixa precipitació, que poden tenir un impacte sobre les masses d'aigües i els cabals dels rius.
- Les escassetats conjunturals: escassetats associades a una falta temporal de recursos per sostenir les demandes socioeconòmiques de l'aigua.

El pla divideix la conca de l'Ebre en Unitat Territorial d'Escassetat (UTE) i Unitats Territorials a efectes de Sequera perllongada (UTS) per les quals estan definides mesures específiques en cas de sequera. El Pallars Sobirà es troba en la UTE 12A, i la UTS 12: la conca del Segre.

4.1.3.3. Actors

El Pla Especial de Sequera de la Conca de l'Ebre i l'article 27.2 de la llei 10/2001 especifiquen que l'autoritat competent a la conca del Segre per al seguiment d'indicadors i per a l'activació de mesures en relació a la sequera és la Confederació Hidrogràfica de l'Ebre (CHE).

4.1.3.4. Accions

Les actuacions de prevenció previstes en el Pla Especial de Sequera per la conca de l'Ebre són actuacions gestionades per la CHE que no impliquen cap gestió des de les administracions locals, per tant no formaran part d'aquest estudi. Tot i això, les administracions locals tenen la possibilitat de desenvolupar actuacions a la seva escala, però no ho estan obligades pel Pla Especial de Sequera.

4.1.4. RISC D'INUNDACIÓ

Les inundacions són un fenomen que acostuma a succeir de manera reiterada en llocs específics, en general al Pallars Sobirà, aquests llocs són els fons de les valls. A continuació es detallen els plans existents per a la gestió del risc d'inundació.

4.1.4.1. Marc legal

- Reial Decret 407/1992, de 24 de abril, Norma Bàsica de Protecció Civil.
- Directriu Bàsica de Planificació de Protecció Civil davant del Risc d'Inundacions, aprovada per Resolució de la Secretaria d'Estat d'Interior, de 31 de gener de 1995. (BOE núm 38, de 14/02/1995, pàg 4846).
- Reial Decret 1664/1998, de 24 de juliol, de plans hidrològics de conca.
- Decret 210/1999, de 27 de juliol, pel qual s'aprova l'estructura del contingut per a l'elaboració i l'homologació dels plans de protecció civil municipals.
- Reial Decret 903/2010, de 9 de juliol, d'avaluació i gestió de riscos d'inundació.
- Llei 17/2015, de 9 de juliol, del Sistema Nacional de Protecció Civil.

4.1.4.2. Plans actuals

L'abast territorial d'estudi es troba a la conca de l'Ebre. Per tant, els plans d'actuacions en relació amb riscos d'inundació son:

- **El pla de gestió del risc d'inundació (PGRI) de la Demarcació Hidrogràfica de l'Ebre**

Aquest pla és un pla a nivell estatal que cobreix tota la zona de la conca de l'Ebre. Estableix una estructura pels plans de gestions del risc d'inundació que cada comunitat autònoma ha de desenvolupar, amb l'objectiu de coordinar tots els actors per a disminuir les conseqüències negatives de les inundacions.

- **El pla especial d'emergències per inundacions: INUNCAT**

És el pla a nivell de la comunitat autònoma de Catalunya. Cobreix tot el territori de Catalunya. Segueix els criteris de la directriu Bàsica de Planificació de Protecció Civil davant del Risc d'Inundacions (BOE numero 38, de 14/02/1995, pàgina 4846). Estableix els criteris per a la planificació dels Plans d'Actuacions Municipals, i defineix el seu caràcter obligatori, recomanat o no necessari.

- **El Pla territorial de l'Alt Pirineu i Aran**

El pla territorial de l'Alt Pirineu i Aran és un pla territorial parcial que cobreix l'Alta Ribagorça, l'Alt Urgell, la Cerdanya, el Pallars Jussà, el Pallars Sobirà i la Val d'Aran, redactat d'acord amb la Llei 23/1983, de 21 de novembre, de política territorial. Aquest pla especifica que s'ha de tenir en compte els riscos naturals com els riscos d'inundació, entre d'altres, en el planejament urbanístic.

- **Els Plans d'Actuacions Municipals: PAM**

És el pla a nivell local, que permet tenir en compte factors locals. El pla INUNCAT estableix que els municipis estan obligats a redactar un PAM si el risc d'inundació del municipi és Molt Alt, Alt o Mitjà, o si es poden veure afectats pel mal funcionament o trencament d'una bassa o d'una presa en un termini de temps inferior a dues hores. Els municipis estan recomanats a redactar un PAM si el risc d'inundació és Moderat. Si el risc és Baix, els municipis no han de redactar cap PAM.

Al Pallars Sobirà, 10 municipis tenen un risc d'inundació Alt o Molt Alt i per tant estan obligats a redactar un PAM. Quatre altres municipis tenen un risc moderat i per tant estan recomanats a redactar un PAM. Només el municipi de Ferrera no té cap obligació ni recomanació de fer un PAM d'inundacions.

4.1.4.3. Actors

Els principals organismes, serveis i entitats que intervenen en la aplicació i desenvolupament dels diferents plans respecte als riscos d'inundació son els següents:

Seguiments i avisos dels riscos:

- Centre de Coordinació Operativa de Catalunya: CECAT (envia avisos de riscos)
- Servei Meteorològic de Catalunya: SMC (envia avisos de riscos)

- Confederació Hidrològica de l'Ebre: CHE
- Institut Cartogràfic i Geològic de Catalunya: ICGC

Actors responsables en cas d'emergència:

- El/la Director/a del PAM és l'alcalde/ssa, o persona en qui delegui (finent d'alcalde/ssa o regidor/a): responsabilitat de l'actuació municipal.
- El/la Director/a del Pla INUNCAT: Correspon al Conseller d'Interior de la Generalitat de Catalunya. Responsable de la gestió de l'emergència, amb el recolzament del director general competent en matèria de Protecció Civil, del Consell Assessor i del Gabinet d'Informació.

4.1.4.4. Accions

INUNCAT

El Pla especial d'emergències per inundacions a Catalunya INUNCAT especifica que els ajuntaments han de:

- Conèixer les zones més vulnerables del municipi en cas d'inundació i establir un llistat dels principals elements vulnerables (escoles, residències, habitatges, indústries, zones d'acampada, càmpings, etc.) que han de ser avisats i protegits.
- Participar amb els mitjans humans i materials en l'organització i actuacions a fer en cas de risc d'inundacions.
- Responsabilitzar-se de les accions d'informació i protecció de la població en el municipi. De manera especial, preveure el nombre potencial de persones a evacuar i l'atenció que necessitarien.
- Identificar els punts d'actuació prioritària i fer-hi accions preventives com: tancar i senyalitzar els guals dels rius, esculleres, ponts sobre els rius...
- Tenir un Centre de Coordinació Operativa Municipal (CECOPAL).
- Disposar d'un PAM (obligat, recomanat, o no necessari segons el municipi). Al Pallars Sobirà, 10 ajuntaments estan obligats a tenir un PAM pel risc d'inundacions, 4 ajuntaments estan recomanats fer un PAM, i a 1 ajuntament no li és necessari.

A INUNCAT s'especifica a més que els ajuntaments han de prendre mesures de prevenció:

- Neteja: Netejar els claveguerams, els embornals, els possibles passos d'aigua, etcètera, a fi que l'aigua es pugui drenar ràpidament. Cal tenir en compte especialment aquelles zones on s'hagin produït incendis forestals, episodis de forts temporals o inundacions. També després d'episodis de sequera prolongats que hagin provocat la caiguda massiva de les fulles dels arbres.

- Vigilància: Estar atents a la informació meteorològica i, en especial, als avisos que fa el Centre de Coordinació Operativa de Catalunya (CECAT).
- Senyalització: Senyalització de les zones inundables del municipi (aparcaments de vehicles, zones d'acampada...).
- Sensibilització: Donar a conèixer el risc a la població, especialment a la que viu en zones inundables abans de l'època de risc, així com les mesures d'autoprotecció a prendre en cas d'inundacions.

Pla territorial de l'Alt Pirineu i Aran

El Pla territorial de l'Alt Pirineu i Aran recomana:

- No s'hauria de permetre cap ús de la zona fluvial (definida pel Pla territorial), excepte el manteniment de la vegetació.
- La zona del sistema hídric (definit pel Pla territorial) hauria de ser considerada com a sòl no urbanitzable, i els seus usos haurien de ser regulats.
- L'edificació i l'ús de la zona inundable (definit pel Pla territorial) haurien de ser limitades.

4.1.5. RISC DE NEVADES

El risc de nevades es pot definir com els danys o pèrdues que es poden esperar a conseqüència de les nevades. Quan la neu és present en quantitats habituals en llocs on habitualment neva, no presenta cap mena de risc. El que pot presentar un risc de nevada és quan la neu cau de forma extraordinària i/o en llocs en habitualment no neva.

4.1.5.1. Marc legal

- **Llei 4/1997, de 20 de maig**, de Protecció Civil de Catalunya.
- **Decret 210/1999, de 27 de juliol**: aprovació de l'estructura del contingut per a l'elaboració i homologació dels plans de protecció civil municipals (DOGC 2945, de 04.08.1999).
- **Llei 15/2001, de 14 de novembre**, de meteorologia (DOGC 3524, de 29 de novembre).
- **Decret 155/2014, de 25 de novembre**: aprovació del contingut mínim per a l'elaboració i l'homologació dels plans de protecció civil municipals i s'estableix el procediment per a la seva tramitació conjunta.
- **Decret 30/2015, de 3 de març**: aprovació del catàleg d'activitats i centres obligats a adoptar mesures d'autoprotecció i es fixa el contingut d'aquestes mesures.

4.1.5.2. Plans actuals

- **Pla Especial d'Emergències per Nevades a Catalunya: NEUCAT**

A nivell de Catalunya, el Pla Especial d'Emergències per Nevades a Catalunya (NEUCAT) és el marc jurídic-funcional que s'ha de tenir en compte respecte als riscos de nevades. Aquest pla té com a objectius determinar la perillositat de les nevades i els efectes que poden tenir sobre elements vulnerables i serveis bàsics i gestionar el risc quan s'escau.

- **Pla d'Actuació Municipal: PAM**

El pla NEUCAT estableix que tots els municipis amb un dels nuclis de població situat a una altitud de 400 m o més estan obligats a redactar un Pla d'Actuació Municipal (PAM). És el cas de tots els municipis del Pallars Sobirà.

L'objectiu del PAM és tenir en compte el fet que els municipis són els que coneixen millor el seu territori i per tant les seves necessitats i els seus recursos. Així que el PAM permet adaptar les mesures del NEUCAT al territori.

- **Pla d'Autoprotecció: PAU**

El decret 30/2015, de 3 de març, obliga als organismes i entitats duen a terme activitats que puguin generar un risc greu en situacions de nevada han d'elaborar un pla d'autoprotecció, i fer-lo homologar per la Comissió de Protecció Civil de Catalunya o als mateixos municipis en funció l'activitat considerada.

El PAU ha de ser coordinat amb el PAM del municipi corresponent.

- **Plans de sector de risc**

Són plans que integren el PAM i que permeten detallar millor les actuacions per a cada zona de risc.

4.1.5.3. Actors

Seguiments i avisos dels riscos:

- Servei Meteorològic de Catalunya (SMC): publicació del mapa de perillositat de nevades i d'avís de Situació Meteorològica de Perill (SMP) per neu
- Centre de Coordinació Operativa de Catalunya (CECAT): comunicació del risc diari (mapa a nivell comarcal) als municipis.

Actors responsables en cas d'emergència:

- El/la Director/a del PAM és l'alcalde/ssa, o persona en qui delegui (tinent d'alcalde/ssa o regidor/a): declara l'activació o desactivació del PAM i coordinar les actuacions.

- El/la Director/a del Pla NEUCAT és el titular del Departament de la Generalitat de Catalunya competent en matèria de protecció civil o persona en qui delegui: és el màxim responsable de la gestió de l'emergència i és la persona que l'activació i desactivació del pla NEUCAT.

4.1.5.4. Accions

El pla NEUCAT estableix que els municipis hauran de:

- Identificar les zones que pateixin major afectació en cas de nevades i la població que pugui veure's afectada per les incidències resultants de la nevada per establir les prioritats d'actuació. Tenir en consideració els elements especialment vulnerables com escoles, hospitals, residències, habitatges aïllats..., així com infraestructures bàsiques com cementiris o abocadors. També és important identificar la població especialment vulnerable.
- Analitzar les infraestructures vulnerables que poden tenir repercussions en el subministrament de serveis bàsics a la població (aigua, gas, subministrament elèctric, telèfon) i els possibles problemes que se'n poden derivar.
- Considerar l'afectació a les carreteres i els camins, ja que els problemes de trànsit són una de les principals conseqüències de les nevades i poden deixar nuclis de població aïllats. S'han de tenir identificats els punts o rutes on cal actuar de forma prioritària: carrers/trams de carretera amb pendent, llocs obacs (pel perill del glaç), vies principals... És important la neteja d'aquells trams de vies de titularitat municipal que enllacin amb les carreteres que connecten el municipi amb nuclis de població, elements vulnerables o amb altres municipis.

El PAM implica unes actuacions de prevenció per part dels municipis, que han de:

- Determinar els elements vulnerables i establir les tasques prioritàries d'actuació: cases de colònies, cases de turisme rural, llars d'infants, escoles, CAP, centres de salut, residències d'avis, centres de dia...
- Determinar aquelles instal·lacions que per la seva activitat i d'acord amb la normativa vigent han de dotar-se d'un Pla d'Autoprotecció (PAU) i donar suport a la seva elaboració i execució.
- Tenir previst l'habilitació de llocs d'allotjament o d'acollida temporal per a aquelles persones de pas que no puguin arribar al seu destí o aquelles que han hagut d'abandonar els seus habitatges.
- S'han de realitzar campanyes d'informació i divulgació dirigides als ciutadans on se'ls informa del risc i de les actuacions més adequades per fer front a aquestes situacions. Aquestes campanyes les realitzen conjuntament la Direcció General de Protecció Civil i els Ajuntaments.
- S'han de dur a terme actuacions destinades a disposar dels mitjans i recursos que es considerin oportuns.

- Realitzar simulacres per comprovar que la implantació ha estat correcta.

A més, el pla NEUCAT especifica que els municipis que hagin d'elaborar el Pla d'Actuació Municipal per nevades hauran de disposar d'un Centre de Coordinació Operativa Municipal (CECOPAL), normalment ubicat al costat del Centre Receptor d'Alarmes Municipal (CRA), en contacte permanent amb el Centre de Comandament Avançat (CCA) i el Centre de Coordinació Operativa de Catalunya (CECAT).

4.1.6. RISC D'ALLAUS

Tot i que els allaus acostumen a esdevenir en alta muntanya on no generen un impacte a la població, alguns arriben a impactar en zones poblades o infraestructures. A continuació es detalla aquest risc d'allaus al territori.

4.1.6.1. Marc legal

- Llei 4/1997, de 20 de maig: protecció civil de Catalunya.
- Decret 210/1999, de 27 de juliol: aprovació de l'estructura del contingut per a l'elaboració i l'homologació dels plans de protecció civil municipals.
- Llei 15/2001, de 14 de novembre: meteorologia.
- Llei 19/2005, de 27 de desembre: creació de l'Institut Geològic de Catalunya.
- Decret 247/2007 DOGC: distribució de funcions entre l'IGC i el SMC, de mitjans materials i personals en matèria de predicció del risc d'allaus.

4.1.6.2. Plans actuals

- **Pla especial d'emergències per ALLaus a CATalunya: ALLAUCAT**

El pla especial d'emergències per allaus a Catalunya és el marc orgànic i funcional per fer front a les emergències per allaus, amb l'objectiu de minimitzar el risc d'allau. Està dissenyat per a les comarques pirinenques i prepirinenques on el risc d'allau és alt, entre elles el Pallars Sobirà.

Aquest pla no contempla el cas d'allaus que afectin a persones realitzant activitats d'alta muntanya, per les quals es consideren que el risc és part de la pràctica de l'activitat (excepte en el cas d'un accident especialment important). En canvi es focalitza sobre els casos on els allaus poden afectar a pobles, carreteres o altres tipus d'infraestructures o serveis que afectin a la població.

- **Plans d'Actuació Municipals: PAM**

En el pla ALLAUCAT s'estableix que tenen l'obligació d'elaborar el PAM per allaus els municipis que compleixin alguna de les condicions següents:

- Hagin patit allaus amb afectació a edificacions, infraestructures, béns o bé que es trobin ubicats en zones de perill d'allaus i que, per tant, en puguin patir.
- Tinguin infraestructures turístiques d'hivern en zona de risc.
- Tinguin previst el seu desenvolupament urbanístic total o parcial en zones d'afectació d'allaus a les quals el risc sigui gestionable.

Al Pallars Sobirà, 10 municipis estan obligats a elaborar un PAM, dels quals 9 per raons de danys patits a carreteres.

- **Pla d'Autoprotecció PAU:**

Les infraestructures o activitats tant públiques com privades, ubicades en zones perilloses segons el pla ALLAUCAT, han d'elaborar un PAU. El qual ha de ser homologat per la Comissió de Protecció Civil de Catalunya o als mateixos municipis i ha de permetre de tenir unes mesures de resposta interna ràpida davant d'una emergència per allaus.

El pla ALLAUCAT estableix que les instal·lacions o activitats vulnerables que haurien d'elaborar Pla d'Autoprotecció són:

- Centres docents, casals d'avis, residències, cases de colònies, càmpings, ...
- Estacions d'esquí i àrees turístiques en general
- Hospitals i Centres Assistencials
- Zones poblades: urbanitzacions, cases de turisme rural, hotels...
- Àrees de pública concurrència
- Companyies de transport públic: servei d'autobusos urbans, interurbans, cremallera de Núria

- **Pla d'Intervenció per al Desencadenament Artificial d'Allaus: PIDA**

El PIDA regula les actuacions que es duen a terme en el marc del desencadenament preventiu d'allaus i té com a objectiu determinar les zones on desencadenar artificialment les allaus de forma preventiva i establir-hi un protocol d'actuació.

En el cas de les estacions d'esquí de muntanya, han d'elaborar un PAU, el qual ha d'incloure un PIDA.

4.1.6.3. Actors

Seguiments i avisos dels riscos:

- Institut Cartogràfic i Geològic de Catalunya (ICGC) i Servei Meteorològic de Catalunya (SMC): Elaboració del Butlletí de Perill d'Allaus (BPA) i emissió d'avís de perill d'allaus quan el perill és fort o molt fort.
- Servei Meteorològic de Catalunya (SMC): Elaboració del BPA conjuntament amb l'ICGC

- Centre de Coordinació Operativa de Catalunya (CECAT): comunicats de prealerta i d'alerta del Pla ALLAUCAT als municipis.

Actors responsables en cas d'emergència:

- El/la Director/a del PAM és l'alcalde/ssa, o persona en qui delegui (finent d'alcalde/ssa o regidor/a): declara l'activació o desactivació del PAM i coordinar les actuacions.
- El/la Director/a del Pla ALLAUCAT és el titular del Departament d'Interior, Relacions Institucionals i Participació de la Generalitat de Catalunya competent en matèria de protecció civil o persona en qui delegui: és el màxim responsable de la gestió de l'emergència: declara l'activació o desactivació del ALLAUCAT per tot Catalunya i coordinar les actuacions

4.1.6.4. Accions

El pla ALLAUCAT determina que els municipis obligats a elaborar un PAM tenen la responsabilitat de:

- Elaborar, implantar i mantenir operatiu i actualitzat el PAM per allaus, designant una persona encarregada d'aquesta tasca, proporcionant-li els mitjans necessaris i establint un programa d'actuacions detallat.
- Determinar i ubicar els elements vulnerables i establir les tasques prioritàries d'actuació.
- Informar de les zones d'allaus (mapes de perillositat d'allaus).
- Determinar aquelles instal·lacions que per la seva activitat han de dotar-se d'un PAU i donar suport a la seva elaboració i execució.
- Conèixer i catalogar els mitjans i recursos del municipi, mantenint actualitzades i operatives les dades.
- Col·laborar en l'elaboració dels plans d'actuació dels grups i, en general, en les accions d'implantació i manteniment del pla ALLAUCAT.
- Informar la població en general.
- Organitzar i controlar els voluntaris municipals.
- Preveure l'habilitació de sales a les instal·lacions municipals dirigides a atendre tant els il·lesos o ferits lleus que no seran evacuats cap a un centre hospitalari, com als familiars de les possibles víctimes. A més a més, també caldrà preveure l'allotjament temporal de les persones desplaçades. Si les dimensions de l'accident sobrepassen la capacitat de resposta del municipi afectat, altres municipis propers amb més mitjans hauran de donar suport logístic amb els seus recursos, instal·lacions i/o equipaments, a través dels Plans d'Assistència i Suport comarcals.
-

4.1.7. RISC DE VENT

Degut a les seves característiques orogràfiques i geogràfiques, algunes zones del Pallars Sobirà poden patir dany per vent. A continuació es detalla la gestió d'aquest risc al territori.

4.1.7.1. Marc legal

- **LLEI 4/1997, de 20 de maig**, de Protecció Civil de Catalunya.
- **DECRET 155/2014, de 25 de novembre**, aprovació del contingut mínim per a l'elaboració i l'homologació dels plans de protecció civil municipals.
- **DECRET 30/2015, de 3 de març**, aprovació del catàleg d'activitats i centres obligats a adoptar mesures d'autoprotecció;

4.1.7.2. Plans actuals

- **Pla d'emergència de protecció civil per risc de VENT a CATALUNYA: VENTCAT**

VENTCAT és el pla especial d'emergència de protecció civil pel risc de vent. Té per finalitat minimitzar el risc de vent, millorant la resposta i la gestió dels fenòmens de ventades. El seu abast territorial és l'àrea geogràfica de Catalunya.

Aquest pla defineix: a) la perillositat com la superació del llindar de ratxa de vent de 20 m/s, i es parametriza en funció del nombre de dies anuals on es supera aquest llindar. b) la vulnerabilitat definida a partir del nombre d'habitants del municipi. El risc es considera alt si la perillositat o la vulnerabilitat s'ha determinat com a alta.

- **Pla d'Actuació Municipal: PAM**

Al Pallars Sobirà, tots els municipis estan obligats a tenir un PAM pel risc de vent, perquè estan per sobre del llindar de ratxa de vent. El municipi on el vent supera el llindar de ratxa de 20 m/s més dies és Lladorre, amb 109 dies. El municipi que supera aquest llindar menys dies és Tírvia, amb 43 dies, és a dir 4 vegades més que la freqüència mínima per que el PAM sigui obligatori.

Municipi	Dies per any amb ratxa \geq 20 m/s
Alins	97
Alt Àneu	88
Baix Pallars	56
Espot	68
Esterrí d'Àneu	57
Esterrí de Cardós	73
Farrera	53
Guingueta d'Àneu	91

Lladorre	109
Llavorsí	47
Rialp	57
Soriguera	55
Sort	69
Tírvia	43
Vall de Cardós	84

Taula 1 Dies per any amb ratxa superior a 20m/s per a cada municipi del Pallars Sobirà

- **Pla d'Autoprotecció: PAU**

Alguns titulars d'instal·lacions estan obligats a disposar d'un pla d'autoprotecció (PAU):

- Titulars de les vies de comunicació ja siguin públics o de gestió privada.
- Titulars i gestors dels serveis bàsics ja siguin públics o de gestió privada (companyies elèctriques, gas, telecomunicacions i aigua).

L'objectiu és millora la gestió interna de manera que els serveis bàsics i la comunicació siguin accessibles durant fenòmens de ventades, o que es restableixin el més ràpid possible.

4.1.7.3. Actores

Els principals organismes, serveis i entitats que intervenen en la aplicació del pla VENTCAT són:

Seguiments i avisos dels riscos:

- Servei Meteorològic de Catalunya (SMC): envia avisos de situació meteorològica de perill per vent (SMP)
- Centre de Coordinació Operativa de Catalunya (CECAT): comunica la situació
- Direcció del pla: decideix la fase del pla tenint en compte els criteris d'activació

Actores responsables en cas d'emergència:

- El/la Director/a del PAM és l'alcalde/ssa, o persona en qui delegui (tinent d'alcalde/ssa o regidor/a): declara l'activació o desactivació del PAM i coordinar les actuacions
- El/la Director/a del Pla VENTCAT és el/la conseller/a d'Interior de la Generalitat de Catalunya, o persona en qui delegui: declara l'activació o desactivació del pla VENTCAT, i coordina les actuacions

4.1.7.4. Accions

Els municipis tenen la responsabilitat de implementar i actualitzar els PAMs, a més de gestionar la coordinació entre els diferents plans vigents. Per tant, el pla VENTCAT especifica que han de:

- Determinar els elements vulnerables i promoure i/o elaborar els estudis complementaris que siguin necessaris per establir la seva vulnerabilitat per ventades que per les seves característiques intrínseques ja sigui per tipologia constructiva com per la seva funcionalitat poden patir dany en

cas de vent. A més cal informar de la conveniència d'incloure dits elements com a centres o activitats obligats a adoptar mesures d'autoprotecció tal i com ho determina el Decret 30/2015.

- Tenir en consideració en el PAM els escenaris d'efecte dòmino que poden produir-se en cas de vent.

- Promoure i/o elaborar els estudis complementaris que siguin necessaris per establir la perillositat per ventades local.

- Conèixer i catalogar els mitjans i recursos específics per atendre una emergència per vent en el municipi tenint-los convenientment actualitzats. Detectar les possibles necessitats i mancances de recursos per atendre l'emergència per vent. Posar en coneixement de la Direcció General de Protecció Civil els mitjans i recursos municipals que siguin escaients.

- Informar a la població sobre el risc de vents municipal dins de les campanyes municipals i en especial dels consells d'autoprotecció vers a la prevenció i mitigació d'aquest. La informació a la població haurà d'incloure com a mínim les mesures d'autoprotecció durant la ventada i les directrius a seguir una vegada hagi passat aquest que estaran harmonitzades amb les gestions i accions a realitzar pels responsables de protecció civil municipal.

- Preveure els sistemes de control i avis dels elements vulnerables que s'hagin detectat en la fase de coneixement del risc en elaborar el PAM.

- Organitzar i censar els voluntaris municipals tenint establertes les funcions a realitzar i la seva distribució en cas d'emergència per vent, procurant que les funcions atribuïdes estiguin d'acord amb la formació reglamentària rebuda.

- El municipi tindrà un Centre de Coordinació Operativa Municipal (CECOPAL).

- Preveure l'estructura organitzativa i els procediments per a la intervenció en emergències per fenòmens de vent que afectin el seu terme municipal, en coordinació amb els grups d'actuació previstos en aquest pla. Col·laborar si escau en l'elaboració dels plans d'actuació dels grups i, en general, en les accions d'implantació i manteniment del pla VENTCAT.

- Preveure les accions i els procediments d'actuació a realitzar en cadascuna de les situacions o fases descrites seguint els corresponents criteris d'activació que s'hagin establert tant a nivell municipal com en el pla VENTCAT. Aquestes accions hauran de ser les adients per tal de reduir l'exposició de la població.

El pla VENTCAT especifica que els municipis han de prendre mesures preventives:

- Seguir atentament la informació meteorològica, l'estat de la xarxa viària i les notificacions que emeti el Centre de Coordinació Operativa de Catalunya (CECAT).
- Informar els responsables municipals i als integrants dels serveis municipals perquè, en cas que es confirmen les previsions meteorològiques, iniciïn el més ràpidament possible les tasques que tinguin assignades.

- Comprovar el funcionament correcte de les emissores de la Xarxa Rescat (tots els municipis del Pallars Sobirà li adherent). Assegurar-se que les emissores de la Xarxa Rescat estan carregades i operatives, que es disposa de telèfons fixos i suficient bateria per als telèfons mòbils.
- Proposar possibles suspensions d'esdeveniments públics i tancar les zones de jardins o parcs urbans que puguin representar un risc per ventades, caiguda d'arbres o branques.
- Determinar les actuacions relacionades amb el control del trànsit que caldria fer en cas de ventades:
 - o Comprovació i senyalització dels punts més conflictius.
 - o Talls de camins i carreteres i establiment de rutes alternatives.
- Tenir totalment previst la neteja dels carrers del municipi i d'aquelles carreteres municipals que connectin amb les vies principals.
- Preveure aquelles vies prioritàries per facilitar la mobilitat, sobretot dels vehicles d'emergència, i tenir previst possibles llocs on calgui fer talls (tenir a punt el lloc i tenir localitzats els senyals i les tanques per fer-ho).
- Senyalitzar les proximitats a edificis o façanes que presenten mal estat o perill d'ensorrament.
- Preveure l'obertura d'albergs d'acollida per si hi ha persones amb necessitat d'allotjament temporal, i preveure zones d'aparcament provisional per a vehicles o camions.
- Revisar l'estat dels grups electrògens i preveure com es restablirien provisionalment els serveis bàsics (aigua, electricitat, gas, telefonia, vies de comunicació, ...) al municipi en cas que hi haguessin talls en el subministrament. Avisar i alertar les empreses subministradores de recursos bàsics del municipi per a què estiguin l'aguait de qualsevol incidència.
 - Avaluar les necessitats de recursos (propis o aliens) per donar allotjament, menjar i serveis a les persones que poguessin necessitar-los a causa d'afectacions per vent. Preveure les necessitats en cas d'acollida de població evacuada i/o persones sense sostre: allotjament, aliments, serveis socials, atenció sanitària...
- Assegurar la disponibilitat o bon funcionament dels grups electrògens pel CECOPAL i pel centre d'acollida.

4.1.8. BIODIVERSITAT I MEDI AMBIENT

La situació geogràfica de Catalunya en fa un lloc amb una diversitat de paisatge excepcional, amb zones d'alta muntanya, de litorals, de zones humides, de boscos, de bosquines, de prats, pastures i zones agràries. Així doncs, la conservació de la diversitat de patrimoni natural mantenint un equilibri amb les necessitats socials del territori és important. Per gestionar-ho, existeixen diverses actors i figures de protecció, que es detallen a continuació. A més a més, el Govern de la Generalitat de Catalunya va aprovar al 2018 un document de planificació de la conservació de la natura fins al 2030: Estratègia del patrimoni natural i la biodiversitat de Catalunya. Aquest

document té com a objectiu definir les línies de treball per a la conservació de la natura en els propers anys.

4.1.8.1. Marc legal

A nivell de protecció de la natura, els documents de la legislació on es defineix les figures de protecció territorial són:

- Llei 1/1970, de 4 de abril: creació de refugis de caça
- Llei 12/1985, de 13 de juny: marc general per a la protecció, conservació, gestió, restauració i millora de la diversitat biològica i la productivitat dels espais naturals de Catalunya. Definició dels ENPE.
- Llei 3/1988, de 4 de març: creació de reserves naturals de fauna salvatge per a protegir determinades espècies i/o poblacions.
- Decret 328/1992, de 14 de desembre: aprovació del Pla d'Espais d'Interès Natural (PEIN).
- La Directiva 92/43/CEE, de 21 de maig, la Directiva 97/62/CE, de 27 d'octubre de 1997 i la Directiva 79/409/CEE, de 2 d'abril de 1979 creen la xarxa d'espais Natura 2000.
- Llei 6/2001, de 31 de maig: ordenació ambiental de l'enllumenament per a la protecció del medi nocturn.
- Llei 42/2007 de Patrimoni Natural i la Biodiversitat: regula directament la gestió del patrimoni geològic a nivell estatal. Inclou de manera explícita la protecció del patrimoni geològic i la geodiversitat.
- Reial decret legislatiu 1/2008: aprovació del Text refós de la Llei d'avaluació d'impacte ambiental de projectes.
- Acord GOV/150/2014, de 4 de novembre: es declaren zones especials de conservació de la regió biogeogràfica mediterrània, integrants de la Xarxa Natura 2000, i se n'aprova l'instrument de gestió.

A continuació, es descriuen extractes de la Llei 12/1985, la qual té una importància històrica en la protecció de la natura a Catalunya:

- Correspon a les diverses administracions públiques la protecció dels espais naturals, de llur gea i de les espècies vegetals i animals que hi viuen, el manteniment de la viabilitat dels equilibris i, en general, la defensa de llurs ecosistemes i recursos naturals de totes les causes de degradació que els poden amenaçar.
- Tothom té el deure de respectar i conservar els espais naturals i l'obligació de reparar el dany que hi causi.
- Les normes del PEIN tenen caràcter de normes generals, que es poden completar amb mesures locals, mitjançant dues vies:

- Plans especials de protecció del medi natural i el paisatge: A més d'establir la delimitació definitiva, aquests plans poden completar el règim bàsic de protecció establert pel PEIN pel que fa a l'espai corresponent, mitjançant una ordenació d'usos i normes de protecció específiques si és el cas.
- Declaració d'espais naturals de protecció especial (parcs nacionals, paratges naturals d'interès nacional, reserves o parcs naturals). Aquesta modalitat comporta que els espais passin a tenir una gestió individualitzada i una regulació jurídica pròpia per ordenar els usos i preservar i potenciar els valors protegits.

4.1.8.2. Zones protegides, figures de protecció

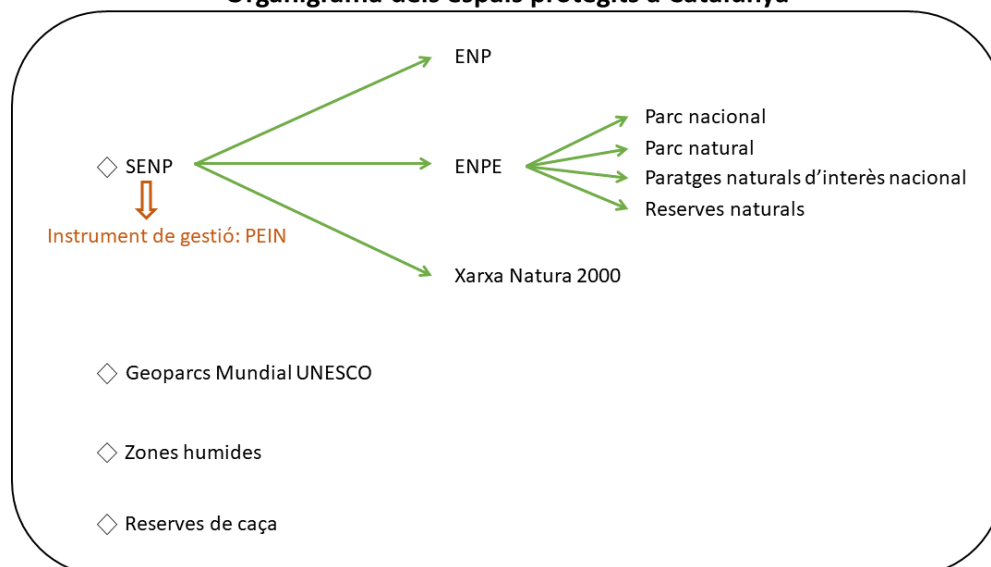
A Catalunya, la protecció dels espais naturals es gestiona a través del Sistema d'Espais Naturals Protegits (SENP), que engloba diverses figures de protecció: els Espais Naturals Protegits (ENP), la Xarxa Natura 2000, i els Espais Naturals de Protecció Especial (ENPE) que inclou una sèrie de figures de protecció especial (Parc Nacional, paratges naturals d'interès nacional, reserves naturals i parcs naturals).

L'instrument de gestió del SENP és el Pla d'espais d'interès natural (PEIN), aprovat l'any 1992, que és un pla territorial sectorial enquadrat dins del Pla territorial de Catalunya (1995). El PEIN defineix el SENP de manera que sigui representatiu de la riquesa paisatgística i la diversitat biològica del territori de Catalunya i dona una protecció bàsica a aquests espais.

A part del SENP, Catalunya contempla altres zones protegides:

- Els Geoparcs
- Les zones humides
- Les reserves de caça

Organigrama dels espais protegits a Catalunya

La comarca del Pallars Sobirà aplega una àmplia representació dels diferents espais protegits: un Parc Nacional i la seva zona perifèrica (Aigüestortes i estany de Sant Maurici), un Parc Natural (Alt Pirineu), dues reserves nacionals de caça (Alt Pallars-Aran i Boumort), cinc espais inclosos en el pla Natura 2000 (Aigüestortes, Alt Pallars, serra de Boumort-Collegats, estany de Montcortès i la Torrassa), un altre contemplat únicament al PEIN (Costoja), un Geoparc Mundial UNESCO (Geoparc Orígens), 15 zones humides, i 2 Reserves Nacionals de caça. Cadascun d'aquests espais tenen la seva figura de protecció, presentant diversos nivells de protecció i formes d'administració, que es detallen a continuació.

4.1.8.2.1. PEIN

El PEIN és l'instrument de gestió del Sistema d'Espais Naturals Protegits de Catalunya (SENP). Després de la definició de les figures de protecció del ENPE amb la Llei 12/1985 d'espais naturals, el Govern de la Generalitat aprova l'any 1992 (Decret 328/1992, de 14 de desembre) el Pla d'Espais d'Interès Natural (PEIN) com a instrument de planificació territorial, amb categoria de pla territorial sectorial. En aquest moment, és un instrument de gestió innovador a Espanya, i un dels referents a Europa. En el context de la planificació territorial, el PEIN esdevé part del desplegament del Pla territorial general de Catalunya (aprovat pel Parlament de Catalunya l'any 1995). D'aquesta manera, les seves determinacions tenen caràcter vinculant per a tots els altres instruments de planificació física del territori.

Segons el Pla territorial de l'Alt Pirineu i Aran, 58,2% del territori del Pallars Sobirà està inclòs al PEIN. És un percentatge molt elevat en comparació amb altres territoris (36% a l'Alt Pirineu i Aran, i 21% a Catalunya).

Així doncs al Pallars Sobirà, es troben 9 zones de PEINs: Naut Aran, Aigüestortes, Alt Àneu, Capçaleres de la Noguera de Vallferrera i la Noguera de Cardós, Vall de Santa Magdalena, Serra de Boumort, Collegats, Montcortès, Costoja.

Actors i responsabilitats:

Tal i com està especificat a la Llei 12/1985 descrita prèviament, les administracions públiques i els particulars han de complir amb les normes del PEIN. Les actuacions previstes als espais del Pla que vagin a càrrec de la Generalitat de Catalunya hauran de preveure els mecanismes necessaris que permetin una participació activa dels ens locals, municipis i consells comarcals.

Els departaments de la Generalitat implicats en la gestió dels PEINs són:

- Departaments de Política Territorial i Obres Públiques, d'Agricultura, Ramaderia i Pesca i de Medi Ambient: accions necessàries per executar les actuacions previstes pel Pla, seguiment de l'evolució de la problemàtica del sistema natural i del medi rural en general en els diferents espais.

- Agricultura, Ramaderia i Pesca i de Medi Ambient: elaboració anual de programes on s'establiran beneficis tècnics i financers destinats als ajuntaments, les entitats locals menors, les entitats sense finalitat de lucre, les agrupacions agràries i forestals legalment constituïdes i els titulars de finques agrícoles o forestals integrades totalment o parcialment en un espai inclòs al Pla.
- Departament de Medi Ambient (i Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca quan es tracti de projectes referents a les activitats agràries): col·laboració tècnica i econòmica per a la redacció dels estudis d'impacte ambiental en projectes d'obres d'instal·lacions promoguts pels consells comarcals, els ajuntaments o els propietaris particulars que, com a conseqüència de l'aplicació de la normativa del Pla, s'hagin de sotmetre al procediment d'avaluació d'impacte ambiental.

Regulacions

Segons el Decret 328/1992, de 14 de desembre, i el conjunt de disposicions posteriors, el PEIN implica Normes de protecció i regulació d'usos, de compliment obligat. Cal tenir en compte que a més d'aquestes Normes generals, cada espai està subjecte a restriccions addicionals específiques a aquest espai (que poden ser definides en un pla especial de protecció del medi natural i del paisatge específic o en les normes particulars dels ENPE).

La regulació general dels espais PEIN concerneix diversos àmbits:

- Règim Urbanístic: s'aplica el règim del sòl no urbanitzable en els espais inclosos en el PEIN.
- Accés motoritzat: Es prohibeix la circulació de vehicles motoritzats camps a través o fora de les pistes o dels camins delimitats amb aquesta finalitat i pels tallafocs, les vies de desembosc, camins ramaders, i pel llit sec per rius i torrents. Queden exclosos d'aquesta prohibició l'accés dels propietaris a llurs finques i la circulació motoritzada relacionada amb els usos agrícoles, ramaders o forestals, serveis públics.
- Caça: En l'àmbit del PEIN no s'admeten les àrees de caça de reglamentació especial.
- Activitats extractives: Per a l'autorització de qualsevol activitat extractiva, es requereix l'aprovació prèvia dels seu Programa de restauració, un informe vinculant de l'Administració ambiental quant a condicions de preservació del medi ambient i el programa de restauració i el dipòsit d'una fiança abans de començar l'explotació. En els espais del PEIN la quantia d'aquesta fiança és el doble que a la resta del territori.
- Activitats esportives: Algunes activitats poden requerir una autorització prèvia (escalada, espeleologia, vol i descens per l'aire i aterratge d'ultralleugers, parapent, ala delta).
- Contaminació lumínica: El Mapa de protecció envers la contaminació lluminosa a Catalunya estableix que en els espais del PEIN cal aplicar el grau E1 de protecció. Dels 4 graus definits a la Llei 6/2001, de 31 de maig, E1 és el grau de protecció màxima que

només admet una lluminositat mínima. Implica restriccions sobre el tipus de il·luminació exterior que s'instal·la i els seus horaris.

- Avaluació de l'impacte ambiental: Els projectes desenvolupats en zones PEINs que han de sotmetre's a una avaluació d'impacte ambiental estan definits al Reial Decret legislatiu 1/2008, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei d'avaluació d'impacte ambiental de projectes (article 3, annex 1).

4.1.8.2.2. ENP

A Catalunya hi ha actualment uns 145 Espais Naturals Protegits (ENP), que cobreixen una superfície equivalent al 21 % del territori. Té, doncs, una proporció de territori protegit comparable a la d'altres països europeus i que, a nivell espanyol, només és superada per les Comunitats Autònomes de les Illes Canàries (40%) i les Balears (37 %). El 75 % d'aquests ENP foren creats pel Pla d'Espais d'Interès Natural (PEIN), aprovat l'any 1992. L'espai protegit més antic, el Parc Nacional d'Aigüestortes - Estany de Sant Maurici, fou creat el 1955 però no es va començar a gestionar fins trenta anys més tard.

Actualment, el Pallars Sobirà compta amb tres ENP: Collegats-Queralt, Costoja i Naut Aran.

Aquests espais estan regulats pel PEIN de cadascuna d'aquestes zones.

4.1.8.2.3. ENPE

Espais Naturals de protecció especial són un tipus "especial" d'ENP, designats específicament pel seu interès científic, ecològic, cultural, educatiu, paisatgístic i recreatiu, amb l'objectiu de dotar-los d'uns règims de protecció i de gestió adequats a aquestes característiques. Els ENPE tenen una protecció superior que la resta dels espais naturals protegits i compten amb una regulació jurídica pròpia i una gestió individualitzada i especialment acurada.

Al territori català hi ha un total de 86 ENPEs distribuïts en un Parc Nacional, 14 Parcs naturals, 64 Reserves naturals i 7 Paratges naturals d'interès nacional. El Pallars Sobirà en compta tres: El Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici, el Parc Natural de l'Alt Pirineu, i la Reserva Natural Parcial de la Noguera Pallaresa-Collegats.

Actors, responsabilitats

Els ENPE es divideixen en quatre categories en funció de l'extensió de l'àmbit a protegir, cadascuna amb la seva pròpia figura de protecció i la seva pròpia gestió i jurisdicció:

- Parcs Nacionals
- Parcs Naturals
- Paratges Naturals d'Interès Nacional
- Reserves Naturals.

Es detallaran cadascuna d'aquestes figures de protecció més endavant.

Regulacions:

L'única regulació general a tots els espais ENPE és la que concerneix les curses a peu. Les altres activitats estan regulades de manera específica per cada espai. Dins dels ENPE caldrà una autorització quan es vulguin dur a terme curses a peu, que cal demanar als diferents òrgans gestors de cada espai.

4.1.8.2.4. Parcs Nacionals

Els Parcs nacionals, declarats per llei estatal, són espais naturals d'extensió relativament gran, no modificats essencialment per l'acció humana, que tenen interès científic, paisatgístic i educatiu. L'objectiu d'aquest tipus de ENPE és preservar aquests espais de totes les intervencions que poden alterar-ne la fisonomia, la integritat i l'evolució dels sistemes naturals. És el ENPE que presenta més restriccions.

El territori català només compta amb un Parc Nacional, que es troba en part al Pallars Sobirà: el Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici.

Actors i responsabilitat:

El Patronat és l'òrgan de govern del Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici. Està constituït de representants de les diferents administracions, (ajuntaments, consells comarcals, Generalitat de Catalunya, Administració de l'Estat, etc.) i entitats diverses (conservacionistes, excursionistes...).

Regulacions:

El Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici dicta diverses restriccions (Pautes i recomanacions al Parc):

- La circulació de vehicles i bicicletes a l'interior del Parc és restringida. Només es permet l'accés a l'interior a peu, en bicicleta (fins als punts d'informació de Sant Maurici i Aigüestortes) o amb els vehicles de transport públic degudament autoritzats de la zona d'influència del Parc Nacional. Hi ha la possibilitat d'obtenir permisos especials per accedir al Parc per a les persones discapacitades que no puguin adaptar-se a les condicions del servei públic de transport.
- No es permet la caça, la pesca ni la captura de cap animal.
- Es prohibeix d'encendre foc.
- L'acampada lliure és prohibida dins l'àmbit del Parc Nacional. Es pot dormir a refugis de muntanya amb guarda.

- Es prohibeix abandonar els camins senyalitzats.
- No es permet fer servir màquines o instruments que produeixin sorolls estranys a la natura o realitzar accions que alterin o espantin els animals.
- Els animals de companyia a han d'anar subjectats per la persona que els porta.
- No es permeten el bany, les activitats aquàtiques ni cap altra activitat que pugui representar una alteració o una contaminació de les aigües.

4.1.8.2.5. Parcs Naturals

Els Parcs Naturals són espais naturals que presenten valors naturals qualificats. Al contrari dels Parc Nacionals que es centren sobre la protecció dels espais naturals, els Parc Naturals tenen com a objectiu aconseguir la conservació d'una manera compatible amb l'aprofitament ordenat dels seus recursos i l'activitat dels seus habitants.

Eines de gestió:

La declaració de Parc Natural es fa per decret del Govern, a Catalunya n'hi ha 14. Un d'ell, el Parc Natural de l'Alt Pirineu, cobreix una gran part del territori del Pallars Sobirà.

El Parc Natural de l'Alt Pirineu va ser creat l'any 2003, per mitjà del Decret 194/2003, d'1 d'agost, de declaració del Parc Natural de l'Alt Pirineu. Tan mateix, gran part de la seva extensió l'any 1966 es va crear per llei la Reserva Nacional de Caça de l'Alt Pallars-Aran.

Actors i responsabilitats:

La planificació i gestió del Parc Natural de l'Alt Pirineu es fa a través de diferents òrgans:

- Òrgan rector: representants de les administracions actants (ajuntaments, consells comarcals, Generalitat de Catalunya etc), i de les organitzacions i sectors socials interessats que constitueixen la Junta Rectora.
- Òrgan gestor: unitat tècnica específica que duu a terme les actuacions, d'acord amb les directrius de la Junta Rectora.
- Comissió científica: assessora l'Òrgan gestor en els àmbits de recerca, la gestió, la planificació i l'avaluació del llegat natural, cultural i social de l'espai. A més a més, promou la recerca al Parc i la seva divulgació a la societat.

Regulacions:

La normativa del Parc Natural de l'Alt Pirineu especifica diverses regulacions, amb restriccions estrictes per les activitats següents:

Vehicles motoritzats:

- Es prohibeix la circulació motoritzada camp a través o fora dels camins delimitats a aquest efecte i pels tallafocs, les vies forestals d'extracció de fusta i els camins ramaders, i pel llit sec i per la làmina d'aigua dels rius, torrents, llacunes, embassaments i tota mena de corrents d'aigua, exceptuant aquells vehicles relacionats directament amb el desembosc de la fusta i l'explotació agrícola i ramadera.
- En absència de senyals que estableixin limitacions específiques, la velocitat màxima de circulació pels camins i vies rurals és de 30 km/h.
- Quan diversos vehicles motoritzats, de mutu acord i sense finalitat competitiva, segueixen el mateix itinerari, poden circular com a màxim 7 motocicletes i/o ciclomotors junts (ó en cas de l'EMD d'Isil i Alòs) o 4 vehicles, en el cas de la resta d'automòbils. Si el grup està format per més vehicles, aquests han de circular en subgrups separats un mínim de 600m respectant el número màxim de vehicles permesos.
- La circulació motoritzada en grup no organitzada (famílies i grups d'amics) per camins d'accés públic de l'àmbit del Parc no necessita autorització de l'òrgan gestor del Parc.

Acampada:

- L'acampada lliure no és permesa. Només es pot pernoctar (bivac o tenda de campanya) de 20h a 8h per sobre dels 2.000 m i una sola nit en una mateixa localització. Fora de l'horari permès, no hi pot haver cap tenda muntada.
- No obstant això, l'acampada en la resta de modalitats es pot practicar sempre i quan sigui amb finalitats educatives, científiques o de gestió i amb una autorització prèvia del propietari del terreny i de l'òrgan gestor del Parc.

Foc:

- És prohibit encendre foc, excepte a les àrees d'esbarjo dotades amb barbacoes amb mataguspíres.
- En cas que s'activi el nivell 3 del Pla Alfa per a risc d'incendi forestal a la comarca, el Cos d'Agents Rurals pot precintat les barbacoes mataguspíres de l'àmbit del Parc i aquestes no podran ser utilitzades.

Activitats esportives organitzades i competicions:

- Per a la realització d'activitats de lleure, d'esport o d'aventura organitzades o comercialitzades és necessari sol·licitar una autorització prèvia a l'òrgan gestor del Parc.
- Competicions esportives: les competicions esportives motoritzades estan prohibides. Pel que fa a la resta de competicions i esdeveniments esportius organitzats, com les curses i les marxes, es requereix una autorització prèvia de l'òrgan gestor del Parc.
- Per a la pràctica, de forma organitzada, de bicicleta tot terreny o de qualsevol activitat esportiva terrestre que necessiti del concurs d'algun artefacte cal demanar una autorització a l'òrgan gestor del Parc.

Les activitats següents no estan prohibides per la normativa del Parc Natural de l'Alt Pirineu però cal demanar una autorització prèvia (a l'òrgan gestor del Parc en la majoria dels casos):

Bany:

Per poder-se banyar en un estany (només activitats de recerca), riu (per activitats de pesca autoritzades) o barranc (per activitats de barranquisme autoritzades) del Parc Natural de l'Alt Pirineu, cal autorització de l'òrgan gestor de l'espai.

Altres activitats esportives:

- La pràctica del descens de barrancs (excepte pel descens del barranc de la Pastera o de les Aubagues a Estaron), la pràctica del piragüisme i l'equipament de nous barrancs requereix l'autorització de l'òrgan gestor del Parc.
- L'escalada al Parc sense autorització prèvia es permet en les vies dels sectors d'Arboló i Certascan. En la resta de sectors del Parc cal una autorització prèvia de l'òrgan gestor del Parc. Es recomana evitar la pràctica de l'escalada entre els mesos de febrer i juliol, ambdós inclosos (període reproductor d'alguns ocells).
- Per l'obertura o la millora de noves vies d'escalada o de vies ferrades és necessari sol·licitar una autorització prèvia a l'òrgan gestor del Parc.
- Per la creació o modificació de circuits o itineraris senyalitzats és necessari sol·licitar una autorització prèvia a l'òrgan gestor del Parc.
- Per a la pràctica de l'espeleologia cal demanar autorització a l'òrgan gestor del Parc.

Recollida:

En l'àmbit del Parc Natural de l'Alt Pirineu, hi ha zones acotades pels titulars dels terrenys en les quals cal treure un tiquet per persona i dia per a poder recol·lectar bolets. Es tracta de les zones del bosc de Virós (Araós i Ainet de Besan) i de la vall d'Estèrri de Cardós.

Activitats fotogràfiques o de filmació.

- Per l'observació, fotografia i filmació de la fauna considerades *sensibles* i *molt sensibles*, sigui mitjançant mètodes de registre o la simple observació, cal autorització de l'òrgan gestor del Parc, en les èpoques següents:
 - o en el cas de les espècies considerades *sensibles*, durant el període reproductor de cada espècie en el seu sector de cria. En el cas dels quiròpters (ratpenats), durant el període reproductor (juny i juliol) i durant el període d'hivernada (desembre, gener i febrer).
 - o en el cas de les espècies considerades *molt sensibles*, en qualsevol moment de l'any. Les autoritzacions per aquestes espècies es concediran només de forma excepcional a criteri de l'òrgan gestor del Parc.
- Per a realitzar pel·lícules, documentals o espots publicitaris amb finalitat comercial en el Parc, és necessària una autorització prèvia de l'òrgan gestor del Parc pagar una taxa.

Activitats aèries (inclou drons):

Pel que fa a la navegació aèria, el vol per sota de 300 m sobre la vertical del terreny requereix una autorització prèvia de l'òrgan gestor del Parc.

Activitats de recerca:

La realització d'activitats de recerca científica dins del Parc ha de ser autoritzada per l'òrgan gestor del Parc.

4.1.8.2.6. Paratges naturals d'interès nacional

Els paratges naturals d'interès nacional són espais o elements naturals d'àmbit mitjà o reduït que presenten característiques singulars pel seu interès científic, paisatgístic i educatiu, amb l'objectiu de garantir-ne la protecció i la de l'entorn. La declaració de paratge natural d'interès nacional es fa per llei.

Al Pallars Sobirà no se'n troba cap, ni en cap lloc del territori de l'Alt Pirineu i Aran. Per tant, ha quedat exclòs de l'àmbit d'aquest estudi.

4.1.8.2.7. Reserves naturals

Les reserves naturals són els espais naturals d'extensió reduïda i de considerable interès científic que són objecte d'aquesta declaració per aconseguir preservar íntegrament el conjunt d'ecosistemes naturals que contenen o alguna de les seves parts. La declaració de reserves naturals es fa per llei quan és reserva integral (RNI) i per decret del Consell Executiu quan és reserva parcial (RNP).

Hi ha declarades 52 RNP a Catalunya, de les quals 3 es troben al Pallars Sobirà: dues al Parc Natural de l'Alt Pirineu al Pallars i una tercera isolada que corresponen a:

- **Reserva Natural Parcial de l'Alt Àneu.** Està inclosa dins del Parc Natural. La seva finalitat és protegir l'ós bru (*Ursus arctos*), i espècies de la fauna forestal pirinenca: mussol pirinenc (*Aegolius funereus*), pigot negre (*Dryocopus martius*), gall fer (*Tetrao urogallus*), cabirol (*Caprolus capreolus*) i marta (*Martes martes*).
- **Reserva Natural Parcial de la Noguera Pallaresa-Bonaigua.** Està inclosa dins del Parc Natural. El seu objectiu és perseguir la supervivència de les darreres poblacions de llúdriga (*Lutra lutra*) a Catalunya, regulant els aprofitaments hidràulics.
- **Reserva Natural Parcial de la Noguera Pallaresa-Collegats.** No està inclosa a cap altra figura de protecció. La declaració d'aquesta reserva natural parcial també persegueix la supervivència de la llúdriga (*Lutra lutra*) a Catalunya, regulant els aprofitaments hidràulics. A més, queden prohibides les activitats següents: eliminació i modificació de la vegetació de ribera, abocament de deixalles, enderrocs i productes contaminants, així com qualsevol activitat que, afectant el llit del riu o la vegetació que l'envolta, suposi una alteració negativa irreversible de l'hàbitat de l'espècie protegida.

-

Regulacions de les RNI:

Les reserves integrals tenen l'accés rigorosament controlat i només s'hi poden fer activitats d'investigació científica i de divulgació. Com no hi ha RNI en l'àmbit d'aquest estudi, no es detallarà més les seves regulacions.

Regulacions de les RNP:

Dins les reserves parcials, hi són permeses les activitats que no puguin perjudicar els valors naturals de protecció ni la conservació de les espècies protegides d'interès d'aquest espai (aquestes espècies descrites prèviament en el cas de les 3 RNP del Pallars Sobirà).

4.1.8.2.8. Xarxa Natura 2000

La Xarxa Natura 2000 és la iniciativa institucional europea més important de conservació de la natura. És una xarxa europea d'espais naturals que té com a objectiu mantenir un bon estat de conservació dels hàbitats i espècies i evitar el seu deteriorament, i a l'hora fer compatible aquesta protecció de les espècies i els hàbitats naturals i seminaturals amb l'activitat humana.

Actualment a Catalunya existeixen 117 espais de Natura 2000, dels quals 115 estan declarats com a Zones Especials de Conservació (ZEC) i 73 com a Zones de Protecció per a les Aus (ZEPA). Al Pallars trobem 5 espais Natura 2000 (tots ells compostos per espais PEIN):

- Alt Pallars
- Aigüestortes
- La Torrassa
- Estany de Montcortès
- Serra de Boumort-Collegats.

A l'annex3 es pot veure les fitxes elaborades per la Generalitat per cada un dels espais.

Actors i responsabilitats:

El Consell de les Comunitats Europees va aprovar l'any 1992 la Directiva 92/43/CEE, de 21 de maig, relativa a la conservació dels hàbitats naturals i de la fauna i la flora silvestres, coneguda també com a Directiva d'hàbitats. El Reial decret 1997/1995, de 7 de desembre, pel qual s'estableixen mesures per contribuir a garantir la biodiversitat mitjançant la conservació dels hàbitats naturals i de la fauna i flora silvestres, transposa aquesta Directiva a la legislació espanyola.

La Directiva 92/43/CEE estableix que és responsabilitat dels Estats membres de establir mesures de conservació, els quals poden escollir realitzar plans de gestions Natura 2000. La directiva no imposa cap tipus de mesura de conservació, però especifica que aquestes mesures han de donar resposta als requisits ecològics de les espècies i dels hàbitats presents al lloc Natura 2000.

Regulacions:

La Xarxa Natura 2000 no implica cap regulació general dels espais a nivell Europeu. La Directiva 92/43/CEE estableix que la regulació s'ha de fer a escala local, per cada espai Natura 2000, i que les mesures de protecció poden ser des de una gestió passiva on simplement es continua a gestionar l'espai com s'havia fet, fins a una gestió amb una restauració important. La Generalitat de Catalunya ha establert fitxes per cada zona Natura 2000, en les quals es desglossen mesures de conservació aplicables. A més a més, la regulació dels espais PEIN a Catalunya també inclou regulacions pels espais de la Xarxa Natura 2000 a Catalunya:

- **Avaluació de l'impacte ambiental:** Els projectes desenvolupats en zones de la Xarxa Natura 2000 poden haver de ser sotmesos a avaluació d'impacte ambiental. Com per les zones PEINs, estan desglossats al Reial decret legislatiu 1/2008
- **Contaminació lumínica:** Els espais de la Xarxa Natura 2000 estan protegides amb el nivell màxim E1 (nivell descrit prèviament a l'apartat PEIN).
- **Línies elèctriques d'alta tensió:** El Reial decret 1432/2008, de 29 d'agost, pel qual s'estableixen mesures per a la protecció de l'avifauna contra la col·lisió i electrocució en línies elèctriques d'alta tensió, estableix una normativa tècnica aplicable a les Zones d'Especial Protecció per les Aus (ZEPA).

4.1.8.2.9. Zones humides

Les zones humides són uns dels ecosistemes més diversos i rics biològicament però, alhora, particularment fràgils i vulnerables. L'inventari de les zones humides de Catalunya pretén constituir la base per a la redacció dels futurs plans sectorials de zones humides corresponents a les conques internes de Catalunya, a la conca de l'Ebre i a la del Xúquer.

Actors i responsabilitats:

Tal com s'ha explicat en l'apartat de risc de sequera, el Pallars Sobirà està a la conca de l'Ebre i per tant està subjecte al pla hidrològic de la conca de l'Ebre, segons el Text refós de la Llei d'aigües (Reial Decret 1/2002).

La normativa del Pla hidrològic estableix, en el seu article 38è la protecció de les zones humides en l'àmbit de les conques internes. Específicament determina que, d'acord amb el que disposa l'article 111.4 del text refós de la Llei d'aigües, l'Administració hidràulica i el Departament de Medi Ambient coordinaran les seves actuacions per a una protecció eficaç de les zones humides d'interès natural o paisatgístic.

Regulacions:

La Llei 12/1985, de 13 de juny especifica que totes les zones humides han de ser preservades de les activitats susceptibles de provocar-ne la recessió i la degradació, mitjançant les normes corresponents aprovades pels Departaments competents.

Per cada zona humida, l'inventari inclou les mesures necessàries per a la conservació d'aquest espai.

Zones humides al Pallars Sobirà :

A Catalunya, s'han identificat i delimitat 2.980 zones humides, de les quals es poden trobar 332 fitxes descriptives. Actualment al Pallars Sobirà, s'han generat fitxes per 15 zones humides que inclouen 24 estanys o llacunes:

Nom de la zona humida	Municipi	Tipologia	Nombre d'estanys o llacunes	Figures de protecció
Conjunt de Romedo: Romedo de Dalt, Colatx, Guiló de baix	Lladorre	Zones d'alta muntanya: molleses, estanys, llacs, etc. Estanys i Llacs d'alta muntanya	3	PEIN, Xarxa Natura 2000, Parc Natural
Conjunt de la Gallina: Inferior i Major	Lladorre	Zones d'alta muntanya: molleses, estanys, llacs, etc. Estanys i Llacs d'alta muntanya	2	PEIN, Xarxa Natura 2000, Parc Natural
Conjunt del Barranc de Sotllo: Estats, Sotllo, Fons i Areste	Alins	Zones d'alta muntanya: molleses, estanys, llacs, etc. Estanys i Llacs d'alta muntanya	4	PEIN, Xarxa Natura 2000, Parc Natural
Estany Blanc	Lladorre	Zones d'alta muntanya: molleses, estanys, llacs, etc. Estanys i Llacs d'alta muntanya	1	PEIN, Xarxa Natura 2000, Parc Natural
Estany Gerber	Alt Àneu	Zones d'alta muntanya: molleses, estanys, llacs, etc. Estanys i Llacs d'alta muntanya	1	PEIN, Parc Natural
Estany d'Airoto	Alt Àneu	Zones d'alta muntanya: molleses, estanys, llacs, etc. Estanys i Llacs d'alta muntanya	1	PEIN, Xarxa Natura 2000, Parc Natural
Estany de Flamisella	Lladorre	Zones d'alta muntanya: molleses, estanys, llacs, etc. Estanys i Llacs d'alta muntanya	1	PEIN, Xarxa Natura 2000, Parc Natural
Estany de Garrabea	Alt Àneu	Zones d'alta muntanya: molleses, estanys, llacs, etc. Estanys i Llacs d'alta muntanya	1	PEIN, Xarxa Natura 2000, Parc Natural
Estany de Mariola	Lladorre	Zones d'alta muntanya: molleses, estanys, llacs, etc. Estanys i Llacs d'alta muntanya	1	PEIN, Xarxa Natura 2000, Parc Natural
Estany de Montcortés	Baix Pallars	Zones lèntiques d'interior, de terra baixa i muntanya mitjana Llacs i Estanys càrstics	1	PEIN, Xarxa Natura 2000
Estanys de Baiau	Alins	Zones d'alta muntanya: molleses, estanys, llacs, etc. Estanys i Llacs d'alta muntanya	2	PEIN, Xarxa Natura 2000, Parc Natural
Estanys de Trescuro	Espot	Zones d'alta muntanya: molleses, estanys, llacs, etc. Estanys i Llacs d'alta muntanya	2	Parc Nacional, PEIN, Xarxa Natura 2000

Estanys i molleses d'Àreu: Rosari i de Muntanyó o Pudo	Alt Àneu	Zones d'alta muntanya: molleses, estanys, llacs, etc. Estanys i Llacs d'alta muntanya	2	PEIN, Xarxa Natura 2000, Parc Natural
Mollera d'Escalarre	Esterrí d'Àneu, la Guingueta d'Àneu	Embassaments i masses d'aigua originades per assuts, rescloses i altres. Embassaments de rius		PEIN, Xarxa Natura 2000, Parc Natural
Pantà de Borén	Alt Àneu	Embassaments i masses d'aigua originades per assuts, rescloses i altres. Embassaments de rius		PEIN, Xarxa Natura 2000, Parc Natural, Reserva natural parcial de Noguera Pallaresa-Bonaigua

Taula 2 Característiques zones humides del Pallars Sobirà amb fitxa elaborada per la Generalitat de Catalunya

4.1.8.2.10. Patrimoni geològic

El Departament de Medi Ambient de la Generalitat de Catalunya, defineix el Patrimoni Geològic com el conjunt de recursos naturals no renovables de valor científic, cultural o educatiu que permeten reconèixer, estudiar i interpretar l'evolució de la història de la Terra i els processos que l'han modelada. Per preservar aquest patrimoni al territori Català, existeixen els Geoparcs i l'Inventari d'espais d'interès geològic de Catalunya:

Geoparcs

La Xarxa Mundial de Geoparcs (GGN) és una organització internacional, no governamental, sense ànim de lucre que proporciona una plataforma de cooperació entre els Geoparcs, amb l'objectiu de preservar i promoure el patrimoni geològic. Reuneix agències governamentals, organitzacions no governamentals, científics i comunitats de tot el món en una associació mundial única i opera d'acord amb els reglaments de la UNESCO. Espanya és un dels països pioners en la protecció del patrimoni geològic, amb 15 Geoparcs Mundials, dos d'aquells a Catalunya.

El Geoparc Orígens és el Geoparc que ocupa la superfície del Pallars Jussà i part de Pallars Sobirà, Alt Urgell i Noguera.

Actors i responsabilitats:

El Geoparc Orígens està gestionat per l'Associació Geoparc Orígens que es va constituir en 2015. L'Associació està formada per un total de 19 municipis (dels quals un, el Baix Pallars, és del Pallars Sobirà) de quatre comarques (Pallars Jussà, Noguera, Pallars Sobirà i Alt Urgell) i 2 consells comarcals (Pallars Jussà i Noguera).

El Geoparc Orígens treballa amb diverses entitats col·laboradores, entre elles la Universitat de Barcelona, l'ICGC, i entitats locals.

Regulacions:

El Geoparc no és una figura de protecció legal ni restringeix les activitats econòmiques legals. Tot i així, és una entitat que vetlla per l'aplicació de les lleis vigents que garanteixen la conservació dels seus valors naturals.

Inventari d'espais d'interès geològic de Catalunya (IEIGC)

L'Inventari d'espais d'interès geològic de Catalunya (IEIGC) és una selecció d'afloraments i llocs d'interès geològic que en conjunt testimonien l'evolució geològica del territori català i que cal preservar com a patrimoni geològic.

Es fan servir els termes de geòtop o PIG (punt d'interès geològic) pels espais de dimensions reduïdes, en general inferiors a 100 ha, i geozona o LIG (lloc d'interès geològic) pels espais de dimensions més importants, en general d'extensió superior a 100 ha.

Al Pallars Sobirà, trobem les 9 IEIGC següents:

Nom	Figures de protecció	Tipus	Interès	Extensió	Municipi
Romedo-Certasca	Parc Natural Alt Pirineu	Geozona Geòtops: 1- Pista a Certasca i Romedo 2- Llac i circ de Certasca 3- Llacs i circ de Romedo 4- Estanys de Naorte i Closell	Estructural, Geomorfologia (Paleozoic)	2.109,04 ha	Lladorre
Port Vell de vall Ferrera	Parc Natural Alt Pirineu	Geozona	Estructural (Paleozoic)	235,66 ha	Alins
Estanys de Baiau i port de Boet	Parc Natural Alt Pirineu	Geozona Geòtops: 1- Estany d'Escorbes (GR-11) 2- Estanys de Baiau	Estructural (Paleozoic)	656,63 ha	Alins
El relleu glacial d'Amitges i els Encantats	Parc Nacional Aigüestortes i Estany de Sant Maurici	Geozona Geòtops: 1- Els Encantats 2- Agulles d'Amitges	Geomorfologia (Paleozoic)	1.821,66 ha	Espot
Plecs de la Vall de Cardós		Geòtop	Estructural (Paleozoic)	3,66 ha	Ribera de Cardós, Esterrí de Cardós
Sinclinal de Llavorsí a les valls de Cardós		Geozona Geòtops: 1-Secció de la vall de la	Estructural (Paleozoic)	1.446,69 ha	Tírvia, Llavorsí, Farrera

i Ferrera		Noguera de Cardós 2- Secció de la vall de la Noguera de Vallferrera 3- Flanc nord devonià del sinclinal de Llavorsí			
Finestres tectòniques de Rialp		Geòtop	Estructural (Paleozoic, Mesozoic)	68,37 ha	Rialp
Gerri de la Sal		Geozona	Estructural (Paleozoic, Mesozoic)	477,36 ha	Baix Pallars
Congost de Collegats	PEIN Collegats- Queralt	Geozona Geòtops: 1-Discordança del Cretaci superior i paleorelleu paleogen 2- Cretaci inferior de Collegats i estructura del Congost 3- Discordança progressiva de l'Espluga de Cuberes	Estructural (Mesozoic, Paleogen)	685,89 ha	Baix Pallars, la Pobla de Segur

Taula 3 Característiques dels IEIGC del Pallars Sobirà

Actors i responsabilitats:

L'IEIGC va néixer l'any 1999 fruit d'un conveni de col·laboració entre el Departament de Medi Ambient de la Generalitat de Catalunya i la Universitat Autònoma de Barcelona.

Regulacions:

Serveix de marc de referència en la presa de decisions en la planificació i la gestió del territori, però no és una figura de protecció legal.

4.1.8.2.11. Altres proteccions

- **Reserves nacionals de caça**

Les reserves nacionals de caça són territoris geogràficament delimitats per promoure, fomentar, conservar i protegir les espècies de fauna autòctona. Estan situades en zones de muntanya de gran qualitat ecològica i paisatgística i amb fauna molt característica i del màxim interès, en les quals es du a terme un tractament cinegètic especial. Existeixen dues reserves nacionals de caça al Pallars Sobirà, que cobreixen les zones nord i sud de la comarca. :

- **Boumort:** Està situat a les comarques de l'Alt Urgell, Pallars Jussà i al sud del Pallars Sobirà (al municipi del Baix Pallars). L'especie d'interès d'aquesta reserva nacional de caça és el cérvol.
- **Alt Pallars:** Amb les seves 81.772 ha, és la reserva nacional de caça més gran de Catalunya i una de les més extenses d'Espanya. Es troba a les comarques de l'Alt Urgell, Alta Ribagorça i al nord del Pallars Sobirà. Els municipis del nostre àmbit d'interès que fan part d'aquesta reserva nacional de caça són: Alins, Alt Àneu, Esterri d'Àneu, Esterri de Cardós, La Guingueta, Lladorre, Vall de Cardós. Les especies d'interès d'aquesta reserva són l'isard, el cabirol, el cérvol, la daina, el mufló i el porc senglar.

Actors i responsabilitats:

La gestió es fa través de la Junta Consultiva on s'hi troben representats els tres consells comarcals, els ajuntaments (dos per cadascuna de les comarques integrants), els caçadors, els grups conservacionistes, les associacions agràries i experts en temes cinegètics.

Regulacions:

- Per caçar en una reserva nacional de caça cal un permís nominal i intransferible.
- Anualment, i en funció de les poblacions de fauna censades, la Direcció General competent en activitats cinegètiques aprova el pla tècnic de gestió cinegètica.
- Cal autorització de l'òrgan gestor per dur a terme activitats amb bicicletes tot terreny i qualsevol prova o activitat esportiva terrestre per a la realització de la qual s'utilitzi algun artefacte.
- Activitats aèries (inclou drons): El vol per sota de 300 m sobre la vertical del terreny requereix una autorització prèvia de l'òrgan gestor del espai.

- **Zones de caça controlada**

Les zones de caça controlada (ZCC), declarades per la Direcció General d'Ecosistemes Forestals i Gestió del Medi, es constitueixen sobre terrenys d'aprofitament comú, on hi ha una zona de reconegut interès natural en què cal regular la conservació, i s'ha de garantir un aprofitament ordenat dels recursos cinegètics.

Catalunya compta amb 20 zones de caça controlada, una d'elles al Pallars Sobirà, anomenada la zona de Sort, Soriguera, Rialp i Tornafort.

Actors i responsabilitats:

La titularitat i gestió correspon a l'esmentada Direcció General, que elabora anualment un pla d'aprofitament cinegètic, el PTGC, on entre d'altres qüestions, s'estableix l'aprofitament cinegètic

que es realitzarà durant la temporada. En alguns casos l'aprofitament el porta a terme conjuntament amb les diferents societats de caçadors dels municipis presents a la ZCC.

- **Refugis de fauna salvatge**

Són àrees limitades on està prohibida la caça per a preservar la fauna. No n'existeix cap a l'àrea d'aquest estudi, i per tant no es detallaran en profunditat.

- **Zones de pesca controlada**

Són espais que tenen una regulació especial a causa de les seves condicions biològiques o piscícoles.

Actors i responsabilitats:

La gestió de la pesca recreativa i esportiva continental (rius, llacs, embassaments...) és competència de la Direcció General d'Ecosistemes Forestals i Gestió del Medi (DGEFiGM), del Departament d'Agricultura, i compta amb la col·laboració de la Federació Catalana de Pesca Esportiva i Càsting (FCPEC) i nombroses societats de pescadors.

Regulacions:

Per poder pescar a Catalunya cal disposar d'una llicència de pesca recreativa de superfície, i per pescar en una zona de pesca controlada cal, a més, el permís de pesca.

La pesca continental està regulada per diverses zones:

Refugi de pesca

Trams en què és prohibit pescar. Al Pallars Sobirà, existeixen uns 45 trams de pesca prohibida. Tots es troben a prop de les surgències dels rius.

Zona de pesca lliure sense mort (ZLLSM)

Tram d'aigua en què la pràctica de la pesca s'ha de fer amb la condició de retornar immediatament a les aigües de procedència, de la manera menys lesiva possible, tots els exemplars capturats, excepte els exemplars d'espècies introduïdes, que s'han de sacrificar en el moment de la captura. Les competicions esportives tenen una regulació especial d'acord amb la Resolució anual de vedes.

L'únic requeriment per pescar en les zones de pesca lliure sense mort és tenir la llicència de pesca recreativa corresponent.

Zona de pesca controlada (ZPC)

Tram d'aigua en què es limita la pesca per contribuir a desenvolupar un model d'aprofitament sostenible dels recursos pesquers basat principalment en l'autoregeneració natural de les poblacions i en la regulació de la pressió de pesca. Poden ser amb mort o sense mort. Dins d'aquestes zones, hi ha tres figures de gestió diferents:

- ZPC de salmònids: Zones on predomina la truita comuna. El permís de pesca té una durada d'un dia.
- ZPC de ciprínids: Zones on predominen espècies pertanyents a la família dels ciprínids. En aquestes zones, el permís de pesca pot ser diari o anual.
- ZPC intensiva: Zones que estan habilitades per suportar una alta pressió de pesca i on es repobla de manera periòdica. Dins d'aquestes zones, n'hi ha d'intensives amb mort i sense mort.

Es poden consultar aquestes zones al mapa de la Generalitat de Catalunya, que es pot consultar online (Mapa zona pesca Pallars Sobirà)

- **Bosc d'utilitat pública**

El Catàleg de boscos d'Utilitat Pública (CUP) és un instrument tecnicojurídic fonamental per a la defensa del patrimoni forestal de titularitat pública. El Pallars Sobirà és, amb diferència, el que té més hectàrees declarades d'utilitat pública (79.000 ha), seguida per la Val d'Aran amb 57.000 ha. El Pallars Sobirà compta amb 74 CUPs, presents a tots els municipis de la comarca amb l'excepció de Lladorre.

D'acord amb la Llei 6/1988, de 30 de març, un bosc declarat CUP ha de ser qualificat pels instruments de planejament urbanístic com a sòl no urbanitzable d'especial protecció, amb l'objectiu que siguin conservats i millorats per llur influència hidrològic-forestal.

- **Protecció del domini públic i les seves servituds**

Diverses legislacions impliquen regulacions a la vora dels rius, dels camins i de les carreteres:

- Llei 29/1985, de 2 d'agost: Pel que fa als rius i rieres, al costat de la llera o espai d'avinguda ordinària format per l'aigua i la riba, s'estableix una franja de policia de 100 metres on els usos del sòl queden condicionats i els primers 5 metres d'aquesta franja es consideren zona de servitud.
- Llei 7/1993, de 30 de setembre: Les carreteres tenen uns espais de protecció a cada banda on es restringeix usos i activitats. La mida d'aquests espais depenen del tipus de via, i poden variar entre 3 o 8 metres de domini públic, a la qual s'afegeix 5 o 17 metres de zona de servitud.

- La Llei 3/1995, de 23 de març: els camins ramaders estan protegits i reconeguts com a béns de domini públic el titular dels quals, a Catalunya, és la Generalitat de Catalunya.

4.1.8.3. Altres actors

4.1.8.3.1. Agents rurals

El Cos d'Agents Rurals (LLEI 17/2003, de 4 de juliol, del Cos d'Agents Rurals) és un actor que porta a terme diferents actuacions respecte a la gestió dels espais prèviament descrits, entre d'altres:

- Vigilància, inspecció i col·laboració en la gestió dels espais naturals protegits
- Prevenció, vigilància, detecció i investigació d'incendis forestals.

4.1.8.3.2. Agència de la Natura de Catalunya

Segons la Llei 7/2020, del 2 de juliol, l'Agència de la Natura de Catalunya té per missió la protecció, la planificació, la gestió, la restauració, el millorament i l'estudi del medi natural de Catalunya, tant en l'àmbit continental com en el marí, amb la finalitat de conservar-ne el patrimoni natural, la biodiversitat i la geodiversitat, i de garantir els serveis ambientals i les externalitats positives dels ecosistemes, amb criteris d'integritat, sostenibilitat, persistència i eficiència.

Concretament, les seves funcions són:

- Exercir les funcions d'autoritat ambiental de la xarxa Natura 2000 i gestionar els hàbitats i les espècies que en formen part amb la finalitat de mantenir-los o restablir-los a un estat de conservació favorable, i també aplicar una gestió adaptativa, quan escaigui, amb fórmules de governança compartida, comunitària i privada.
- Exercir, en els ENPE i en els boscos que s'estableixin com a singulars, madurs o destinats a l'evolució natural, com a resultat de la successió ecològica, les funcions de cogestió amb l'òrgan competent en matèria forestal, per als terrenys forestals de titularitat de la Generalitat, d'acord amb el que estableix la disposició addicional tercera. Per als terrenys forestals de titularitat municipal o comunal, es poden establir instruments de col·laboració quant a la planificació i la gestió entre la propietat i l'Agència, sens perjudici de les competències atribuïdes a l'Administració forestal. Per als terrenys forestals de titularitat privada, es mantenen les funcions del Centre de la Propietat Forestal i l'Agència és l'administració responsable d'informar els instruments d'ordenació forestal per a mantenir i millorar la biodiversitat.
- Formular, tramitar i executar els instruments de planificació, gestió, recuperació i restauració de la connectivitat ecològica, dels hàbitats i del patrimoni geològic.

- Formular, tramitar i executar els instruments de planificació, gestió, recuperació, reintroducció i conservació ex situ d'espècies salvatges o silvestres, i el patrimoni genètic associat.
- Exercir accions preventives, de control i, si és tècnicament possible, d'erradicació de les espècies exòtiques invasores declarades i de col·laboració amb les autoritats sectorials en la gestió d'altres espècies exòtiques que puguin tenir impacte sobre els hàbitats i les espècies autòctons.
- Desenvolupar actuacions per a la conservació i l'ús sostenible del patrimoni natural i la biodiversitat de manera integrada en les polítiques relatives al canvi climàtic i les polítiques sectorials que hi tenen incidència.

4.1.8.3.3. Iniciatives de Custodia

A més de les entitats definides prèviament, la conservació de la natura s'articula a través d'iniciatives de custodia, les quals es realitzen sense que les entitats en tinguin cap obligació. Al Pallars Sobirà, es duen a terme iniciatives realitzades per entitats privades (associacions i fundacions). Segons l'inventari de custòdia del territori a Catalunya 2021, hi ha dues entitats privades responsables d'iniciatives de custodia al Pallars Sobirà: La Fundació Boscos de Muntanya i la Fundació Catalunya la Pedrera.

4.2. DESCRIPCIÓ DELS ESPAIS PEIN

Segons el Departament de Medi Ambient i Sostenibilitat de la Generalitat de Catalunya aquests espais PEIN es descriuen de la següent manera:

4.2.1. Naut Aran

Situació geogràfica

El PEIN de l'espai Naut Aran es troba a cavall de la Vall d'Aran (municipi de Nau Aran) i l'extrem nord-oest del Pallars Sobirà (municipi d'Alt Àneu). El límit sud coincideix amb el límit nord de la zona perifèrica de protecció del Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici. Correspon a 1.065,0 ha amb diverses zones de les riberes dels rius Valartles, Aiguamòg, Ruda i Bonaigua.

En aquest espai, els usos i aprofitaments més significatius són: aprofitaments silvícoles i ramaders; aprofitaments hidroelèctrics; extracció de graves i sorres i zones molt sovintejades d'ús turístic i esportiu.

Singularitat de l'espai

A part de ser un exemple modèlic de l'erosió glacial quaternari pirinenc, el PEIN Naut Aran beneficia d'una extensió important de molleses, congesteres i pinedes de pi negre, amb espècies de flora molt interessants i singulars. Entre elles, el PEIN protegeix específicament les molleses *Scorpidium scorpioides* i *Sphagnum sp.*

Figures de protecció

L'Espai Natural Protegit de Naut Aran forma part dels espais naturals protegits gestionats pel Conselh Generau de l'Aran, i compta amb diverses figures de protecció:

PEIN

L'Espai Natural Protegit Naut Aran va ser incorporat al PEIN pel Decret 328/1992, pel qual s'aprova el PEIN.

Natura 2000

Nom: Aigüestortes

Regió biogeogràfica: alpina

Tipus: espais del Pirineu

Àmbit: terrestre

Superfície total: 57.435,41 ha

ZEPA

Codi: ES0000022

Superfície: 56.033,27 ha

LIC

Codi: ES0000022

Superfície: 56.033,27 ha

Altres proteccions:

- Reserva Nacional de Caça Alt Pallars-Aran: Tot l'espai forma part de la Reserva Nacional de Caça Alt Pallars-Aran.
- El 95,86% de la superfície figura en ell Catàleg de forests d'utilitat pública (CUP) o té algun tipus de conveni amb ajuntaments o particulars.
- No comporta cap zona de pesca controlada.

4.2.2. Parc Nacional d'Aigüestortes

Situació geogràfica

Espai natural de gran extensió, format per un nucli central que es correspon amb el Parc Nacional d'Aigüestortes i estany de Sant Maurici, les vessants septentrionals del Naut Aran, també li fan coixí pel nord. Amb una extensió de 40.762,0 ha és la segona zona protegida més gran del Pallars Sobirà, després del Parc Natural. Es troba a cavall de 4 comarques del Pirineu. Alta Ribagorça (municipis de Vall de Boí i Vilaller), Pallars Sobirà (municipis de Alt Àneu, Espot, Esterrí d'Àneu, La Guingueta d'Àneu i Sort), Pallars Jussà (municipi de la Torre de Cabdella) i Val d'Aran (municipis de Naut Aran Vielha e Mijaran).

Singularitat de l'espai

El conjunt d'aquest espai és un dels millors representants dels vessants meridionals del Pirineu central axials, tant per la seva extensió i continuïtat com per la seva notable diversitat i riquesa biològica i geològica. Aigüestortes inclou una de les àrees més típiques de l'alta muntanya pirinenca on són especialment ben representats els estatges subalpí i alpí, així com les parts altes de l'estatge montà. Les roques granítiques fan d'aquest espai un lloc privilegiat per a la representació d'hàbitats rupícoles típiques d'aquest substrat.

Figures de protecció

Parc Nacional (PNac)

Nom: Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici

Percentatge d'ENP corresponent a PN: 28,15%

Zona perifèrica de protecció

Nom: Zona perifèrica de protecció del Parc Nacional

Percentatge d'ENP corresponent a ZP: 52,81 %

Natura 2000

Nom: Aigüestortes

Regió biogeogràfica: Mediterrània i alpina

Tipus: espais del Pirineu

Àmbit: terrestre

Superfície total: 57.435,41 ha

Zona d'Especial Protecció per a les Aus (ZEPA)

Codi: ES0000022

Superfície: 56.033,27 ha

Lloc d'Importància Comunitària (LIC)

Codi: ES0000022

Superfície: 56.033,27 ha

Inventari de zones humides de Catalunya

17000501 - Pantà de Llesp

17000503 - Salencar de Barruera

22003903 - Bassa Nera d'Aiguamoix

Inventari d'espais d'interès geològic de Catalunya

Geozona

102 - Vall glacial de Hònt Herèda

108 - El relleu glacial d'Amitges i els Encantats

110 - Ambients lacustres del Parc d'Aigüestortes

Geòtop

10801 - Els Encantats

10802 - Agulles d'Amitges

11001 - Estany de Llebreta

11002 - Planells d'Aigüestortes i d'Aiguadassi

11003 - Estany Llong

11004 - Estany Redó

4.2.3. Parcs Naturals de l' Alt Àneu i Alt Pirineu

Dins el Parc Natural hi ha dues zones PEIN: Alt Àneu i Alt Pirineu que compren els antic PEINs Capçaleres de la Noguera de Vallferrera i la Noguera de Cardós i Vall de Santa Magdalena.

Alt Àneu

Espai natural de 13.086 ha que s'estructura al voltant del curs alt de la Noguera Pallaresa. Correspon als municipis de l'Alt Àneu i la Guingueta d'Àneu.

Constitueix un bon exemple de la diversitat i singularitat de les valls internes de l'alta muntanya catalana. Les formes de relleu, molt abruptes i manifestes, presenten nombrosos elements i conjunts d'interès. En especial s'hi poden apreciar les relacionades amb l'acció glacial del quaternari i les pròpies del modelat periglacial.

Alt Pirineu:

És la zona PEIN més gran del Pallars Sobirà, amb 44093,2 ha.

- Capçaleres de la Noguera de Vallferrera i la Noguera de Cardós

Extens espai natural que es vertebrava a l'entorn de les valls de les nogueres de Cardós i de Vallferrera, i que comprèn entre d'altres les capçaleres de la ribera d'Estaon, els rius de Tavascan, Noarre, Lladorre, Baiau i de Tor. Amb un total de 31.225 ha, abasta el territori de diversos municipis del Pallars Sobirà: Alins, Esterri de Cardós, La Guingueta d'Aneu, Lladorre, Tírvia i la Vall de Cardós.

El conjunt d'aquest gran espai natural agrupa un territori força ric i divers, excel·lent representant del paisatge i dels sistemes naturals de l'alta muntanya, amb les valls internes de tendència continental pròpies del Pirineu central.

- Vall de Santa Magdalena

Amb un total de 12.868,2 ha engloba municipis del Pallars Sobirà: Sort, Rialp, Farrera i Soriguera; i de l'Alt Urgell: Valls de la Valira i Montferrer i Castellbò.

La vall de Santa Magdalena articula un espai natural de transició entre el sector occidental i el sector oriental del Pirineu central. Presenta una notable diversitat d'ambients amb la particularitat de reunir, dins la seva àrea, els elements i característiques d'un sector i de l'altre. L'espai se situa, bàsicament, en dos unitats ecològiques ben diferenciades: el sinclinal de Llavorsí, amb materials carbonàtics -pissarres i calcàries devonians- i la unitat d'Orri amb materials silicis; la vall presenta zones diversament orientades que en determinen les seves característiques.

Figures de protecció

Parc Natural

Parc Natural de l'Alt Pirineu

PEIN

Dues zones PEIN: Alt Àneu i Alt Pirineu

Natura 2000

Nom: Alt Pallars

Tipus: Espais del Pirineu

Àmbit: terrestre

Lloc d'Importància Comunitària (LIC)

Codi ES5130003

Codi ES5130022

Zona d'Espacial Protecció per a les Aus (ZEPA)

Codi ES5130003

Superfície: 77.336 ha

Inventari zones humides

- 16002606 - Conjunt de Romedo: Romedo de Dalt, Colatx, Guiló de baix
- 16002610 - Conjunt de la Gallina: Inferior i Major
- 16002605 - Conjunt del Barranc de Sotllo: Estats, Sotllo, Fons i Areste
- 16002607 - Estany Blanc
- 17002622 - Estany Gerber
- 16002611 - Estany d'Airoto
- 16002608 - Estany de Flamisella
- 16002612 - Estany de Garrabea
- 16002609 - Estany de Mariola
- 16002604 - Estanys de Baiau
- 16002613 - Estanys i molleses d'Àrreu: Rosari i de Muntanyó o Pudo
- 16002603 - Mollera d'Escalarre
- 16002602 - Pantà de Borén

Inventari d'espais d'interès geològic de Catalunya

Geozona

- 107 - Port de Boet estanys de Baiau (sèrie de Lleret Baiau)
- 101 - Romedo-Certascan
- 105 - Port Vell de vall Ferrera

RNP

Reserves Naturals Parcials de l'Alt Àneu (346 ha) i Noguera Pallaresa-Bonaigua (132 ha)

Altres proteccions:

Reserva Nacional de Caça de l'Alt Pallars-Aran: l'àmbit d'aquesta Reserva comprèn bona part de l'àmbit del Parc Natural de l'Alt Pirineu.

4.2.4. Collegats

Situació geogràfica

Aquest espai es troba a cavall entre el Pallars Jussà i el Sobirà en els municipis de la Pobla de Segur i la Conca de Dalt i el Baix Pallars respectivament. El congost de Collegats creat per la Noguera Pallaresa té una llargada aproximada de 4 km i queda enclavat entre les serres interiors de Peracalç, a ponent, i les serres de Cuberes i del Boumort, a llevant. El PEIN engloba tot el congost de Collegats

passant pels diversos cims que l'envolten, com el tossal del Cap o la Geganta Adormida, seguint diverses carenes i corbes de nivell. La vora nord segueix el curs del riu Noguera Pallaresa fins l'entrada del congost, i pel sud, fins la presa de Sossís.

Singularitat de l'espai

El congost de Collegats mostra un patrimoni geològic únic, amb una discordança entre els calcàries del cretaci i els conglomerats de l'Oligocè per una banda, i d'altra banda les formes travertíniques espectaculars sobre les calcàries plegades.

A part de la seva espectacularitat geològica, destaca la presència de paisatges vegetals típics de la muntanya pre-pirinenca. En són característiques les comunitats dels degotalls calcaris (Adiantum) o pinedes de pinassa (Pinus nigra) que cobreixen els vessants amb fort pendent del congost. Pel que fa a la fauna, tot i que en estat precari, destaca la presència de la llúdriga. D'altra banda els sistemes rupícoles gaudeixen d'una fauna molt ben consolidada, de la qual destaca l'abundància d'ocells rapinyaires i la de quiròpters i invertebrats cavernícoles. Cal esmentar un molhusc endèmic, Pyrenaearia organiaca, freqüent a les roques d'aquest espai.

Figures de protecció

PEIN

Va ser incorporat al PEIN pel Decret 328/1992 i correspon a 440 ha.

ENP

L'Espai Natural Protegit dels Collegats-Queralt que correspon a 2.342,91 ha.

NATURA 2000

Nom: Serra de Boumort- Collegats

Regió biogeogràfica: Mediterrània

Tipus: espais del Prepirineu

Àmbit: terrestre

Superfície total: 18.414,78 ha

ZEPA

Codi: ES5130010

Superfície: 18.414,77 ha

LIC

Codi: ES5130010

Superfície: 18.414,77 ha

ENPE: Reserves naturals parcials

Nom: Reserva Natural Parcial de la Noguera Pallaresa-Collegats

Percentatge d'ENP corresponent a RNP: 1,19 % 440ha

Decret 123/1 987

Inventari d'espais d'interès geològic de Catalunya

Geozona

119 - Congost de Collegats

120 - Hortonedà - Roc de Santa - Barranc de l'Infern - Montsor

Geòtop

11901 - Discordança del Cretaci superior i paleorelleu paleogen

11902 - Cretaci inferior de Collegats i estructura del Congost

Zona de pesca controlada de Collegats

Ordre de 28.2.1992

4.2.5. Serra de Boumort

Situació geogràfica

Es troba entre les dues comarques pallareses i els seus 6.547,5 ha de superfície es reparteixen entre els municipis de la Pobla de Segur, la Conca de Dalt i el Baix Pallars.

Singularitat de l'espai

En aquesta serra es troben representats gran part dels paisatges propis del Pre-pirineu central d'una biodiversitat molt rica, amb alguns elements pirinencs que han penetrat fins als nivells culminats d'aquest entorn.

Tot i la gran extensió de l'espai, la pressió antròpica és molt baixa. La diversitat de biòtops es reflexa en la fauna que pobla aquesta serra, que posseeix tants elements mediterranis com euro-siberians, amb elements bòreo-alpins. Destaca la presència de la població de cérvol (*Cervus elaphus*) més important de Catalunya, així com la població de cria d'ocells rapinyaires necròfags més important del territori.

Figures de protecció

PEIN

Va ser incorporat al PEIN pel Decret 328/1992 i correspon a 6.547,5 ha.

ENP

L'Espai Natural Protegit dels Collegats-Queralt
correspon a 2.342,91 ha

NATURA 2000

Nom: Serra de Boumort- Collegats

Regió biogeogràfica: Mediterrània

Tipus: espais del Prepirineu

Àmbit: terrestre

Superfície total: 18.414,78 ha

ZEPA

Codi: ES5130010

Superfície: 18.414,77 ha

LIC

Codi: ES5130010

Superfície: 18.414,77 ha

Protecció de la fauna Reserva Nacional de Caça del Boumort

Llei '7/'99'

4.2.6. Estany de Montcortès

Situació geogràfica

L'estany de Montcortès es troba al Municipi del Baix Pallars, a ponent del poble homònim de Montcortès de Pallars, amb una superfície de 47,5 ha de les quals la majoria corresponent a l'estany pròpiament. Es la zona PEIN més petita del Pallars Sobirà.

Singularitat de l'espai

Es tracta d'un estany d'origen càrstic, amb enfonsaments parcials del sistema càrstic que han format la depressió on es troba l'estany. Les aigües són majoritàriament d'origen subterràni. La profunditat de 30 m, la tranquil·litat de les seves aigües, i les seves propietats fisicoquímiques en fan un estany amb una resolució excepcional per estudis de paleoecologia, ja que permeten reconstituir la vegetació, el paisatge i les activitats humanes de cada estació durant els darrers 7000 anys.

A més a més, aquest espai presenta una biodiversitat important. Es destaquen especialment la vegetació que envolta l'estany, amb les biocenosis aquàtiques (els herbassars de Potamogeton) i terrestres de ribera (els canyissars i herbassars inundats o jonqueres de grans ciperàcies). A més, es pot trobar l'alga de l'ordre de les carals *Nitellopsis obtusa*, espècie que, d'ençà de la seva desaparició dels estanys de Basturs, només es troba a Montcortès.

L'estany ofereix una diversitat de biòtops que afavoreixen la presència d'interessants poblaments faunístics. Així, per exemple, cal destacar la importància d'aquest estany com a àrea de nidificació per alguns ocells, o per constituir l'hàbitat de notables espècies lligades al medi aquàtic, com és el cas del petit gasteròpode *Limnea stagnalis*.

Figures de protecció

PEIN

MTC Estany de Montcortès

Xarxa Natura 2000

Nom: Estany de Montcortès

Codi: ES5130019

Tipus: Zones lèntiques d'interior, de terra baixa i muntanya Mitjana. Llacs i Estanys càrstics

Àmbit: terrestre

Superfície total: 45,01 ha

Inventari de Zones Humides de Catalunya

Nom: 16002601 Estany de Montcortès

Data inclusió: 01/03/2001; data modificació dels límits: 01/11/2006

Tipologia: Zones lèntiques d'interior, de terra baixa i muntanya Mitjana. Llacs i Estanys càrstics

Zona de pesca controlada

ZPC de ciprínids sense mort

4.2.7. Costoja

Situació geogràfica

Inicialment es tractava d'un petit espai de 305 ha situat en la transició entre el Pirineu i Pre-pirineu central, encara que dins els límits d'aquests últims. Actualment compren 992,14 ha pertanyent als municipis de Baix Pallars i Soriguera. Les altituds més grans sobrepassen els 1.500 m, destacant la Coma de Tolzó i Costoja al sud de la serra de Mencui. En el sector nord el límit tanca l'espai pel coll de Tolsó Espai eminentment forestal, on domina la vegetació submediterrània i quasi en la seva totalitat es tracta de boscos de titularitat pública (CUP).

Singularitat de l'espai

Es troba una fauna montana típica d'aquests indrets, gaudint d'un grau de representativitat excepcional. Destaca la presència d'alguns elements faunístics de característiques euro-siberianes. En general aquest espai no presenta problemes de conservació significatius, tret de la vulnerabilitat del gall fer (*Tetrao urogallus*).

Figures de protecció

NATURA 2000

Nom: Aigüestortes

Regió biogeogràfica: Mediterrània i alpina

Tipus: espais del Pirineu

Àmbit: terrestre

Superfície total: 57.435,41 ha

ZEPA

Codi: ES0000022

Superfície: 56.033,27 ha

LIC

Codi: ES0000022

Superfície: 56.033,27 ha

Inventari d'espais d'interès geològic de Catalunya

Geozona 118 - Gerri de la Sal

CUP

Quasi en la seva totalitat es tracta de boscos d'Utilitat Pública (CUP).

4.3. ESTAT DEL TERRITORI

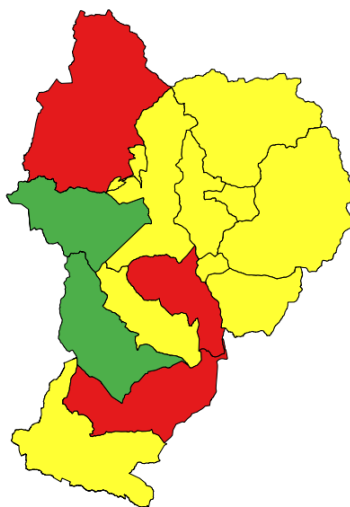
4.3.1. ESTAT DE LA EXISTÈNCIA I VIGÈNCIA DELS PLANS

A continuació s'exposa l'estat dels diferents plans d'obligatorietat pels municipis de la comarca del Pallars Sobirà. S'avalua tan si existeix el pla corresponent així com la seva vigència.

4.3.1.1. Risc sísmic

Dels 15 municipis del Pallars Sobirà, 3 no tenen cap pla d'emergències sísmiques i només dos estan homologats d'acord amb la normativa. El temps mitjà que cada ajuntament tarda des de la darrera homologació a una nova és de 10 anys i 6 mesos. Aquesta situació mostra com encara cal incorporar noves eines per poder efectiu el desplegament d'aquesta legislació. Tenint en compte que l'activitat sísmica a Catalunya es concentra als Pirineus i a la serralada costanera catalana es tracta d'una zona on caldrà dipositar nous esforços. Cal dir però que l'activitat als Pirineus orientals, l'activitat és més moderada en quantitat i grandària, i més difosa, encara que és en aquesta zona on es van produir els terratrèmols de la important crisi sísmica del segle XV, cosa que podria indicar que els períodes d'activitat baixa es poden interrompre per grans esdeveniments destructors. Comparant amb l'estat d'implementació a tota Catalunya veiem que l'any 2006 només hi havia 27 municipis amb un PAM homologat dels 439 obligats pel SISMICAT (i només 2 dels 480 on està recomanat) a tot Catalunya, a data

d'avui entre els municipis obligats per contra trobem 125 PAMs homologats, 216 pendents de revisió i 100 sense PAM . Per últim cal ressaltar que, no s'ha pogut accedir a molta informació pública (p. ex. webs municipals) sobre el contingut dels PAM-SISMICAT homologats, tal com ja es visibilitzava a l'informe elaborat en el projecte RISK CAT (2008).

Imatge 3 Estat de la implementació dels PAM-SISMICAT als municipis del Pallars Sobirà en vermell: d'obligatorietat o recomanació i sense realitzar-se; en groc d'obligatorietat o recomanació i pendent de revisió, en verd d'obligatorietat o recomanació i homologat; en blanc no obligatori ni recomanat

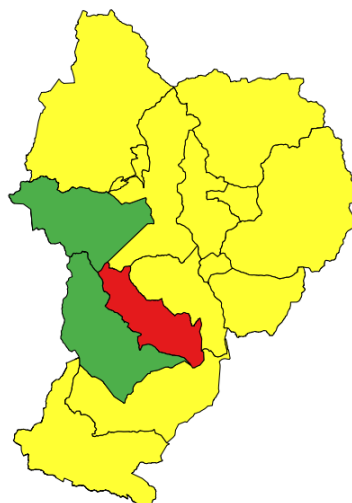
Municipi	Obligació	Criteris afectació	Vigència pla	Data d'homologació del pla
Alins	Obligat	Superació llindar d'intensitat; Superació llindar de dany > 10%	Pendent de revisió	10/7/2008
Alt Àneu	Obligat	Superació llindar d'intensitat; Superació llindar de dany > 50; Superació llindar de dany > 10%		
Baix Pallars	Obligat	Superació llindar d'intensitat; Superació llindar de dany > 50; Superació llindar de dany > 10%	Pendent de revisió	15/12/2011
Espot	Obligat	Superació llindar d'intensitat; Superació llindar de dany > 10%	Homologat	27/6/2019
Esterrí d'Àneu	Obligat	Superació llindar d'intensitat; Superació llindar de dany > 10%	Pendent de revisió	25/5/2017
Esterrí de Cardós	Obligat	Superació llindar d'intensitat	Pendent de revisió	16/2/2012
Farrera	Obligat	Superació llindar d'intensitat	Pendent de revisió	27/7/2011
Guingueta d'Àneu	Obligat	Superació llindar d'intensitat; Superació llindar de dany > 10%	Pendent de revisió	5/12/2018
Lladorre	Obligat	Superació llindar d'intensitat; Superació llindar de dany > 10%	Pendent de revisió	10/7/2008
Llavorsí	Obligat	Superació llindar d'intensitat; Superació llindar de dany > 10%		
Rialp	Obligat	Superació llindar d'intensitat; Superació llindar de dany > 10%	Pendent de revisió	29/9/2004
Soriguera	Obligat	Superació llindar d'intensitat; Superació llindar de dany > 10%		
Sort	Obligat	Superació llindar d'intensitat; Superació llindar de dany > 50; Superació llindar de dany > 10%	Homologat	27/6/2019
Tírvia	Obligat	Superació llindar d'intensitat; Superació llindar de dany > 10%	Pendent de revisió	10/7/2008
Vall de Cardós	Obligat	Superació llindar d'intensitat	Pendent de revisió	27/7/2011

Taula 4 Estat de la implementació dels PAM-SISMICAT als municipis del Pallars Sobirà

4.3.1.2. Risc d'incendis

De tots els municipis, només dos estan complint amb la normativa vigent, és a dir tenen un pla INFOCAT realitzat i vigent. La mitjana d'anys que els ajuntaments tarden en fer-ne la nova homologació és de 11 anys, tant per municipis obligats com recomanats a tenir un pla INFOCAT, malgrat que el període de revisió dels plans es de 4 anys. En concret tots els municipis estan catalogats amb vulnerabilitat molt alta excepte els municipis de Baix Pallars i la Guingueta d'Àneu que ho estan com a vulnerabilitat alta.

El grau d'implementació dels plans és similar a la resta de Catalunya on gran part dels municipis tenen els documents pendents de revisió. Comparat amb altres comarques pirenaïques l'estat d'implementació és superior (cap municipi d'obligatorietat d'INFOCAT no té un document encara que estigui pendent de revisió). En canvi la situació és pitjor a altres comarques pirenaïques com la Cerdanya i el Pallars Jussà que tenen varis ajuntaments sense realitzar el pla malgrat ser-ne obligatori.

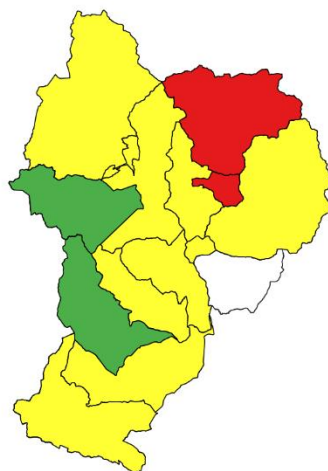
Imatge 4 Estat de la implementació de l'INFOCAT als municipis del Pallars Sobirà en vermell: d'obligatorietat o recomanació i sense realitzar-se; en groc d'obligatorietat o recomanació i pendent de revisió, en verd d'obligatorietat o recomanació i homologat; en blanc no obligatori ni recomanat

Municipi	Obligació	Críteris afectació	Vigència pla	Data d'homologació del pla
Alins	Obligat	Vulnerabilitat: Molt alta	Pendent de revisió	21/12/05
Alt Àneu	Obligat	Vulnerabilitat: Molt alta	Pendent de revisió	5/7/06
Baix Pallars	Obligat	Vulnerabilitat: Alta	Pendent de revisió	20/9/07
Espot	Obligat	Vulnerabilitat: Molt alta	Homologat	27/6/19
Esterri d'Àneu	Recomanat	Perill: Moderat	Pendent de revisió	25/5/17
Esterri de Cardós	Recomanat	Perill: Moderat	Pendent de revisió	27/7/11
Farrera	Recomanat	Perill: Moderat	Pendent de revisió	10/7/08
Guingueta d'Àneu	Obligat	Vulnerabilitat: Alta	Pendent de revisió	5/12/18
Lladorre	Obligat	Vulnerabilitat: Molt alta	Pendent de revisió	25/4/06
Llavorsí	Recomanat	Perill: Moderat	Pendent de revisió	17/12/09
Rialp	Recomanat	Perill: Moderat		
Soriguera	Recomanat	Perill: Moderat	Pendent de revisió	25/4/06
Sort	Obligat	Vulnerabilitat: Molt alta	Homologat	27/6/19
Tírvia	Recomanat	Perill: Moderat	Pendent de revisió	17/12/09
Vall de Cardós	Recomanat	Perill: Moderat	Pendent de revisió	17/12/09

Taula 5 Estat de la implementació de l'INFOCAT als municipis del Pallars Sobirà

4.3.1.3. Risc d'inundacions

Al Pallars Sobirà, només 2 municipis tenen el PAM homologat per risc d'inundació: Sort i Espot. 7 dels 10 ajuntaments que estan obligats a tenir un PAM per risc d'inundació el tenen pendent de revisió amb una mitjana de temps des de la darrera revisió d'11 anys. Tan sols Lladorre es troba amb la situació d'obligatorietat d'aquest pla i no en té cap documentació elaborada. Aquesta situació és similar a la mitjana de Catalunya on encara molts ajuntaments no disposen d'aquest document. El Pallars Jussà i la Cerdanya encara trobem aquesta situació més agreujada mentre que la resta de comarques Pirenaiques estan en una situació similar al Pallars Sobirà.

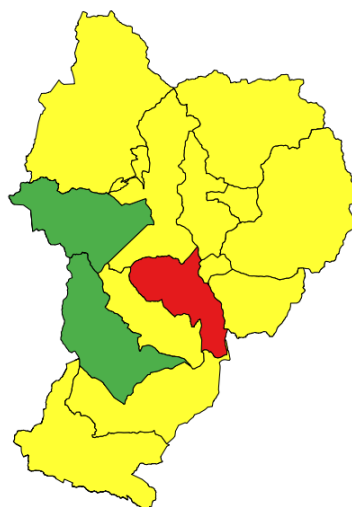
Imatge 5 Estat de la implementació dels PAMs d'inundacions als municipis del Pallars Sobirà en vermell: d'obligatorietat o recomanació i sense realitzar-se; en groc d'obligatorietat o recomanació i pendent de revisió, en verd d'obligatorietat o recomanació i homologat; en blanc no obligatori ni recomanat

Municipi	Obligació	Criteris afectació	Vigència pla	Data d'homologació del pla
Alins	Obligat	Risc: Alt	Pendent de revisió	21/6/2007
Alt Àneu	Obligat	Risc: Molt Alt	Pendent de revisió	17/12/2009
Baix Pallars	Recomanat	Risc: Moderat	Pendent de revisió	27/7/2011
Espot	Obligat	Risc: Alt	Homologat	27/6/2019
Esterri d'Àneu	Obligat	Risc: Molt Alt	Pendent de revisió	25/5/2017
Esterri de Cardós	Recomanat	Risc: Moderat		
Guingueta d'Àneu	Obligat	Risc: Alt	Pendent de revisió	5/12/2018
Lladorre	Obligat	Risc: Alt		
Llavorsí	Obligat	Risc: Molt Alt	Pendent de revisió	18/12/2008
Rialp	Obligat	Risc: Molt Alt	Pendent de revisió	29/9/2004
Soriguera	Recomanat	Risc: Moderat	Pendent de revisió	10/7/2008
Sort	Obligat	Risc: Molt Alt	Homologat	27/6/2019
Tírvia	Recomanat	Risc: Moderat	Pendent de revisió	26/4/2007
Vall de Cardós	Obligat	Risc: Molt Alt	Pendent de revisió	10/7/2008

Taula 6 Estat de la implementació dels PAMs per inundacions als municipis del Pallars Sobirà

4.3.1.4. Risc de nevades

Tots els municipis de la comarca estan obligats a tenir un pla d'emergències per nevades, tanmateix només 2 tenen un pla homologat i fins i tot un municipi encara no el té elaborat. La resta compten amb un pla però està pendent de revisió. El temps mitjà d'homologació és de 12 anys i 6 mesos. La situació d'implementació dels plans associats a la neu és millor que altres zones de Catalunya com Terres de l'Ebre, Tarragona i el Sud de Lleida. Provablement és degut a que històricament les comarques Pirenaiques han hagut de tenir en compte aquest risc i tenen tot el desplegament necessari per fer-hi front.

Imatge 6 Estat de la implementació dels PAMs d'inundacions als municipis del Pallars Sobirà en vermell: d'obligatorietat o recomanació i sense realitzar-se; en groc d'obligatorietat o recomanació i pendent de revisió, en verd d'obligatorietat o recomanació i homologat; en blanc no obligatori ni recomanat

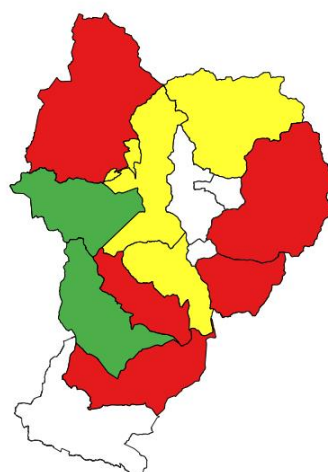
Municipi	Obligació	Criteris afectació	Vigència pla	Data d'homologació del pla
Alins	Obligat	Nucli de població a més de 400 m	Pendent de revisió	29/4/2010
Alt Àneu	Obligat	Nucli de població a més de 400 m	Pendent de revisió	5/7/2006
Baix Pallars	Obligat	Nucli de població a més de 400 m	Pendent de revisió	10/7/2008
Espot	Obligat	Nucli de població a més de 400 m	Homologat	27/6/2019
Esterri d'Àneu	Obligat	Nucli de població a més de 400 m	Pendent de revisió	25/5/2017
Esterri de Cardós	Obligat	Nucli de població a més de 400 m	Pendent de revisió	10/7/2008
Farrera	Obligat	Nucli de població a més de 400 m	Pendent de revisió	20/9/2007
Guingueta d'Àneu	Obligat	Nucli de població a més de 400 m	Pendent de revisió	5/12/2018
Lladorre	Obligat	Nucli de població a més de 400 m	Pendent de revisió	25/4/2006
Llavorsí	Obligat	Nucli de població a més de 400 m		
Rialp	Obligat	Nucli de població a més de 400 m	Pendent de revisió	29/9/2004
Soriguera	Obligat	Nucli de població a més de 400 m	Pendent de revisió	25/4/2006
Sort	Obligat	Nucli de població a més de 400 m	Homologat	27/6/2019

Tírvia	Obligat	Nucli de població a més de 400 m	Pendent de revisió	26/4/2007
Vall de Cardós	Obligat	Nucli de població a més de 400 m	Pendent de revisió	21/6/2007

Taula 7 Estat de la implementació dels PAMs per nevades als municipis del Pallars Sobirà

4.3.1.5. Risc d'allaus

Al Pallars Sobirà, 10 municipis estan obligats a realitzar un Pla d'emergències per Allaus. 2 municipis el tenen homologat, 4 estan pendents de revisió i 5 encara estan pendents d'elaboració. El temps mitjà de revisió és de 7 anys. Sorpren aquesta dada ja que aquest pla existeix des 2010 i es tracta d'un risc molt propi d'aquestes comarques. De fet a Catalunya 38 municipis estan obligats a tenir-lo (comarques Pirenaiques) i tan sols 8 ajuntaments el tenen homologat.

Imatge 7 Estat de la implementació dels PAMs d'inundacions als municipis del Pallars Sobirà en vermell: d'obligatorietat o recomanació i sense realitzar-se; en groc d'obligatorietat o recomanació i pendent de revisió, en verd d'obligatorietat o recomanació i homologat; en blanc no obligatori ni recomanat

Municipi	Obligació	Críteris afectació	Vigència pla	Data d'homologació del pla
Alins	Obligat	Vulnerabilitat: Carretera		
Alt Àneu	Obligat	Vulnerabilitat: Carretera; Edifici; Elèctriques		
Espot	Obligat	Vulnerabilitat: Carretera; Estació d'esquí	Homologat	27/6/2019
Esterri d'Àneu	No obligat ni recomanat		Pendent de revisió	25/5/2017
Farrera	Obligat	Vulnerabilitat: Carretera		
Guingueta d'Àneu	Obligat	Vulnerabilitat: Carretera	Pendent de revisió	5/12/2018
Lladorre	Obligat	Vulnerabilitat: Edifici; Carretera; Estació d'esquí; Elèctriques	Pendent de revisió	16/2/2012
Llavorsí	Obligat	Vulnerabilitat: Carretera	Pendent de revisió	15/12/2011

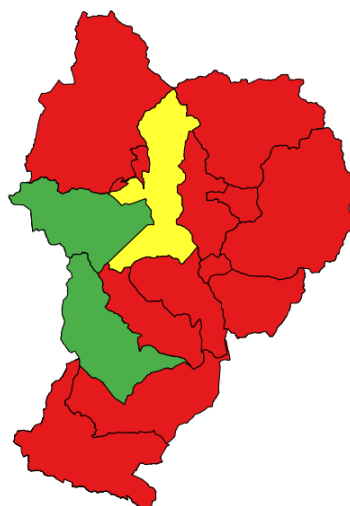
Rialp	Obligat	Vulnerabilitat: Estació d'esquí		
Soriguera	Obligat	Vulnerabilitat: Carretera		
Sort	Obligat	Vulnerabilitat: Carretera	Homologat	27/6/2019

Taula 8 Estat de la implementació dels PAMs per allaus als municipis del Pallars Sobirà

4.3.1.6. Risc de vent

Només 3 dels 15 ajuntaments del Pallars Sobirà han elaborat el PAM per risc de vent, tot i que sigui obligatori a tots els municipis i de fet, només 2 d'ells el tenen homologat. Cal especificar que el pla VENTCAT, el qual defineix el caràcter obligatori dels PAMs, s'ha elaborat a l'any 2017. La situació mitjana de Catalunya (546 municipis obligats a realitzar-lo i els 402 municipis restants tenen la recomanació de fer el PAM) és molt similar i no s'arriba a un 50% de municipis amb un pla de vent elaborat. Tal com s'exposa al PAM les afectacions per vent implica causar dany en diversos elements. Destaquem per una banda les infraestructures (ja que al Pallars encara són precàries i hi ha pocs recursos per donar-hi resposta ràpida deixant a habitatges durant dies afectats) incloent telecomunicacions i energia amb les conseqüències que se'n deriven. Per altra

banda les afectacions a la massa boscosa que pot ocasionar molts arbres caiguts incrementant el risc d'incendi i el bloqueig de les lleres de rius i torrents.

Imatge 8 Estat de la implementació dels PAMs per vent als municipis del Pallars Sobirà en vermell: d'obligatorietat o recomanació i sense realitzar-se; en groc d'obligatorietat o recomanació i pendent de revisió, en verd d'obligatorietat o recomanació i homologat; en blanc no obligatori ni recomanat

Municipi	Obligació	Criteris afectació	Vigència pla	Data d'homologació del pla
Alins	Obligat	Criteri: Superació llindar perillositat;Dies/any ratxa 20m/s: 97	-	-
Alt Àneu	Obligat	Criteri: Superació llindar perillositat;Dies/any ratxa 20m/s: 88	-	-
Baix Pallars	Obligat	Criteri: Superació llindar perillositat;Dies/any ratxa 20m/s: 56	-	-
Espot	Obligat	Criteri: Superació llindar perillositat;Dies/any ratxa 20m/s: 68	Homologat	27/6/2019
Esterri d'Àneu	Obligat	Criteri: Superació llindar perillositat;Dies/any ratxa 20m/s: 57	-	-
Esterri de Cardós	Obligat	Criteri: Superació llindar perillositat;Dies/any ratxa 20m/s: 73	-	-
Farrera	Obligat	Criteri: Superació llindar perillositat;Dies/any ratxa 20m/s: 53	-	-
Guingueta d'Àneu	Obligat	Criteri: Superació llindar perillositat;Dies/any ratxa 20m/s: 91	Pendent de revisió	5/12/2018
Lladorre	Obligat	Criteri: Superació llindar perillositat;Dies/any ratxa 20m/s: 109	-	-
Llavorsí	Obligat	Criteri: Superació llindar perillositat;Dies/any ratxa 20m/s: 47	-	-
Rialp	Obligat	Criteri: Superació llindar perillositat;Dies/any ratxa 20m/s: 57	-	-
Soriguera	Obligat	Criteri: Superació llindar perillositat;Dies/any ratxa 20m/s: 55	-	-
Sort	Obligat	Criteri: Superació llindar perillositat;Dies/any ratxa 20m/s: 69	Homologat	27/6/2019

Taula 9 Estat de la implementació dels PAMs per risc de vent als municipis del Pallars Sobirà

4.3.1.7. Biodiversitat i medi ambient

El Pla territorial de l'Alt Pirineu i Aran fa una anàlisi de l'estat del territori, i destaca que és un territori molt ric en hàbitats i espècies, que gaudeix de una superfície de protecció sectorial pel seu interès natural molt alt, sent el Pallars Sobirà la comarca de l'Alt Pirineu i Aran que té més superfície PEIN+Natura 2000. Tot i que els espais oberts presenten un elevat grau de naturalitat,

amb poca antropització, determinats indrets pateixen de una hiperfreqüentació creixent (DIAGNOSI AMBIENTAL DE L'ÀMBIT TERRITORIAL DE L'ALT PIRINEU I ARAN , 2006)

Malauradament, el fet de tenir una gran part del territori protegit com a espai PEIN no implica directament una gestió perfecte d'aquests espais. Malgrat totes les figures de protecció descrites prèviament, l'estat de la protecció dels espais PEIN del Pallars Sobirà no és la mateixa segons l'espai. Alguns, com els parcs, disposen d'òrgans rectors que faciliten una gestió de l'espai amb uns objectius de protecció i una prioritització de les actuacions ben definits, a través de plans com per exemple un Pla Rector d'Ús i Gestió (PRUG). Altres espais no tenen cap pla definit, tot i ser una zona PEIN, i això pot implicar una gestió més caòtica i una falta de comunicació entre les diferents entitats que realitzant actuacions de preservacions o rehabilitació dels espais. A continuació, detallem els plans existents per cada espai PEIN del Pallars Sobirà.

Naut Aran

Existeix un pla especial aprovat en 2004 que delimita definitivament la zona protegida del PEIN Naut Aran (PLA ESPECIAL DE GELADA I NAUT ARAN, 2004). Tant les administracions públiques com els particulars resten obligats al compliment de les disposicions que conté aquest Pla especial.

Aigüestortes

El Parc Nacional està regulat pel Pla Rector d'Ús i Gestió, PRUG (aprovat mitjançant el DECRET 82/1993, de 9 de febrer i el DECRET 39/2003, de 4 de febrer), que defineix les línies principals de gestió i actuacions durant el seu període de vigència (de quatre anys, prorrogables per dos anys més). El PRUG s'ajusta a les directives de "Plan Director de la Red de Parques Nacionales", el qual és el pla que defineix a nivell estatal les línies de gestió pels parcs nacionals de Espanya.

Seguint les directrius del PRUG, el Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici ha desenvolupat un seguit de plans i programes específics que ajuden a una millor gestió, conservació i manteniment d'aquest espai natural protegit:

- El Pla d'Ús Públic (PUP) que té la funció de desplegar tot allò previst al PRUG en matèria d'ús públic i l'atenció als visitants per tal de fer-los compatibles amb la protecció i conservació d'aquest espai.
- El Pla bàsic de prevenció d'incendis del Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici, que té la funció de gestionar la prevenció d'incendis forestals al Parc.

Parc Natural

La gestió del Parc Natural de l'Alt Pirineu compta amb les eines següents:

- El Pla Especial de Protecció del Medi Natural i del Paisatge: actualment en procés d'elaboració, aquest pla té com a objectiu fixar els aspectes globals i permanents

de l'ordenació del Parc Natural: zonificació i estructura territorial, infraestructures i serveis bàsics, regulació d'usos i activitats, etc.

- Memòria annexa al Decret de creació del Parc: És el document de referència per a la planificació mentrestant s'està redactant el Pla Especial. Recull els criteris i principis bàsics que regeixen el Parc.

Actualment, i mentre no estigui aprovat el Pla especial de protecció del medi natural i del paisatge, el Parc Natural de l'Alt Pirineu no compta amb un PRUG (Pla Rector d'Ús i Gestió).

A part d'aquests plans que defineixen els objectius i línies de treball general, el Parc Natural de l'Alt Pirineu compta amb plans amb objectius més específics:

- Pla de Seguiment de la Biodiversitat del Parc Natural de l'Alt Pirineu (PSB-PNAP): és un sistema de presa de dades estandarditzades en relació amb hàbitats i espècies de flora i fauna presents en el Parc.
- Pla Estratègic d'educació i voluntariat ambiental 2019-2022. No hi ha un pla actualitzat en aquest àmbit.
- Pla d'Ordenació de Circulació Rodada: s'està realitzant. A futur, s'incorporarà al pla Especial de Protecció del Medi Natural i del Paisatge.
- Pla de senderisme, aprovat al 2006.
- Pla de Desenvolupament Local Sostenible (PDLS) de la Vall Ferrera: en ús des del desembre 2006.

Collegats

Es va aprovar un Pla de Delimitació Especial, al 2004 que entre altres defineix la zona de Collegats (PLA ESPECIAL LA FAIADA DE MALPÀS, SERRA DESANT GERVÀS, VALL ALTA DE SERRADELL, COLLEGATS, 2004). Descriu i delimita la zona PEIN de Collegats sense afegir cap especificacions sobre la regulació d'aquest espai. A part d'aquest pla, no existeix cap altre pla de gestió o ús d'aquest espai.

Tot i així, l'Ajuntament de la Pobla de Segur i l'Estació Biològica del Pallars Jussà (EBPJ) van signar un acord de custòdia del territori per dinamitzar la gestió dels forests Rocs de Queralt l'any 2012. D'aquest acord neixen diverses actuacions de seguiment de la fauna i de recuperació de camins.

Serra de Boumort

L'any 2000 s'aprovà un pla que delimita entre altres la zona de la Serra de Boumort. Delimita la zona catalogada com a PEIN i en fa una breu descripció sense afegir cap regulació específica a aquest espai (PLA ESPECIAL Serra Mitjana, Serra de Carreu, Serra de Boumort, Costoja, 2000).

A part de la regulació PEIN, aquest espai es troba dins de la reserva nacional de caça de Boumort, i està regulat per el Pla d'aprofitament cinegètic (que es fa cada any en les reserves nacional de caça).

Estany de Montcortès

Tot i que encara no s'ha realitzat un pla especial de protecció per la zona PEIN de Montcortès, l'Ajuntament de Baix Pallars ha realitzat algunes mesures de gestió i conservació puntuals per tal de compatibilitzar els diferents usos que es detallen a continuació:

- 2014: una ordenança municipal que prohibeix l'acampada lliure durant tot l'any tan a caravanes, autocaravanes, tendes de campanya i mobiliari que serveixi per la pernoctació a l'Estany de Montcortès
- 2021: s'aprova una Regulació d'usos a la zona Estany Montcortès, contorn, àrees d'aparcament i espais susceptibles d'aplicació (BAN -23 de juny del 2021)
- 2023: s'està redactant un pla de gestió de Montcortès.

A més a més, el projecte KARST PALLARS, 2021 es va desenvolupar com un projecte global de la conservació i restauració ecològica del estany de Montcortès, en resposta a la seva lenta degradació ecològica, degut principalment a la proliferació de fauna íctica exòtica, la sobrefreqüentació i la presència de ramaderia als voltants de l'estany.

Costoja

El mateix Pla de l'any 2000 que delimitava Boumort també delimita la zona de la Costoja. Aquest pla és anterior a la seva ampliació (en la qual l'espai PEIN de Costoja passa de 305 ha a 992,14 ha). El pla no afegeix cap altra regulació específica a aquesta zona.

Resum

Amb l'objectiu de simplificar la visió de l'estat del territori respecte a la protecció de la natura, hem realitzat una taula resum de les zones protegides al Pallars Sobirà, amb les seves figures de protecció i els plans de gestió corresponents (Annex2).

4.3.2. IMPLEMENTACIÓ I REALITAT DEL TERRITORI, PERCEPCIÓ MUNICIPAL

Els plans de gestió de riscos i de protecció del medi ambient inclouen obligacions i restriccions que s'han de tenir en compte a l'hora de fer actuacions al territori. L'únic ajuntament que dona accés lliure a la seva web al pla de gestió de riscos naturals és l'Ajuntament de Vall de Cardós, el qual mostra el seu Pla d'Emergència Municipals. No és cap obligació donar accés a aquests documents a la pagina web dels ajuntaments però és una eina útil per a que tota la ciutadania estigui informada. Tal com s'ha comentat per poder valorar la implementació al territori s'han

realitzat entrevistes amb els alcaldes i secretaris municipals que han accedit a valorar i compartir les dificultats que tenen als seus ajuntaments per a desplegar el conjunt de PAMs requerits. A continuació es presenten els resultats i consideracions obtinguts:

Dificultats per a la redacció i homologació dels PAMs

El principal problema detectat als ajuntaments és la falta de recursos tant econòmics com de personal. Al tractar-se de consistoris petits, la redacció dels plans s'ha de delegar a terceres parts i dedicar-hi part del pressupost municipal o finançar-ho mitjançant subvencions.

Dels ajuntaments contactats, dos indicaven que prefereixen renunciar a les subvencions que destina la Diputació de Lleida per a la redacció dels PAMs per l'elevat cost en gestions que implica i les condicions desfavorables de les mateixes. Per exemple, moltes no tenen bestreta i la resolució es publica després de l'actuació, arriscant-se a no tenir finançament una vegada feta la inversió.

Les homologacions dels plans també es perceben com una sobrecàrrega, ja que s'han de revisar els plans que normalment no es fan servir i tornar a tramitar els expedients.

Utilitat dels PAS (Plans Assistència i Suport)

Des dels ajuntament s'ha valorat que els PAS van ser útils al passat però ja no es fan servir o hi ha força desconeixement entre els actuals consistoris del seu encaix i la informació que recullen està desactualitzada. Destaca la petició que fan alguns ajuntaments demanant una millora transmissió d'informació per conèixer recursos disponibles i per acostar el contingut d'aquest plans a l'estructura social i les dinàmiques d'autoorganització dels territoris de muntanya. Tanmateix sí que en alguns casos expressen que els PAS han funcionat bé en la coordinació com va ser el cas de la pandèmia de COVID19.

Traspàs del consistori anterior

El traspàs d'aquesta informació depèn d'un factor humà i de la voluntat de cada equip de govern en concret. No existeix cap protocol estipulat per tal de aconseguir una bona continuïtat dels PAMs més enllà de la pròpia aplicació del pla. En molts casos s'aprèn *sobre la marxa* a mesura que succeeixen situacions on s'ha d'aplicar el pla.

Comunicació amb la Conferència Hidrogràfica de l'Ebre

Els ajuntaments han expressat que la comunicació amb la CHE és inexistent o molt difícil ja que els temps de resposta i la falta de tècnics referents entorpeixen molt els procediments. En termes de lluita contra la sequera les actuacions i les campanyes es vehiculen a través de l'ACA.

Pla d'emergència en situació de sequera

Encara no existeix cap ajuntament amb un pla d'actuacions de sequera però donada la conjuntura actual molts estan en procés de redacció o cerca de finançament per elabora-ho.

Xarxa RESCAT

La xarxa RESCAT no es fa servir. En cas d'emergència fins ara, sempre s'ha fet servir el telèfon i s'ha actuat de manera espontània. En molts casos la xarxa RESCAT no té cobertura per la topografia del terreny.

Utilitat del PAM

Els PAMS es perceben com a tràmits massa burocràtics i amb una voluntat de estandarditzar d'una forma poc útil al territori. Els ajuntaments els tenen perquè n'estan obligats però no recorren a ells en cas d'emergència, expressen que no els resulten prou útils a la pràctica.

En la fase de prevenció i planificació, és a dir, quan no hi ha una emergència, no es consulten ni es fan servir. Normalment el primer contacte amb els PAMs sorgeix directament amb una situació d'emergència i, tot i així, tampoc és el full de ruta a seguir per actuar. Normalment es deixen guiar per els bombers, l'equip de protecció civil, l'experiència dels veïns o el "sentit comú". Al ser territoris allunyats la gent es més autosuficient, en el sentit que quan succeeix qualsevol incident o emergència els veïns acostumen a organitzar-se i ajudar-se entre ells de manera espontània.

Els PAMs estableixen supòsits teòrics que son difícils d'assolir per llocs petits quan s'han de posar en pràctica. Per exemple s'ha de complir amb el tecnicisme de que hi hagi una persona responsable però, a la pràctica, això suposa massa funcions per una mateixa persona en un consistori petit. Tampoc es tenen en compte les capacitats materials per poder dur a terme les accions dels PAMs com per exemple necessitats d'allotjament per a la població en cas d'emergència.

Els ajuntaments sí que han expressat que els PAMS resulten útils a l'hora de demanar altres subvencions ja que solen ser requisit per poder accedir-hi.

Punts febles i possibles millores

El principal problema detectat és la falta de personal i de recursos econòmics per gestionar la prevenció de riscos naturals d'acord amb els PAMS. Tenint en compte que a més a més es tracta de municipis molt extensos, aquesta falta d'estructura encara és més notable. Totes les

responsabilitats recauen en els alcaldes i alcaldesses que, sense un equip gaire gran, no poden assolir tot el que s'ha de fer en una emergència.

Un altre punt feble és la manca d'informació al voltant del funcionament dels PAMS. No hi ha un coneixement molt acurat dels recursos disponibles per millorar la gestió dels mateixos, tant en allò referent als serveis d'assistència per la redacció com pel desplegament de les accions dels PAMS. Això acaba suposant que aquests documents es quedin al calaix i no s'aprofiti el seu potencial en la prevenció de riscos.

Una demanda dels ajuntaments és que els plans de prevenció de riscos naturals siguin una competència comarcal. Per una banda alliberaria als consistoris que no poden desplegar tot el necessari per una correcta aplicació dels PAMS i, per l'altra, suposaria optimitzar recursos al centralitzar la gestió dels plans.

Altres factors a introduir als PAMS són les singularitats pròpies dels pobles petits, des del coneixement dels veïns (com per exemple l'experiència prèvia en episodis històrics d'emergència) fins la topografia i accessos (també coneguda pel veïnat pam a pam). Succeeix el mateix amb el turisme, s'hauria de tenir en compte la elevada fluctuació en la població. A mode anecdòtic però exemplificador, un secretari d'ajuntament ens relatava que *una vegada van haver de allotjar d'urgència a 60 nens d'un campament d'estiu (a un municipi de 290 habitants). Per solucionar-ho la solidaritat el veïnat i d'un hotel del poble van a ser l'element clau, no pas el PAM, un poble petit no té recursos humans ni infraestructura per gestionar aquest tipus de situacions per si mateix.*

Comunicació amb el poble i campanyes informatives

Dins dels PAMS s'estableix la obligatorietat de fer campanyes informatives i simulacres per cada tipus de risc. En aquestes campanyes s'ha d'informar sobre com actuar en cas d'emergència, vies d'evacuació i com prevenir riscos.

Els ajuntaments reben diferents fullets, cartells i presentacions des de la Direcció General de Protecció Civil i fan difusió per l'Ebando o per xarxes socials.

Hi ha diferent percepció als ajuntaments contactats respecte a l'eficiència d'aquestes campanyes. Per alguns les campanyes a través de l'Ebando arriben bé a la població i altres són crítics sobre si estan a l'abast de la gent gran. Respecte als cartells i fullets també hi ha crítica perquè no acaben d'arribar a nuclis disseminats.

4.3.3. IMPLEMENTACIÓ AL TERRITORI, ANALISI DADES

A continuació es mostren els resultats d'aquells riscos als quals s'ha aplicat un anàlisi propi a partir de diferents paràmetres recollit a la legislació i els PAMS (veure metodologia).

4.3.3.1. Risc d'incendis

S'han localitzat 892 punts de perill a tota la comarca allà on les masses forestal es troben perillosament a prop (<15m) de zones habitades, industrials o amb presència d'habitants. Tenir en compte aquests punts per cada municipi pot ser rellevant tant per impulsar accions preventives en aquestes zones (gestió del sotabosc, retirada de fusta i arbrat caigut, manteniment accessos...) com per tenir-los especialment present en cas d'incendi.

A continuació es desglossen el número de punts afectats per cada municipi:

Municipi	Punts afectats	Suma de Àrea afectació (ha)
Alins	47	4,2203
Alt Àneu	82	8,8302
Baix Pallars	104	11,6558
Espot	45	7,7238
Esterrí d'Àneu	33	5,7522
Esterrí de Cardós	25	1,5063
Farrera	31	5,4437
la Guingueta d'Àneu	57	7,4639
Lladorre	75	8,7083
Llavorsí	55	5,3624
Rialp	64	6,2383
Soriguera	59	7,8493
Sort	143	17,1790
Tírvia	12	2,0763
Vall de Cardós	60	4,8671
Total general	892	104,8769

Per localitzar aquests punts al territori consultar el Geopackage a l'annex1.

4.3.3.2. Risc d'inundacions

Tenint en compte un període de retorn d'entre 10 i 100 anys, s'han localitzat al voltant de 50-60 punts de especial atenció per inundacions. Si considerem un període de retorn de 500 anys s'observa una afectació a més de 100 punts de la comarca. Això implica que actualment existeixen edificacions en zones que ja no es consideren urbanitzables. Cal posar especial atenció als edificis públics sobretot en aquells casos que es consideren punts d'atenció a la ciutadania en cas d'emergència.

A continuació es detallen els punts d'afectació de cada municipi en funció del període de retorn i tipus d'infraestructura:

Municipis	Recompte punts afectats T10	Recompte punts afectats T50	Recompte punts afectats T100	Recompte punts afectats T500
Alins	1	1	1	1
Casc urbà	1	1	1	1
Alt Àneu	5	5	5	8
Àrees residencials aïllades				1
Casc urbà	2	2	2	3
Edificacions aïllades en l'espai rural	1	1	1	2
Zones industrials , comercials i/o de serveis	2	2	2	2
Baix Pallars	3	3	3	8
Casc urbà	1	1	1	1
Edificacions aïllades en l'espai rural				1
Zones industrials , comercials i/o de serveis	1	1	1	2
Zones Urbanes laxes	1	1	1	4
Espot				1
Edificacions aïllades en l'espai rural				1
Esterrí d'Àneu	10	10	10	18
Àrees residencials aïllades				2
Casc urbà	3	3	3	4
Edificacions aïllades en l'espai rural	1	1	1	4
Eixample	3	3	3	4
Zones industrials , comercials i/o de serveis	3	3	3	4
la Guingueta d'Àneu	4	4	4	13
Casc urbà	1	1	1	3
Edificacions aïllades en l'espai rural	1	1	1	4
Zones industrials , comercials i/o de serveis	2	2	2	5
Zones Urbanes laxes				1
Lladorre	1	1	1	1
Casc urbà	1	1	1	1
Llavorsí	8	9	10	13
Casc urbà	1	2	3	1
Edificacions aïllades en l'espai rural				1
Eixample	1	1	1	2
Zones industrials , comercials i/o de serveis	5	5	5	7
Zones Urbanes laxes	1	1	1	2
Rialp	6	6	6	14
Casc urbà				2
Edificacions aïllades en l'espai rural				3
Eixample	1	1	1	2
Zones industrials , comercials i/o de serveis	5	5	5	7
Soriguera	1	1	1	2
Edificacions aïllades en l'espai rural	1	1	1	2

Sort	7	7	7	22
Àrees residencials aïllades	2	2	2	2
Casc urbà				1
Edificacions aïllades en l'espai rural				5
Eixample	3	3	3	5
Zones industrials , comercials i/o de serveis	2	2	2	9
Tírvia	1	1	1	1
Edificacions aïllades en l'espai rural	1	1	1	1
Vall de Cardós	7	8	9	8
Casc urbà	1	2	3	1
Edificacions aïllades en l'espai rural	1	1	1	1
Eixample	3	3	3	3
Zones industrials , comercials i/o de serveis	1	1	1	2
Zones Urbanes laxes	1	1	1	1
Total general	54	56	58	110

Per localitzar aquests punts al territori consultar Geopackage al annex1.

4.3.3.3. Risc d'allaus

Per analitzar el risc d'allaus s'ha considerat la possible afectació als postes elèctrics i les carreteres. Els únics postes elèctrics de alta tensió afectats per allaus es troben al municipi d'Esterri d'Àneu. Es tracta d'un tram de línia de 16 km on podrien produir-se allaus que afectessin a aquest traçat. Això implica un aïllament en les telecomunicacions en un territori on hi ha certa precarietat en cobertura i just en situació d'emergència aquest agreuja la capacitat de comunicació i reacció del veïnat i els cossos d'emergència.

Pel que fa a la xarxa viària, trobem 18 km de carretera en zones de risc d'allaus i 253 km de camins. A continuació es desglossen les carreteres i camins afectats per cada municipi i seguidament es fa un detall per les carreteres principals del territori.

Municipi	Suma de longitud infraestructures viàries (m)
Alins	40283
Camí	16575
Carretera convencional	12
Senda	23696
Alt Àneu	43886
Camí	14807

Carretera convencional	9065
Senda	20014
Baix Pallars	2807
Camí	2193
Senda	614
Espot	40065
Camí	19303
Carretera convencional	4559
Senda	16203
Esterrí de Cardós	5926
Camí	557
Senda	5369
Farrera	6643
Camí	6465
Senda	178
la Guingueta d'Àneu	30769
Camí	14416
Carretera convencional	411
Senda	15942
Lladorre	52215
Camí	27914
Carretera convencional	1811
Senda	22451
Urbano	39
Llavorsí	1224
Camí	1014
Senda	210
Rialp	5933
Camí	4715
Senda	1218
Soriguera	4863
Camí	1597
Carretera convencional	1053
Senda	2213
Sort	19631
Camí	13713
Carretera convencional	1077
Senda	4841
Vall de Cardós	17108
Camí	4729
Senda	12379
Total general	271353

Municipi	Longitud Carreteres (m)
Alins	12
SN	12
Alt Àneu	9065
C-142z	1118
C-147	253
C-28	6771
DE LA BONAIGUA VELLA	74
SN	849
Espot	4559
SN	4559
la Guingueta d'Àneu	411
SN	411
Lladorre	1811
SN	1811
Soriguera	1053
N-260	948
UNIC RUBIO	105
Sort	1077
SN	1077
Total general	17988

4.3.3.4. Biodiversitat i medi ambient

Protecció de la natura i administració

Les entrevistes amb els ajuntaments han mostrat que els ajuntaments col·laboren constantment amb el Parc Natural de l'Alt Pirineu. Hi ha molta consciència i les actuacions de protecció de la natura es veuen com un tema central de la gestió del territori. Aquesta co-dependència fa que els ajuntaments quedin supeditats al Parc a l'hora de gestionar els seus recursos naturals i a vegades pot suposar la pèrdua de iniciativa respecte al seu territori. El Parc Natural també és una font de finançament d'alt interès pels municipis ja que els permet desplegar mesures de protecció de la natura que per si sols no podrien.

Tot allò que queda fora de la influència del Parc Natural és més complicat de gestionar. Una vegada més, la falta de recursos econòmics i la gran extensió dels municipis fa que es depengui de subvencions amb la gestió burocràtica extra que això implica.

Els ajuntaments no són els únics actors implicats en la gestió i la conservació del medi ambient, les entitats privades també poden ser actors.

Iniciatives de custòdia per a entitats privades:

Al Pallars Sobirà, es numeren 31 iniciatives de custòdia, que es duen a terme per entitats privades (la comarca amb menys iniciativa a Catalunya no en té cap, i la que en té més és la Garrotxa amb 98 iniciatives). La majoria dels espai en qüestió estan dins de la Xarxa Natura 2000, el Parc Natural de l'Alt Pirineu o el Parc Nacional d'Aigüestortes.

Totes aquestes iniciatives treballen en l'àmbit forestal preservant els diferents hàbitats propis de la zona i les espècies amenaçades

Nom de la iniciativa	Entitat du custòdia	Tipologia	Superfície (ha)	Altra figura de protecció en la zona de la iniciativa
Comes de Rubió	Fundació Projecte Boscos de Muntanya	Autorització	342,85	- Xarxa Natura 2000 - Parc Natural Alt Pirineu
Bosc de Tres Comuns CUP 186	Fundació Projecte Boscos de Muntanya	Autorització	688,05	- Xarxa Natura 2000 - Parc Natural Alt Pirineu
La Mata, Pleta del Basco CUP 171	Fundació Projecte Boscos de Muntanya	Autorització	749,15	- Parc Natural Alt Pirineu
Bosc Gran i Solana de Sant Joan CUP 154	Fundació Projecte Boscos de Muntanya	Autorització	1039,03	- Xarxa Natura 2000 - Parc Natural Alt Pirineu
Esterri de Cardós CUP 140 Canal Gallinera i CUP 141 Sarredo Manyanero	Fundació Projecte Boscos de Muntanya	Conveni de custòdia	1324,29	- Xarxa Natura 2000 - Parc Natural Alt Pirineu - Projectes Bosc dels Mollassos; Bosc de Montarenyo; Bosc de Montarenyo, Forest Sarredo Manyanero, CUP 141
Bosc dels Mollassos	Fundació Catalunya la Pedrera	Conveni de renúncia, arrendament o compra de drets de tala	7,75	- Xarxa Natura 2000 - Parc Natural Alt Pirineu - Projecte Esterri de Cardós CUP 140 Canal Gallinera i CUP 141 Sarredo Manyanero
Bosc de Montarenyo	Fundació Catalunya la Pedrera	Conveni de renúncia, arrendament o compra de drets de tala	4,76	- Xarxa Natura 2000 - Parc Natural Alt Pirineu - Projecte Esterri de Cardós CUP 140 Canal Gallinera i CUP 141 Sarredo Manyanero
Bosc de Montarenyo, Forest Sarredo Manyanero, CUP 141	Fundació Catalunya la Pedrera	Conveni de renúncia, arrendament o compra de drets de tala	6,07	- Xarxa Natura 2000 - Parc Natural Alt Pirineu - Projecte Esterri de Cardós CUP 140 Canal Gallinera i CUP 141 Sarredo Manyanero
Mata de València	Fundació Projecte Boscos de Muntanya	Autorització	856,96	- Xarxa Natura 2000 - Parc Nacional d'Aigües Tortes (zona perifèrica)

Bosc del Barranc de la Pega	Fundació Catalunya la Pedrera	Conveni de renúncia, arrendament o compra de drets de tala	2,99	- Xarxa Natura 2000 - Parc Natural Alt Pirineu
Reserva l'Obaga de Castellarnau. Forest Ribalera, CUP 146	Fundació Catalunya la Pedrera	Conveni de renúncia, arrendament o compra de drets de tala	7,16	- Parc Natural Alt Pirineu
Bosc subalpí del Peurues (Ribalera)	Fundació Catalunya la Pedrera	Conveni de renúncia, arrendament o compra de drets de tala	8,91	- Parc Natural Alt Pirineu
Bosc subalpí de la Solana de Bolsirroi	Fundació Catalunya la Pedrera	Conveni de renúncia, arrendament o compra de drets de tala	3	- Parc Natural Alt Pirineu
Pujador de la Pica (Bosc de Virós)	Fundació Catalunya la Pedrera	Conveni de renúncia, arrendament o compra de drets de tala	2,7	- Xarxa Natura 2000 - Parc Natural Alt Pirineu
Bosc del Pujador. Forest Virós, CUP 115	Fundació Catalunya la Pedrera	Conveni de renúncia, arrendament o compra de drets de tala	3,01	- Xarxa Natura 2000 - Parc Natural Alt Pirineu
Bosc subalpí de l'obaga de Buscallado (Bosc de Virós)	Fundació Catalunya la Pedrera	Conveni de renúncia, arrendament o compra de drets de tala	4,87	- Xarxa Natura 2000 - Parc Natural Alt Pirineu
Bosc subalpí de l'obaga de Buscallado II	Fundació Catalunya la Pedrera	Conveni de renúncia, arrendament o compra de drets de tala	6,15	- Xarxa Natura 2000 - Parc Natural Alt Pirineu
Bosc subalpí de Pleta Picada	Fundació Catalunya la Pedrera	Conveni de renúncia, arrendament o compra de drets de tala	4,5	- Xarxa Natura 2000 - Parc Natural Alt Pirineu
Avets de la Noguera de Vallferrera	Fundació Catalunya la Pedrera	Conveni de renúncia, arrendament o compra de drets de tala	8,96	- Xarxa Natura 2000 - Parc Natural Alt Pirineu
Avets de la Noguera de Vallferrera II	Fundació Catalunya la Pedrera	Conveni de renúncia, arrendament o compra de drets de tala	9,91	- Xarxa Natura 2000 - Parc Natural Alt Pirineu
Avets de la Noguera de Vallferrera III (Bosc de Font-Tallada)	Fundació Catalunya la Pedrera	Conveni de renúncia, arrendament o compra de drets de tala	8,94	- Xarxa Natura 2000 - Parc Natural Alt Pirineu
Bosc d'Arcalís. Forest Obaga i Solana, CUP 144	Fundació Catalunya la Pedrera	Conveni de renúncia, arrendament o compra de drets de tala	7,27	- Xarxa Natura 2000 - Parc Natural Alt Pirineu
Bosc subalpí de la Poleda (Baiasca)	Fundació Catalunya la Pedrera	Conveni de renúncia, arrendament o compra de drets de tala	2,53	- Parc Natural Alt Pirineu
Bosc subalpí de la Poleda (Baiasca) II	Fundació Catalunya la Pedrera	Conveni de renúncia, arrendament o compra de drets de tala	4,02	- Parc Natural Alt Pirineu

Bosc subalpí de la Poleda (Baiasca) III	Fundació Catalunya la Pedrera	Conveni de renúncia, arrendament o compra de drets de tala	4,84	- Parc Natural Alt Pirineu
Bosc subalpí del Clot de l'Ossa	Fundació Catalunya la Pedrera	Conveni de renúncia, arrendament o compra de drets de tala	2,51	- Parc Natural Alt Pirineu
Bosc subalpí del Clot de l'Ossa II	Fundació Catalunya la Pedrera	Conveni de renúncia, arrendament o compra de drets de tala	3,97	- Parc Natural Alt Pirineu
Bosc del Clot de l'Ossa, CUP 155	Fundació Catalunya la Pedrera	Conveni de renúncia, arrendament o compra de drets de tala	8,3	- Parc Natural Alt Pirineu
Selva de Nibrós	Fundació Catalunya la Pedrera	Conveni de renúncia, arrendament o compra de drets de tala	4,07	- Xarxa Natura 2000 - Parc Natural Alt Pirineu
Forest Selva i Cerqueda, CUP 134	Fundació Catalunya la Pedrera	Conveni de renúncia, arrendament o compra de drets de tala	3,99	- Xarxa Natura 2000 - Parc Natural Alt Pirineu
Les planes de Son	Fundació Catalunya la Pedrera	Compravenda/Donació/Llegat	9,18	- Xarxa Natura 2000

Taula 10 Iniciatives de custòdia al Pallars Sobirà (Font: inventari de custòdia del territori a Catalunya 2021)

5. DISCUSSIÓ

Estratègia de gestió de riscos naturals poc adaptada al territori d'alta muntanya

Amb les seves altures elevades, el seu terreny accidentat, i el seu aïllament, el territori del Pallars Sobirà és una zona amb una presència de riscos naturals elevada a la qual cal posar-hi atenció en els propers anys. Tot i que la Generalitat de Catalunya ha desenvolupat una estratègia de gestió de riscos naturals a Catalunya, amb l'establiment de Plans Especials per cada risc, i obligacions i restriccions específiques per a cada municipi, fruit de l'estudi realitzat es valora que al Pallars Sobirà, aquesta estratègia no acaba d'implementar-se de forma suficient i efectiva.

Els ajuntaments, actors centrals en la prevenció i gestió dels riscos naturals, destaquen en les entrevistes realitzades diverses raons per aquesta manca d'assoliment en l'estratègia desenvolupada per la Generalitat de Catalunya. Totes estan lligades a una característica central: la singularitat del territori del Pallars Sobirà en fan un territori on la gestió ha de recollir i adaptar-se a les seves particularitats.

És important destacar que tot i que els Plans Especials de gestió de riscos naturals calculen una valor de risc per a cada municipi, i adapten les obligacions a aquesta valor, no es té en compte la manca de recursos econòmics i humans (repte omnipresent en les realitats dels petits municipis). Les ajudes i subvencions que proposa la Generalitat de Catalunya per fer front a aquesta manca de recursos no arriben a omplir les necessitats d'aquests ajuntaments degut a que representen més gestions a fer per part dels ajuntaments, i un risc econòmic en alguns casos (falta de bestreta, publicació de la resolució posterior a les actuacions, necessitat d'un tècnic per a sol·licitar-les...). Aquest sistema d'obligacions i ajuts per part de la Generalitat cap als ajuntaments és un sistema que no arriba a ser útil ja que en darrera instància no aconsegueix dotar de recursos econòmics i de personal aquests petits ajuntaments malgrat ser-ne la seva voluntat.

A més de la manca de recursos, existeix una bretxa entre les obligacions dictaminades i recomanades per la Generalitat, i la percepció des del territori. Aquesta bretxa aflora només per la gestió dels riscos naturals, sinó que és generalitzada, i genera una desconfiança i una actitud de rebuig des de la població cap a les decisions preses de manera centralitzada des de Barcelona.

Els ajuntaments petits tenen la necessitat de descarregar-se de gestions i responsabilitats

Tots els ajuntaments amb els quals s'ha pogut parlar han expressat una necessitat de descarregar-se de tasques de gestió, i en algun cas de responsabilitats.

Malgrat l'oportunitat que suposen els PAMs per dotar d'autonomia a cada ajuntament en la gestió del seu territori a l'hora representen una sobrecàrrega: el traspàs d'informació quan canvia l'equip de govern, la redacció i homologació dels PAMs, les dificultats a l'hora d'aplicar-ho i el manteniment de la Xarxa RESCAT poden semblar tasques petites per un ajuntament qualsevol, però representa una feina considerable per la majoria dels ajuntaments del Pallars Sobirà.

Amb la voluntat de trobar solucions que permetin implementar els PAMs sense sobrecarregar els ajuntaments, s'ha proposat la solució de delegar les tasques de redacció i homologació dels PAMs al Consell Comarcal. De fet, és important remarcar que en el cas del Pallars Sobirà, no hi ha un PAS (Plans d'Assistència i Suport dels Consells Comarcals) vigent, el qual podria permetre ajudar els ajuntaments petits des del Consell Comarcal.

Malgrat la voluntat dels ajuntaments en implicar-se en la protecció de la natura, les zones PEIN que no tenen un òrgan gestor (en el cas concret del Pallars vol dir que no són Parc Nacional ni Parc Natural) també poden presentar una sobrecarregar als ajuntaments. Per tant volem insistir en la importància dels òrgans gestors de les zones PEIN. A més, és important que les gestions i les responsabilitats no recaiguin sobre els ajuntaments, sinó sobre figures de protecció específiques a aquests espais, per tal de descarregar al màxim aquests ajuntaments petits. Els instruments de custòdia del territori poden ser una alternativa interessant on implicar els propietaris de les finques i a l'hora garantir-ne una gestió i control per part d'una entitat experta. Catalunya ja compta amb 796 iniciatives de custòdia (506 de privades i 290 de públiques) vinculades a través de 74 entitats.

Respecte el Parc Natural i Parc Nacional, per una banda es valora positivament la catalogació d'aquests espais en cada territori municipal: dotar d'estructura, possibilitats econòmiques, accés a recursos etc. Però a l'hora s'ha recollit en aquest estudi un sentiment des dels ajuntaments de perdre poder de decisió sobre la gestió del seu territori, que pot resultar molt frustrant per la població i els propis equips municipals. Així doncs s'ha de trobar un equilibri que permeti descarregar els ajuntaments gràcies als òrgans gestors dels espais, i a l'hora implicar els ajuntaments i la seva població.

La protecció de la natura és central al territori, tot i que falten definir estratègies més clares per algunes zones

Amb 9 zones PEIN a la Comarca, la protecció de la natura és un tema central del Pallars Sobirà. Tot i així, per les zones PEINs que no són Parcs Nacional ni Parc Natural, falten estratègies de protecció ben definides. Això resulta amb actuacions descoordinades des de diferents actors, amb una manca de comunicació i de línia d'actuació comuna.

La simplificació dels càlculs dels riscos naturals implica un error important en el cas del Pallars Sobirà.

A part de factors més vinculats a l'organització, governança i gestió dels riscos s'ha detectat una altra mancança associada a qüestions més metodològiques en el càlcul del risc en cada un dels plans especials de la Generalitat. Per facilitar els càlculs i establir els llindars calculats en els plans especials (que són la base del PAM) la majoria dels llindars associats als riscos naturals es calculen associant de forma directa la vulnerabilitat al nombre de població. No obstant això, la vulnerabilitat també hauria de tenir en compte altres factors, com l'aïllament de les cases, les dificultats d'accés

a certs pobles, l'accés difícil als serveis bàsics o el fet que l'accés a tot el Pallars Sobirà depèn d'una carretera central. Aquests factors són difícils de quantificar, i per tant no s'han pres en compte a l'hora de redactar els Plans Especials, però en el cas del Pallars Sobirà, aquests factors són centrals, i simplificar la vulnerabilitat per la població porta inevitablement a una subestimació del risc natural. Els únics plans especials que tenen en compte aquests factors són el pla ALLAUCAT que detalla la vulnerabilitat de les infraestructures, les carreteres i els serveis bàsics i calcula el risc en detall, i el pla NEUCAT que té compte l'altitud i la mobilitat. Tot i així el pla NEUCAT dona molta importància a la població, cosa que porta a una estimació de vulnerabilitat baixa al Pallars Sobirà. El propi NEUCAT destaca la necessitat d'actualitzar la vulnerabilitat dels municipis amb altres factors, com la dispersió de la població.

Així doncs, les simplificacions de la vulnerabilitat que s'han fet a l'hora de realitzar els Plans Especials de gestió de riscos naturals són simplificacions que funcionen per una part del territori català però que condueix a subestimar el risc en certs territoris, entre d'altres els territoris de muntanya.

També volem destacar que els efectes dòmino són difícils de calcular a l'hora de fer els estudis de riscos naturals, i les complexitat dels territoris de muntanya en fan un lloc especialment vulnerable a aquests efectes dòmino. Prenem l'exemple d'un sisme. Els efectes dòmino que en podrien resultar són desprendiment rocós i inundacions. Alhora, aquests fenòmens naturals podrien provocar un tall dels accessos i un aïllament de la població, augmentant d'aquesta manera la vulnerabilitat de la població a aquests tres riscos naturals. Aquesta complexitat és molt difícil de tenir en compte en els càlculs dels riscos, i per tant cal tenir en ment que poden ser subestimats.

6. BIBLIOGRAFIA

BASE DE DADES D'ALLAUS DE CATALUNYA (2022) - Institut Cartogràfic i Geològic de Catalunya:

<https://www.icgc.cat/Administracio-i-empresa/Eines/Bases-de-dades-i-catalegs/Base-de-Dades-d-Allaus-de-Catalunya-BDAC>

BOU MORT (RESERVA NACIONAL DE CAÇA), Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural

<https://agricultura.gencat.cat/ca/ambits/medi-natural/casa/guia-cacador/on-cacar/reserves-nacionals-casa/boumort/>

DIAGNOSI AMBIENTAL DE L'ÀMBIT TERRITORIAL DE L'ALT PIRINEU I ARAN (2006), Pla territorial parcial de l'Alt Pirineu i Aran. Departament de Territori, Generalitat de Catalunya

https://territori.gencat.cat/web/.content/home/01_departament/plans/plans_territorials/plans_territorials_parcials/aprovats/ptp_de_lalt_pirineu_i_aran/documentacio_i_planols/2_diagnosi ambiental_de_l_ambit_territorial.pdf

ESPAIS NATURALS (2023): Medi Ambient i Sostenibilitat Generalitat:

https://mediambient.gencat.cat/ca/05_ambits_dactuacio/patrimoni_natural/senp_catalunya/es_pais_sistema/alt_pirineu_i_aran/

INFORME DE L'ESTAT DE LA SEQUERA (2023) Ministerio para la Transición Ecológica y el Reto Demográfico: <https://www.miteco.gob.es/es/agua/temas/observatorio-nacional-de-la-sequia/informes-mapas-seguimiento/>

INVENTARI D'ESPAIS D'INTERÈS GEOLÒGIC

https://mediambient.gencat.cat/ca/05_ambits_dactuacio/patrimoni_natural/patrimoni-geologic/inventari_despais_dinteres_geologic/

MAPA DE COBERTES DE SÒL DE CATALUNYA (2018) - Institut Cartogràfic i Geològic de Catalunya:

<https://www.icgc.cat/Descarregues/Cartografia-vectorial/Cobertes-del-sol>

MAPES I FITXES DE LA XARXA NATURA 2000 (2022) - Medi Ambient i Sostenibilitat:

https://mediambient.gencat.cat/ca/05_ambits_dactuacio/patrimoni_natural/senp_catalunya/xarxa_natura_2000/documents/Mapes-formularis-oficials-i-fitxes/lleida/

MAPA DE PROTECCIÓ CIVIL DE CATALUNYA (2023) - Departament d'Interior

https://interior.gencat.cat/ca/arees_dactuacio/proteccio_civil/mapa_de_proteccio_civil/

MAPA ZONA PESCA PALLARS SOBIRÀ, <https://agricultura.gencat.cat/web/.content/06-medi-natural/pesca-continental/enllacos-documents/cartografia/fitxers-binaris/mapa-zones-pesca-pallars-sobira.pdf>

ALT PIRINEU I ARAN (2023) - Medi Ambient i Sostenibilitat:

https://mediambient.gencat.cat/ca/05_ambits_dactuacio/patrimoni_natural/senp_catalunya/es_pais_sistema/alt_pirineu_i_aran/

MEMÒRIA DE LA DIRECCIÓ GENERAL DELS AGENTS RURALS (2016) - Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació

OBLIGACIONS I VIGÈNCIES DELS PLANS DE PROTECCIÓ CIVIL MUNICIPALS (2023) - Portal de dades obertes de la Generalitat de Catalunya, Departament d'Interior

<https://analisi.transparenciacatalunya.cat/Seguretat/Obligacions-i-vig-ncies-dels-plans-de-protecci-civ/eqag-gzjs>

PARC NATURAL DE L'ALT PIRINEU (2023) - Parcs Naturals de Catalunya, Generalitat de Catalunya, Departament d'Interior

<https://parcsnaturals.gencat.cat/ca/xarxa-de-parcs/alt-pirineu/inici/>

PAUTES I RECOMANACIONS AL PARC. Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici Generalitat de Catalunya.

<https://parcsnaturals.gencat.cat/ca/xarxa-de-parcs/aiguestortes/gaudeix-del-parc/consells/pautes-i-consells/index.html>

PLA ESPECIAL D'EMERGÈNCIES PER INCENDIS FORESTALS DE CATALUNYA, INFOCAT (2014) - Generalitat de Catalunya, Departament d'Interior, Direcció General de Protecció Civil

PLA ESPECIAL D'EMERGÈNCIES SÍSMIQUES DE CATALUNYA: SISMICAT (2020)

https://interior.gencat.cat/web/.content/home/030_arees_dactuacio/proteccio_civil/plans_de_proteccio_civil/plans_de_proteccio_civil_a_catalunya/02-plans-especials/sismicat/document-pla-sismicat.pdf

PLA ESPECIAL DE GELADA I NAUT ARAN (2004), Medi Ambient i Sostenibilitat, Generalitat de Catalunya.

https://mediambient.gencat.cat/web/.content/home/ambits_dactuacio/patrimoni_natural/senp_catalunya/el_sistema/plans_especials_de_proteccio_del_medi_natural_i_del_paisatge/plans_aprovats_definitivament/plans_delimitacio/fixers_estatics/gelada_naut_aran.pdf

PLANS ESPECIALS DE PROTECCIÓ CIVIL (2023) - Departament d'Interior:

https://interior.gencat.cat/ca/arees_dactuacio/proteccio_civil/plans_de_proteccio_civil/plans_de_proteccio_civil_a_catalunya/plans-especials/

PLA ESPECIAL DE PROTECCIÓ DEL MEDI NATURAL I DEL PAISATGE (2003) - Parcs naturals de Catalunya. Generalitat de Catalunya:

<https://parcsnaturals.gencat.cat/ca/xarxa-de-parcs/alt-pirineu/coneix-la-nostra-feina/instruments-de-planificacio-i-gestio/pla-especial-de-proteccio-del-medi-natural-i-del-paisatge/>

PLA ESPECIAL LA FAIADA DE MALPÀS, SERRA DESANT GERVÀS, VALL ALTA DE SERRADELL, COLLEGATS (2004) - Medi Ambient i Sostenibilitat, Generalitat de Catalunya

https://mediambient.gencat.cat/web/.content/home/ambits_dactuacio/patrimoni_natural/senp_catalunya/el_sistema/plans_especials_de_proteccio_del_medi_natural_i_del_paisatge/plans_aprovats_definitivament/plans_delimitacio/fixers_estatics/faiada_malpas_serra_sant_gervas_vall_alta_serradell_collegats.pdf

PLA ESPECIAL SERRA MITJANA, SERRA DE CARREU, SERRA DE BOUMORT, COSTOJA (2000) Medi Ambient i Sostenibilitat, Generalitat de Catalunya

https://mediambient.gencat.cat/web/.content/home/ambits_dactuacio/patrimoni_natural/senp_catalunya/el_sistema/plans_especials_de_proteccio_del_medi_natural_i_del_paisatge/plans_aprovats_definitivament/plans_delimitacio/fitxers_estatics/serra_mitjana_serra_carreu_serra_boum_ort_costoja.pdf

PLA GENERAL DE POLÍTICA FORESTAL DE CATALUNYA (2014-2024) - Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural:

<https://agricultura.gencat.cat/ca/ambits/medi-natural/gestio-forestal/planificacio-forestal/pla-general-politica-forestal-public/>

PLA HIDROLÒGIC DE LA CONCA DEL EBERE (2023) - Confederación Hidrográfica del Ebro:

<https://www.chebro.es/plan-2023-del-tercer-ciclo-horizonte-2022-2027->

PLA DE SEQUERA DE LA CONCA DEL EBRE (2023) - Confederación Hidrográfica del Ebro:

https://www.chebro.es/documentos/20121/354670/PES-Ebro_trasCP_v12_aprobado.pdf/9bc2c20f-6083-665b-1996-d53be48a4cce?t=1639042174913

PLA TERRITORIAL DE L'ALT PIRINEU (2006): Departament de Territori:

https://territori.gencat.cat/ca/01_departament/05_plans/01_planificacio_territorial/plans_territorials_nou/territorials_parcials/ptp_de_lalt_pirineu_i_aran

REGULACIÓ D'ACTIVITAT PARC NATURAL DE L'ALT PIRINEU (2023) - Parcs Naturals de Catalunya:

<https://parcsnaturals.gencat.cat/ca/xarxa-de-parcs/alt-pirineu/gaudeix-del-parc/consells/regulacio-activitats/>

XARXA NAUTRA 2000 (2023) - Medi Ambient i Sostenibilitat Generalitat:

https://mediambient.gencat.cat/ca/05_ambits_dactuacio/patrimoni_natural/senp_catalunya/xarxa_natura_2000/documentos/Mapes-formularis-oficials-i-fitxes/lleida/:

ZONES INUNDABLES ASSOCIADES A PERÍODES DE RETORN (2023) - MITECO, Ministerio para la Transición Ecológica y el Reto Demográfico

<https://www.miteco.gob.es/es/cartografia-y-sig/ide/descargas/agua/zi-lamina.html>

EL RISC DE TERRATRÈMOLS A CATALUNYA María José Jiménez i Mariano García (2008).

Informe Projecte RISKCAT encarregat pel CADS (Consell Assessor per al Desenvolupament Sostenible) al Grup de Recerca RISKNAT de la Universitat de Barcelona.

https://cads.gencat.cat/web/.content/Documents/Publicacions/el_risc_de_terrarmols_a_catalunya.pdf

330000

340000

350000

360000

370000

Àrea d'afectació inundacions T10

4740000

4730000

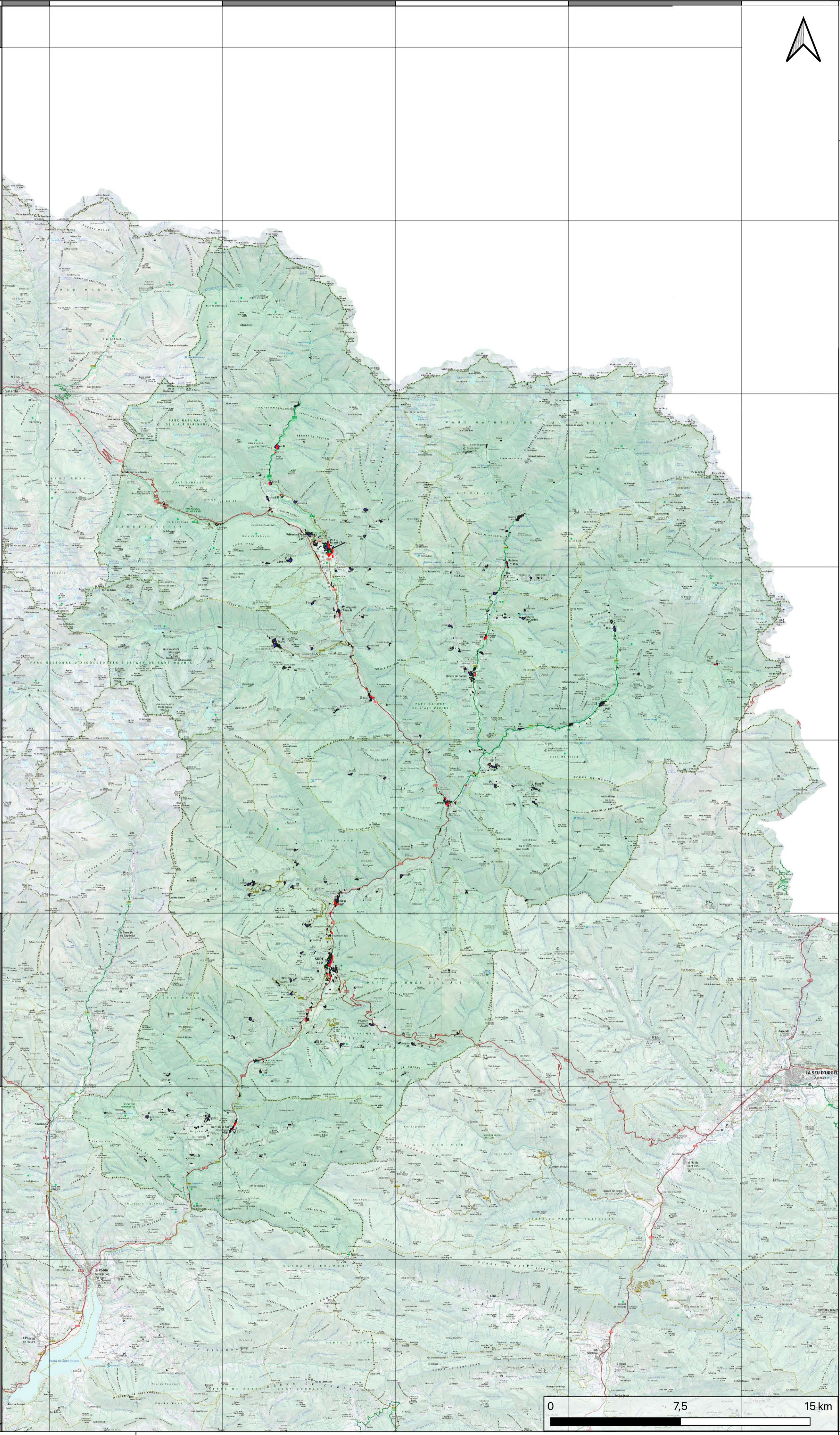
4720000

4710000

4700000

4690000

4680000

Llegenda

- Àrees residencials aïllades
- Casc urbà
- Edificacions aïllades
- Eixample
- Zones industrials
- Zones Urbanes laxes
- Inundacions-T10

TOPOGRAFIA:
Topographic map ICGC 1:50,000

Data: Octubre 2023

330000

340000

350000

360000

370000

Àrea d'afectació inundacions T50

4740000

4730000

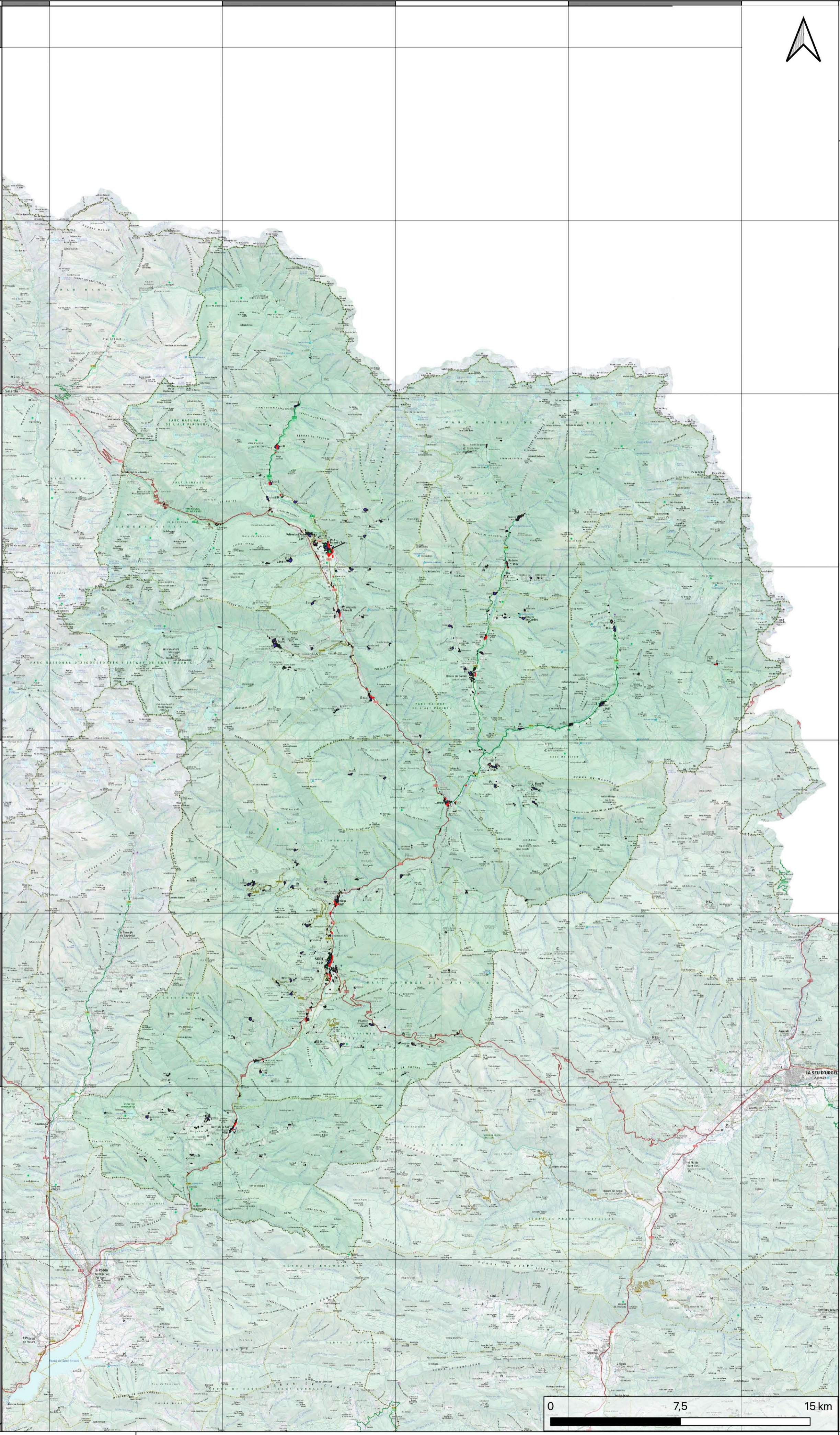
4720000

4710000

4700000

4690000

4680000

Llegenda

- Àrees residencials aïllades
- Casc urbà
- Edificacions aïllades
- Eixample
- Zones industrials
- Zones Urbanes laxes
- Inundacions-T50

TOPOGRAFIA:

Topographic map ICGC 1:50,000

Data: Octubre 2023

330000

340000

350000

360000

370000

Àrea d'afectació inundacions T100

4740000

4730000

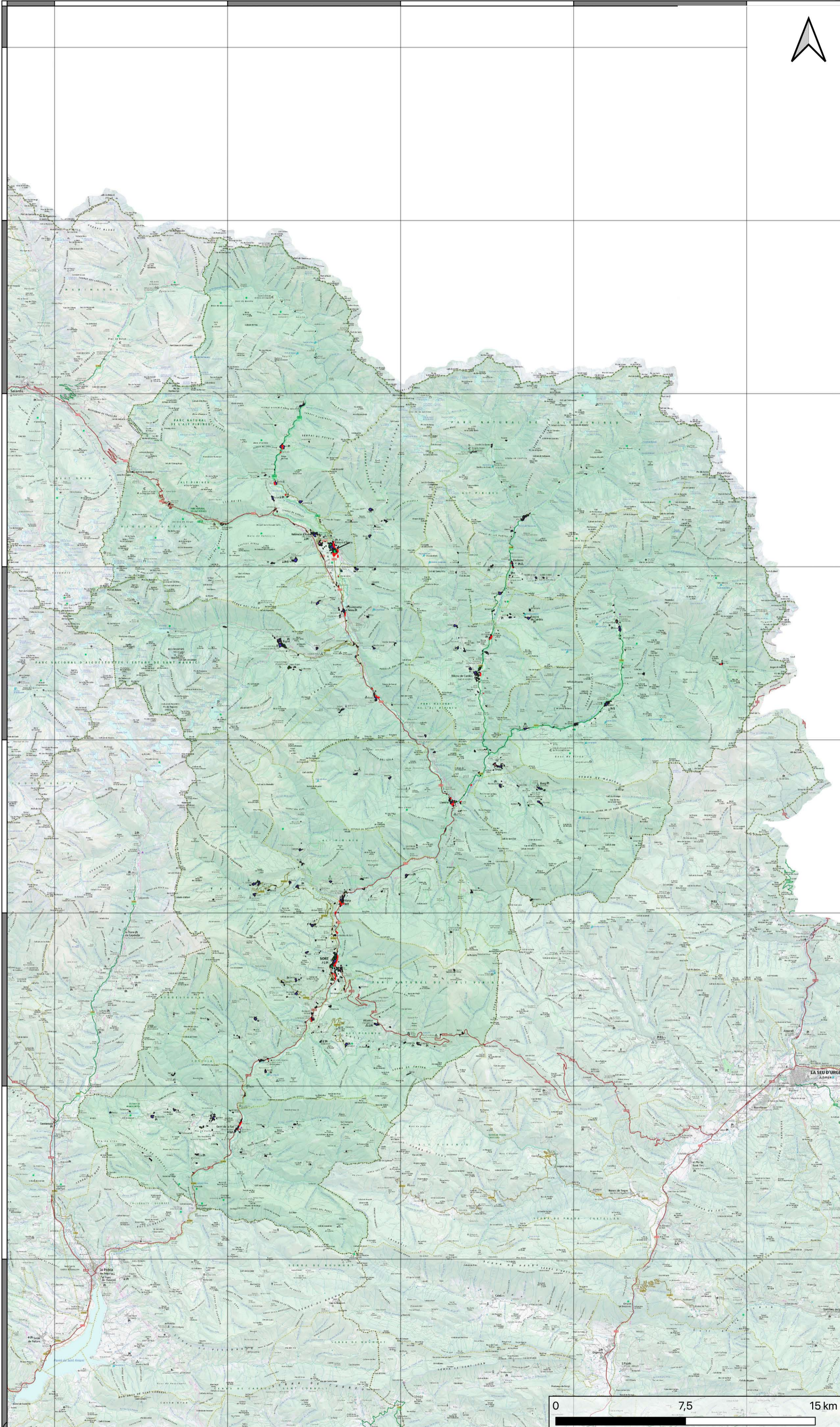
4720000

4710000

4700000

4690000

4680000

Llegenda

- Àrees residencials aïllades
- Casc urbà
- Edificacions aïllades
- Eixample
- Zones industrials
- Zones Urbanes laxes
- Inundacions-T100

TOPOGRAFIA:

Topographic map ICGC 1:50,000

Data: Octubre 2023

330000

340000

350000

360000

370000

Àrea d'afectació inundacions T500

4740000

4730000

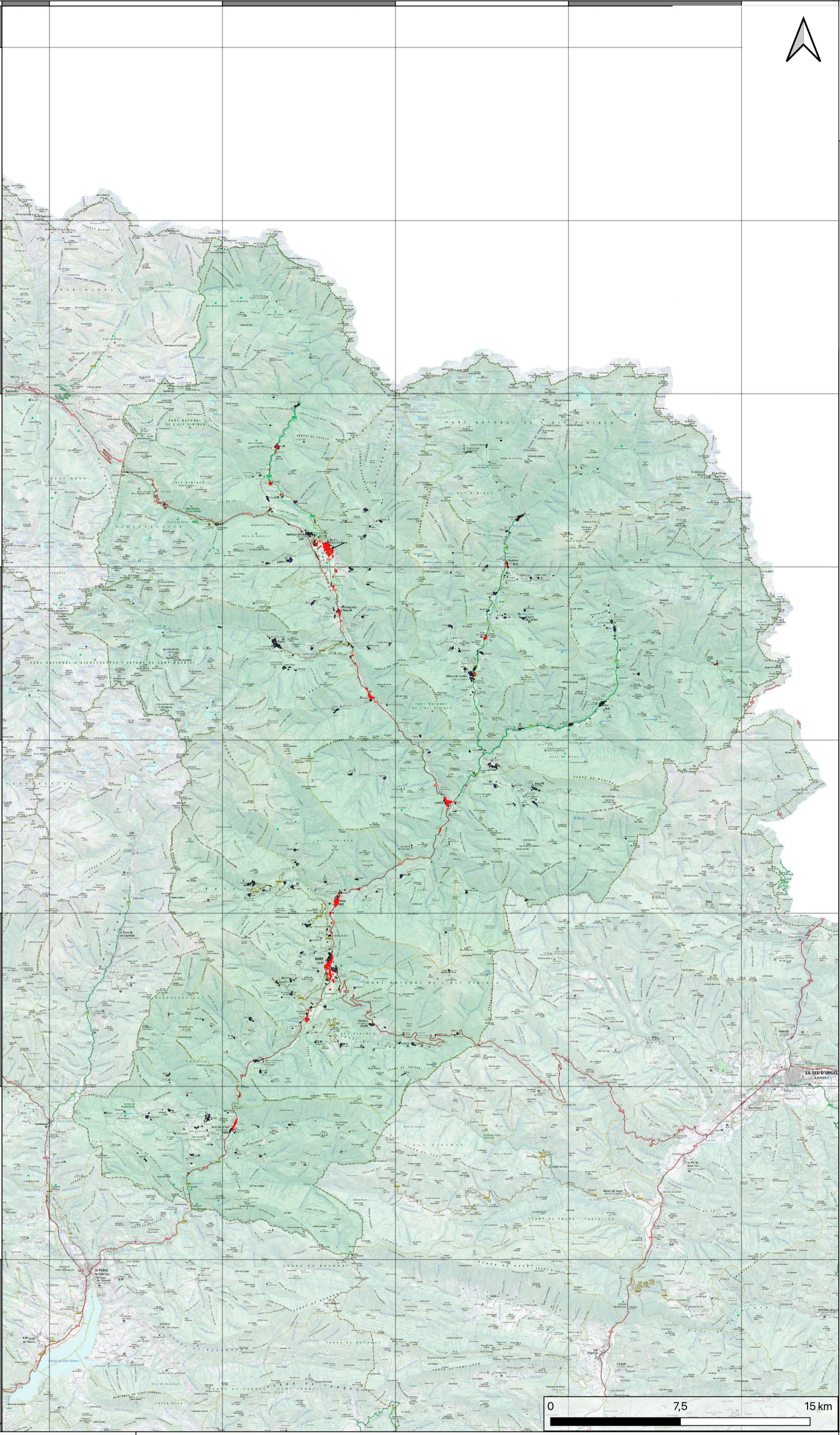
4720000

4710000

4700000

4690000

4680000

Llegenda

- Àrees residencials aïllades
- Casc urbà
- Edificacions aïllades
- Eixample
- Zones industrials
- Zones Urbanes laxes
- Inundacions-T500

TOPOGRAFIA:

Topographic map ICGC 1:50,000

Data: Octubre 2023

330000

340000

350000

360000

370000

Àrea d'afectació allaus

4740000

4730000

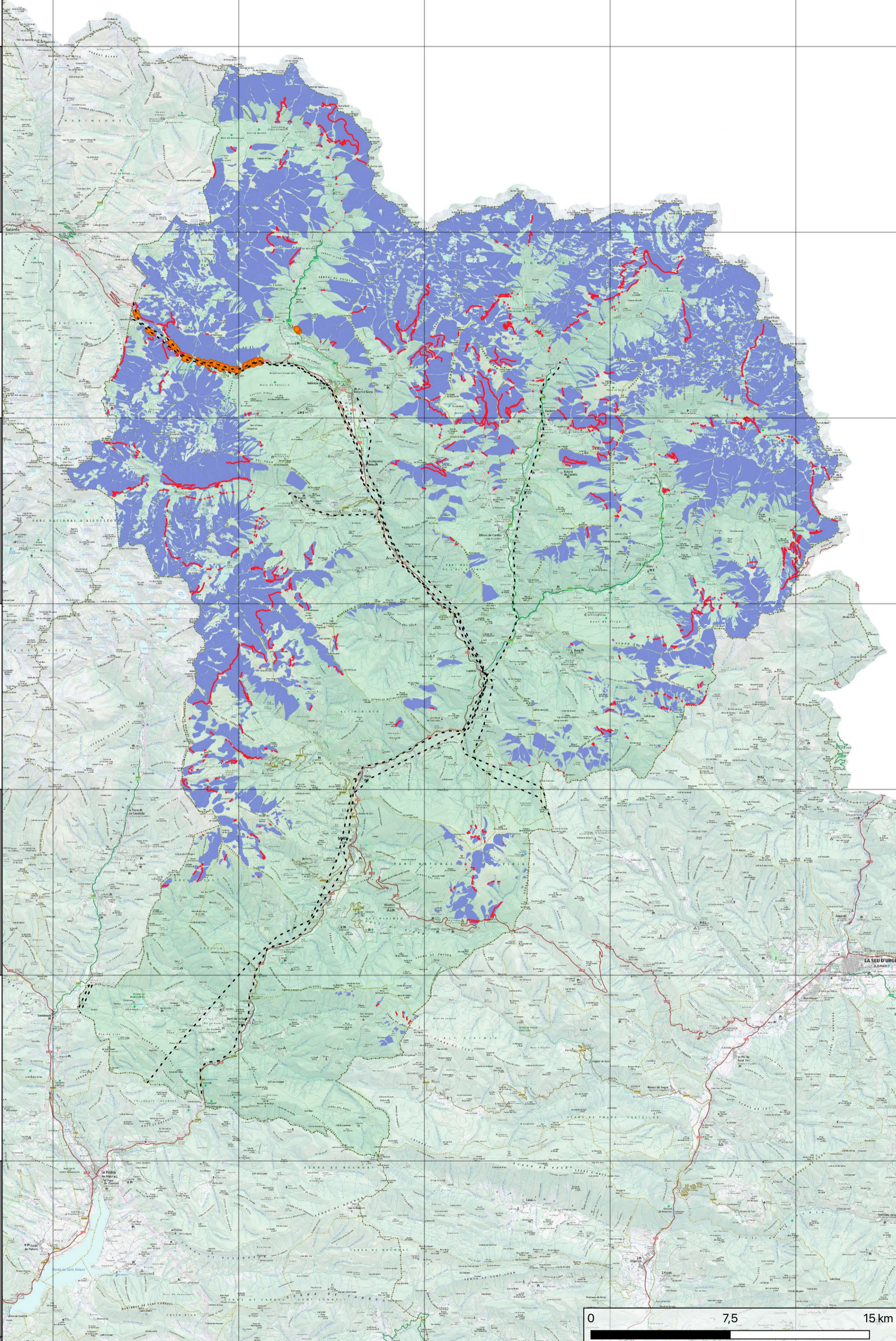
4720000

4710000

4700000

4690000

4680000

Llegenda

- - - Línies Alta Tensió
- Postes afectats allaus
- Red Transport afectada
- Zona Allaus Pallars Sobirà

TOPOGRAFIA:

Topographic map ICGC 1:50,000

Data: Octubre 2023

330000

340000

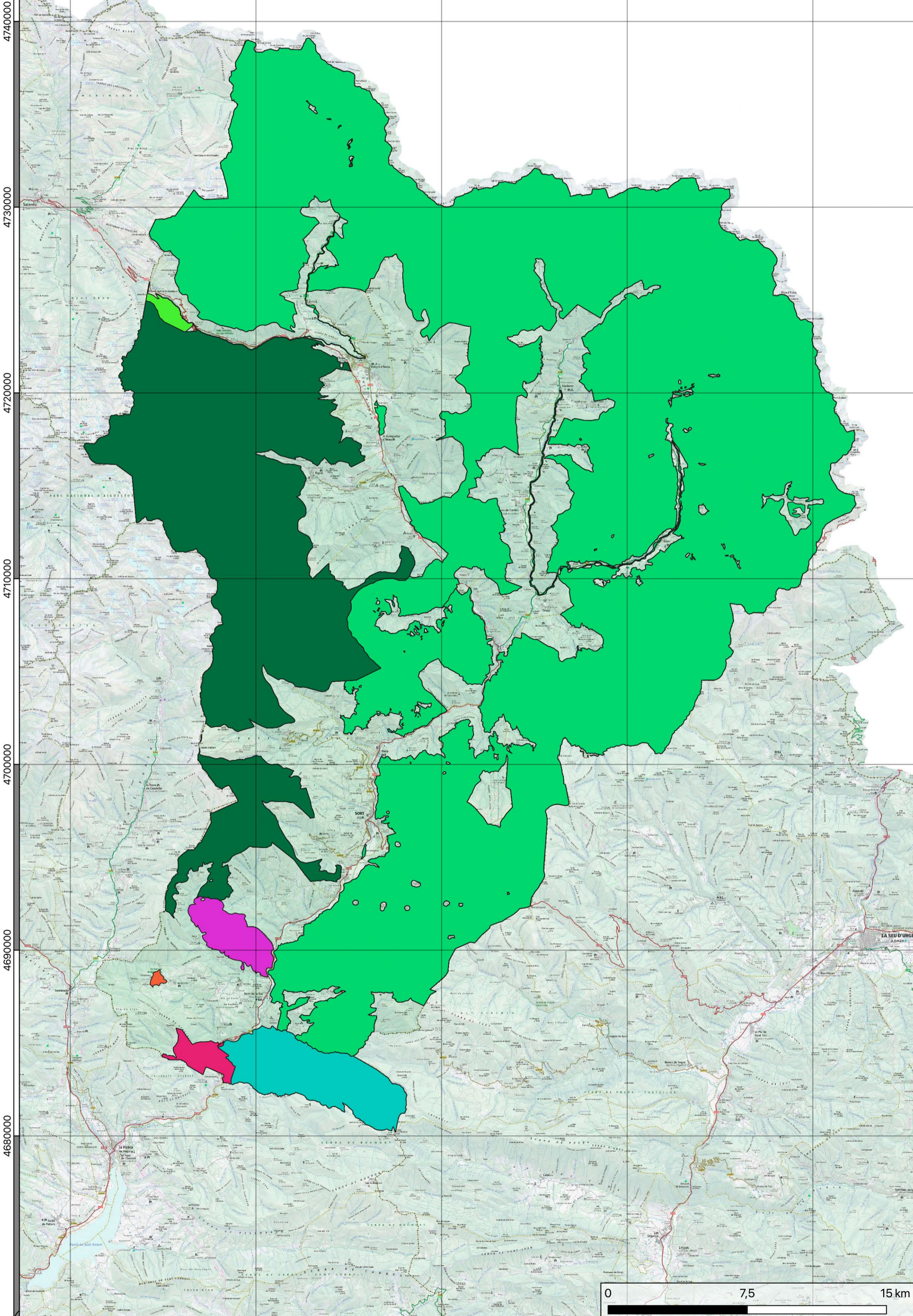
350000

360000

370000

PEINS Pallars Sobirà

Llegenda

PEINS Pallars Sobira

- Aigüestortes
- Alt Pirineu
- Collegats-Queralt
- Costoja
- Estany de Montcortès
- Marimanha
- Naut Aran
- Serra de Boumort

TOPOGRAFIA:
Topographic map ICGC 1:50,000

Data: Octubre 2023

Annex 2 - Resum de les zones protegides al Pallars Sobirà, les seves figures de protecció i els seus plans de gestió

PEIN	Zona	Superfície (ha)	Espais naturals de protecció especial (ENPE)			Espais Natural Protegit (ENP)	Espais de la Xarxa Natura 2000	Inventari d'Espais d'Interès Geològic de Catalunya i Geoparc Mundial de l'UNESCO	Inventari de Zones Humides de Catalunya	Municipis implicats	Òrgan gestor de l'espai natural	Reserves Nacionals de caça	Plans associats
			Parc Nacional	Parc Natural	Reserves Naturals Parcials (RNP)								
Naut Aran	Pirineu	1.065,0	No	No	No	Naut Aran	Aigüestortes ES0000022	-	-	Vall d'Aran:Nau Aran Pallars Sobirà: Alt Àneu	Conselh General de l'Aran.	Reserva Nacional de Caça Alt Pallars-Aran	- Pla de delimitació
Aigüestortes	Pirineu	40.762,0	Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici (28,15%)	No	No	No	Aigüestortes ES0000022	Geozona 102 - Vall glacial de Hònt Herèda 108 - El relleu glacial d'Amitges i els Encantats 110 - Ambients lacustres del Parc d'Aigüestortes Geòtop 10801 - Els Encantats 10802 - Agulles d'Amítges 11001 - Estany de Llebreta 11002 - Planells d'Aigüestortes i d'Aiguadassí 11003 - Estany Llong	17000501 - Pantàde Llesp 17000503 - Salencar de Barruera 22003903 - Bassa Nera d'Aiguamoix	Alta Ribagorça: Vall de Boi i Vilaller; Pallars Sobirà: Alt Àneu, Espot, Esterri d'Àneu, La Guingueta d'Àneu i Sort; Pallars Jussà: la Torre de Cabdella; Val d'Aran: Naut Aran Vielha e Mijara	Òrgan rector: Patronat del parc i la Comissió Permanent. Òrgan gestor: Departament de Medi Ambient i Habitatge, Direcció General del Medi Natural, Servei de Parcs.	-	- Pla Rector d'Ús i Gestió, PRUG - Pla d'Ús Públic (PUP) - Pla bàsic de prevenció d'incendis
Costoja	Pre-pirineu	305 inicialment, 992,14 actuals	No	No	No	Costoja (992,14 ha)	Aigüestortes ES0000022	Geozona 118 - Gerri de la Sal	-	Baix Pallars, Soriguera	Ningú	-	- Pla de delimitació
Actualment fusionat en Alt Pirineu	Alt Àneu	13.086,0	No	Parc Natural de l'Alt Pirineu	Reserva Natural Parcial Alt Àneu ES510047 Reserva Natural Parcial Noguera Pallaresa-Bonaigua ES510053	No	Alt Pallars ES5130003	Geozones: 107 - Port de Boet estany de Baiau (sèrie de Lleret Baiau) 101 - Romedo-Certascan 105 - Port Vell de vall Ferrera	16002606 - Conjunt de Romedo: Romedo de Dalt, Colabx, Guiló de baix 16002610 - Conjunt de la Gallina: Inferior i Major 16002605 - Conjunt del Barranc de Sotllo: Estats, Sotllo, Fons i Areste 16002607 - Estany Blanc 17002622 - Estany Gerber 16002611 - Estany d'Airoto 16002608 - Estany de Flamisella 16002612 - Estany de Garrabea 16002609 - Estany de Mariola 16002604 - Estany de Baiau 16002613 - Estany i molleses d'Àrreu: Rosari i de Muntanyó o Pudo 16002603 - Mollera d'Escalarre	Alt Àneu, la Guingueta d'Àneu	Òrgan gestor: Unitat de gestió del Parc Natural de l'Alt Pirineu Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural- Generalitat de Catalunya Òrgan rector: Junta Rectora del Parc Natural (38 membres)	-	- Pla Especial de Protecció del Medi Natural i del Paisatge (En procés d'elaboració) - Memòria annexa al Decret de creació del Parc
	Capçaleres de la Noguera de Vallferrera i la Noguera de Cardós	Pirineu	31.225,0	No	Parc Natural de l'Alt Pirineu	No	Alt Pallars ES5130003 La Torrasa ES5130022		Alins, Esterri de Cardós, La Guingueta d'Àneu, Lladorre, Tírvia i la Vall de Cardós.			Reserva Nacional de Caça de l'Alt Pallars-Aran	
	Vall de Santa Magdalena	Pirineu	12.868,2	No	Parc Natural de l'Alt Pirineu	No	No		Pallars Sobirà: Sort, Rialp, Farrera i Soriguera; Alt Urgell: Valls de la Valira, Montferrer i Castellbò			Reserva Nacional de Caça de l'Alt Pallars-Aran	
Serra de Boumort	Pre-pirineu	6.547,5	No	No	No	Collegats-Queralt (2.342,91 ha)	Serra de Boumort-Collegats ES5130010	Geoparc Orígens	-	Pallars Jussà: Poble de Segur, Conca de Dalt; Pallars Sobirà: Baix Pallars	Direcció reserva de caça +Junta Consultiva de la Reserva de caça	Reserva Nacional de Caça del Boumort	- Pla de delimitació - Pla d'aprofitament cinegètic
Collegats	Pre-pirineu	440,0	No	No	Reserva Natural Parcial de la Noguera Pallaresa-Collegats	Collegats-Queralt (2.342,91 ha)	Serra de Boumort-Collegats ES5130010	Geoparc Orígens Geozona 119 - Congost de Collegats 120 - Hortonedà - Roc de Santa - Barranc de l'Infern - Montsor Geòtop 11901 - Discordança del Cretaci superior i paleorelleu paleogen 11902 - Cretaci inferior de Collegats	-	Pallars Jussà: Poble de Segur, Conca de Dalt; Pallars Sobirà: Baix Pallars	Ningú	-	- Pla de delimitació
Montcortès	Pre-pirineu	47,5	No	No	No	No	Estany de Montcortès ES5130019	Geoparc Orígens	16002601 Estany de Montcortès	Baix Pallars	Ningú	-	- Pla de gestió (en procés d'elaboració)

Annex 3: Fitxes de les zones Natura 2000 al Pallars Sobirà, generades per la Generalitat de Catalunya.

**Fitxes de les Zones Especials de Conservació de la regió alpina
derivades de l'Instrument de gestió aprovat en l'Acord de
Govern 176/2013, de 30 de desembre**

Gener 2014

**AIGÜESTORTES
ES000022**

**Regió alpina
(Pirineu i Prepirineu)**

L'any 2001 va ser aprovada per Acord de Govern la llista de llocs que es proposava incloure com a LIC

Aquesta llista, va ser aprovada l'any 2003 mitjançant la Decisió 2004/69/CE de la Comissió Europea

Alguns dels espais van ser ampliat amb l'Acord de Govern GOV112/2005 de 5 setembre de 2006

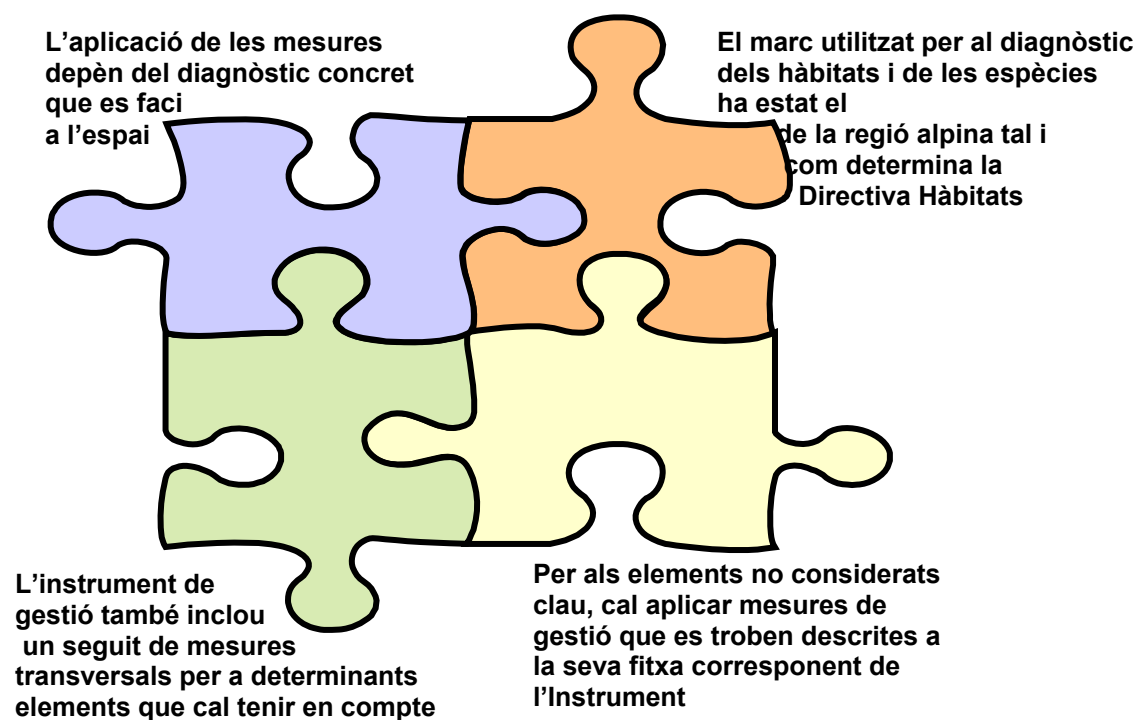
Acord GOV/176/2013, de 30 de desembre → Declara 22 Zones Especials de Conservació (ZEC) a la regió alpina i aprova el seu Instrument de gestió

Contingut Instrument

1. La prioritització dels elements d'interès comunitari presents a cada espai en funció de la seva representativitat i grau d'amenaça.
2. Els objectius de conservació, entenent-los com els nivells poblacionals de les diferents espècies així com la superfície i qualitat dels hàbitats, necessaris per a assolir un estat de conservació favorable.
3. Les mesures apropiades per a mantenir els hàbitats i les espècies d'interès comunitari en un estat de conservació favorable.
4. Les mesures apropiades per tal d'evitar el deteriorament, en un espai de la xarxa Natura 2000, dels hàbitats d'interès comunitari i dels hàbitats de les espècies d'interès comunitari.

Contingut de la fitxa

- Informació general: presenta les principals característiques de l'espai, un mapa que mostra la seva ubicació a la regió alpina, una breu descripció de l'espai i altres dades d'interès.
- Llista dels hàbitats i de les espècies d'interès comunitari presents en l'espai. En el cas de les espècies diferencia les de presència probable, no confirmada. Es mostra la superfície que presenten dins l'espai així com el percentatge que suposa respecte a la seva superfície. També s'identifica aquells hàbitats o espècies que són elements clau en l'espai segons els criteris prèviament definits d'amenaça i representativitat.
- Llista de les principals mesures a aplicar a l'espai per a conservació dels elements clau identificats en ell. Es tracta d'un llistat de mesures de possible aplicació a l'espai que cal executar, de manera exclusiva, en aquells sectors amb presència de l'hàbitat o l'espècie per a la qual s'han definit. Aquestes mesures provenen de les fitxes d'hàbitats i d'espècies de l'Instrument de gestió i, per tant, s'han definit per a la seva conservació en el conjunt de la regió alpina. Abans de la seva aplicació a l'espai cal identificar que sigui necessària per a la conservació, en l'espai, de l'element per a la qual ha estat descrita.

Per tal d'interpretar correctament la fitxa cal tenir en compte les següents qüestions:

1er. Llegir atentament la memòria descriptiva per tal d'interpretar correctament tots els camps inclosos.

2on. Les fitxes dels hàbitats i de les espècies fan referència a la part de la seva àrea de distribució corresponent a cada regió biogeogràfica (alpina i mediterrània). En el cas dels espais, s'elabora una fitxa diferenciada per a la part alpina i la mediterrània que inclou la informació referent als elements presents en cada una. Les mesures de gestió per a un element present tant a la part alpina com a la mediterrània són les mateixes però cal parar atenció a determinats elements que es troben presents, exclusivament, a la part mediterrània de l'espai.

3er. Alguns elements amb superfícies molt reduïdes a la regió alpina han estat considerats com de presència accidental en aquesta regió i, per tant, no s'ha elaborat la fitxa corresponent.

4rt. Aquest Instrument de gestió s'ha redactat d'acord amb la normativa sectorial referent a Natura 2000 així com les recomanacions tècniques aplicables de manera que compleix amb els requisits legals necessaris per a la declaració de les ZEC. No obstant això, la seva aplicació requerirà d'una interpretació més precisa a nivell de cada espai -o bé d'un treball tècnic detallat- per tal de valorar la idoneïtat de l'aplicació d'una mesura de conservació concreta.

5è. En aquest sentit, aquest Instrument no substitueix les Directrius de gestió pels espais de Natura 2000 aprovades en l'Acord de Govern 112/2006, de 5 de setembre. Aquestes Directrius continuen essent plenament vigents i, més aviat, l'Instrument les complementa, amplia o concreta en allò que es refereix a la conservació dels elements d'interès comunitari i la prevenció del seu deteriorament.

6è. Les mesures de gestió que es detallen en aquest Instrument són d'aplicació exclusivament en aquells sectors amb presència de l'element per a la qual han estat descrites o en els àmbits propers a ell quan es tracta de prevenir la seva alteració.

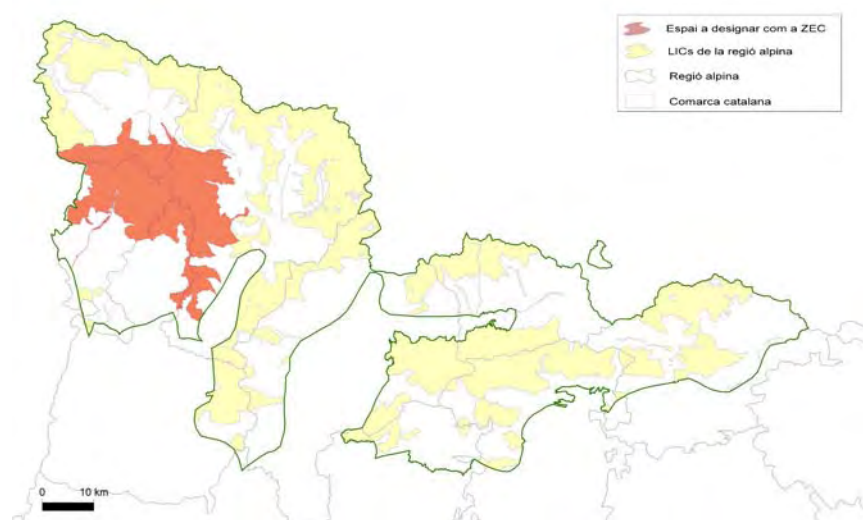
7è. La finalitat última del document és la de complir amb el mandat legal de la Directiva 92/43, d'Hàbitats i de la Llei estatal 42/2007, de patrimoni natural i de la biodiversitat, en tant que cal assegurar el bon estat de conservació dels hàbitats i les espècies d'interès comunitari en el conjunt del territori europeu i evitar el seu deteriorament.

ES000022 Aigüestortes

1. INFORMACIÓ GENERAL

Regió biogeogràfica: Alpina Tipologia: Espais del Pirineu Àmbit: terrestre
 Superfície del LIC: 56033,3 ha Superfície ZEPa: 56033,27 ha Superfície en la regió: 55550,5 ha

Localització

Font: SENP (2011)

Descripció

Aigüestortes és un espai de grans dimensions situat a cavall de quatre comarques i coincident, en bona part, amb el Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici, l'únic amb aquesta categoria a Catalunya. Espai del qual destaquen els relleus quaternaris sobre granits i pissarres que formen diverses formes de relleu abrupte, espectacular i singular, a causa del modelat glacial i periglacial (tarteres, cingleres, congostos, llacs, circs glaciers, estanys, valls amb perfil d'U penjades i escalonades, etc.). És un dels millors representants dels vessants meridionals del Pirineu central axial, així com dels sistemes naturals del Pirineu central granític. La vegetació forma un mosaic de notable diversitat de comunitats vegetals pirinenques, en funció de diversos gradients ambientals com d'altitud (964 - 3023 metres), el substrat, i la humitat. L'espai també conté una elevada riquesa criptogàmica i briofítica amb diverses espècies àrtic-alpines úniques a la Península Ibèrica i algunes relíquies terciàries. En general, la fauna és la pròpia de l'alta muntanya pirinenca destacant l'isard (*Rupicapra pyrenaica*), l'ermíni (*Mustela erminea*) i l'almesquera (*Galemys pyrenaicus*), com un relict de les eres glacials. Entre els micromamífers, cal destacar espècies com el ratolí lleonat (*Apodemus flavicollis*) o la musaranya de Millet (*Sorex coronatus*). Pel que fa als ocells, són d'interès el gall fer (*Tetrao urogallus*), la perdiu blanca (*Lagopus mutus*), o la perdiu xerra (*Perdix perdix*).

Municipis inclosos en l'espai

CODI	Municipi	Superfície en l'espai
251832	Rialp	1578,24 ha
252017	Sarroca de Bellera	0,16 ha
259031	la Guingueta d'Àneu	990,67 ha
252458	Vilaller	3166,13 ha
252430	Vielha e Mijaran	2331,95 ha
252271	la Torre de Cabdella	5902,52 ha
252094	Sort	4707,51 ha

250241	Alt Àneu	5147,43 ha
251266	Llavorsí	12,82 ha
251734	el Pont de Suert	41,06 ha
250864	Esterrí d'Àneu	175,29 ha
250827	Espot	7441,33 ha
250432	Vall de Boi, la	14963,14 ha
250390	Baix Pallars	1717,93 ha
250254	Naut Aran	7392,37 ha
252081	Soriguera	453,41 ha

Espais del PEIN inclosos a la ZEC

CODI	Nom
NRC	Capçalera de la Noguera Ribagorçana
NAR	Naut Aran
GEL	Gelada
COT	Costoja
ATT	Aigüestortes

Figures de protecció especial que inclou

Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici
 Zona perifèrica de protecció del parc nacional

2. HÀBITATS I ESPÈCIES D'INTERÈS COMUNITARI

Tipus d'Hàbitats d'Interès Comunitari pels quals fou declarat LIC

CODI	Nom	Element Clau	Superfície en l'espai	% superfície de l'espai
3110	Aigües estagnants oligotròfiques, molt poc mineralitzades (<i>Littorelletalia uniflorae</i>)	Sí	459,7 ha	0,8
3130	Aigües estagnants oligotròfiques o mesotròfiques amb vegetació de <i>Littorelletalia uniflorae</i> i/o <i>Isoëto-nanojuncetea</i>		4 localitats	0
3150	Estanys naturals eutròfics amb vegetació natant (<i>Hydrocharition</i>) o poblaments submersos d'espigues d'aigua (<i>Potamion</i>)	Sí	6,7 ha	0
3160	Llacs i estanys distròfics naturals	Sí	11 localitats	0
3240	Rius de tipus alpí amb bosquines de muntanya	Sí	77,8 ha	0,1
3260	Rius de terra baixa i de la muntanya mitjana amb vegetació submersa o parcialment flotant (<i>Ranunculion fluitantis</i> i <i>Callitriche-Batrachion</i>)		0,3 ha	0
4020*	Bruguerals humits atlàntics de zones templades d' <i>Erica ciliaris</i> y <i>Erica tetralix</i> (*)	Sí	24,3 ha	0
4030	Landes atlàntiques i subatlàntiques seques	Sí	133,6 ha	0,2
4060	Matollars alpins i boreals	Sí	1503,1 ha	2,7
4090	Matollars xerocàntics endèmics oromediterranis	Sí	2 localitats	0
5110	Boixedes xerotermòfiles permanents, dels vessants rocosos		100,8 ha	0,2
5120	Formacions muntanyenques de bàlec (<i>Genista balansae</i> subsp. <i>europaea</i> = <i>Cytisus purgans</i>)	Sí	436,2 ha	0,8
5130	Formacions de <i>Juniperus communis</i> colonitzadores de landes o de pastures calcícoles	Sí	222,4 ha	0,4

6140	Gespets tancats, silícecoles, dels Pirineus	Sí	4583,7 ha	8,2
6170	Prats calcícoles alpins i subalpins	Sí	1968,2 ha	3,5
6210	Prats -i fàcies emmatades- mediterraneus, seminaturals, sobre substrat calcari (Festuco-Brometea)	Sí	2774,3 ha	5
6410	Herbassars de Molinia caerulea en sòls calcaris torbosos o argil-lolimosos (Molinion caeruleae)	Sí	20,8 ha	0
6420	Jonqueres i herbassars graminoides humits, mediterranis, del Molinio-Holoschoenion		0 ha	0
6430	Herbassars higròfils, tant de marges i vorades com de l'alta muntanya	Sí	1 localitats	0
6510	Prats de dall de terra baixa i de la muntanya mitjana (Arrhenatherion)		40 ha	0,1
6520	Prats de dall altimontans i subalpins (Trisetio-Polygonion bistortae)	Sí	334,8 ha	0,6
7110*	Torberes altes actives	Sí	0,4 ha	0
7140	Torberes de transició i torberes tremoladisses	Sí	11 localitats	0
7220*	Fonts petrificants amb formació de travertí (Cratoneurion commutati)	Sí	5 localitats	
7230	Molleres alcalines	Sí	17,8 ha	0
7240*	Formacions pioneres alpines del Caricion bicoloris-atrofuscae	Sí	18 localitats	
8110	Tarteres silícies mediterranees i dels indrets freds i humits de l'alta muntanya (Galeopsietalia ladani i Androsacetalia alpinae)	Sí	140,6 ha	0,2
8130	Tarteres de l'Europa meridional amb vegetació poc o molt termòfila	Sí	6648,5 ha	11,9
8210	Costers rocósos calcaris amb vegetació rupícola	Sí	389,5 ha	0,7
8220	Costers rocósos silícies amb vegetació rupícola	Sí	9166 ha	16,4
8230	Terraprimers silícies amb vegetació pionera (Sedo-Scleranthion)	Sí	3 localitats	0
8310	Coves no explotades pel turisme	Sí		
8340	Glaceres permanents	Sí	182,2 ha	0,3
9120	Fagedes acidòfiles	Sí	93,6 ha	0,2
9130	Fagedes neutròfiles	Sí	582,5 ha	1
9180*	Bosc de vessants rostos, tarteres o barrancs, del Tilio-Acerion	Sí	49,9 ha	0,1
91D0*	Bosc torbosos	Sí	23,1 ha	0
91E0*	Vernedes i altres boscos de ribera afins (Alno-Padion)		0,2 ha	0
92A0	Alberedes, salzedes i altres boscos de ribera	Sí	13,7 ha	0
9340	Alzinars i carrascars		187,6 ha	0,3
9430	Bosc de pi negre (Pinus uncinata) sobre substrat silici	Sí	5981 ha	10,7
9430*	Bosc de pi negre (Pinus uncinata) sobre substrat calcari	Sí	430,8 ha	0,8

Tipus d'Espècies d'Interès Comunitari pels quals fou declarat LIC

CODI	Nom	Element Clau	Superfície /Longitud en espai	% superfície de l'espai
1065	<i>Euphydryas aurinia</i>	Sí	3 n° UTM10	

1075	<i>Graellsia isabelae</i>		1131,2 ha	1,6
1078	<i>Euplagia quadripunctaria</i>		2 n° UTM10	
1083	<i>Lucanus cervus</i>	Sí	4 n° UTM10	
1087	<i>Rosalia alpina</i>	Sí	1 localitats	
1088	<i>Cerambyx cerdo</i>		1 n° UTM10	
1163	<i>Cottus hispaniolensis</i>	Sí	0,8 km	
1249	<i>Iberolacerta bonnali</i>	Sí	7 n° UTM10	
1301	<i>Galemys pyrenaicus</i>	Sí	35,1 km	
1303	<i>Rhinolophus hipposideros</i>	Sí	8014,9 ha	14,3
1304	<i>Rhinolophus ferrumequinum</i>		3066,1 ha	5,5
1305	<i>Rhinolophus euryale</i>		620,7 ha	1,1
1310	<i>Miniopterus schreibersii</i>	Sí	2 n° UTM10	
1354	<i>Ursus arctos</i>	Sí	12982 ha	23,2
1355	<i>Lutra lutra</i>		1,5 km	5,6
1386	<i>Buxbaumia viridis</i>	Sí	2 n° UTM10	

Tipus d'Espècies d'Interès Comunitari de presència probable en l'espai

CODI	Nom	Element Clau	Superfície /Longitud en l'espai	% superfície de l'espai
1126	<i>Parachondrostoma miegii</i>	Sí	4 n° UTM10	
1307	<i>Myotis blythii</i>		197,4 ha	0,4
1308	<i>Barbastella barbastellus</i>	Sí	18289 ha	32,6
1321	<i>Myotis emarginatus</i>	Sí	3910,9 ha	7
1324	<i>Myotis myotis</i>		60,5 ha	0,1
1387	<i>Orthotrichum rogeri</i>	Sí	2 n° UTM10	

Abans d'aplicar alguna mesura de conservació d'un element clau probable, s'ha de confirmar la seva presència en l'espai

3. CONSERVACIÓ

Tipus de mesures de conservació aplicables (aquestes mesures han estat determinades per a tota la regió)

Element Clau	Elements Clau
Gestió preventiva	
- Avaluació i control de les actuacions que produeixin drenatges, captacions o que puguin impedir l'arribada d'aigua del sistema tant superficials com freàtiques	6410 6430 7140 7220* 7230

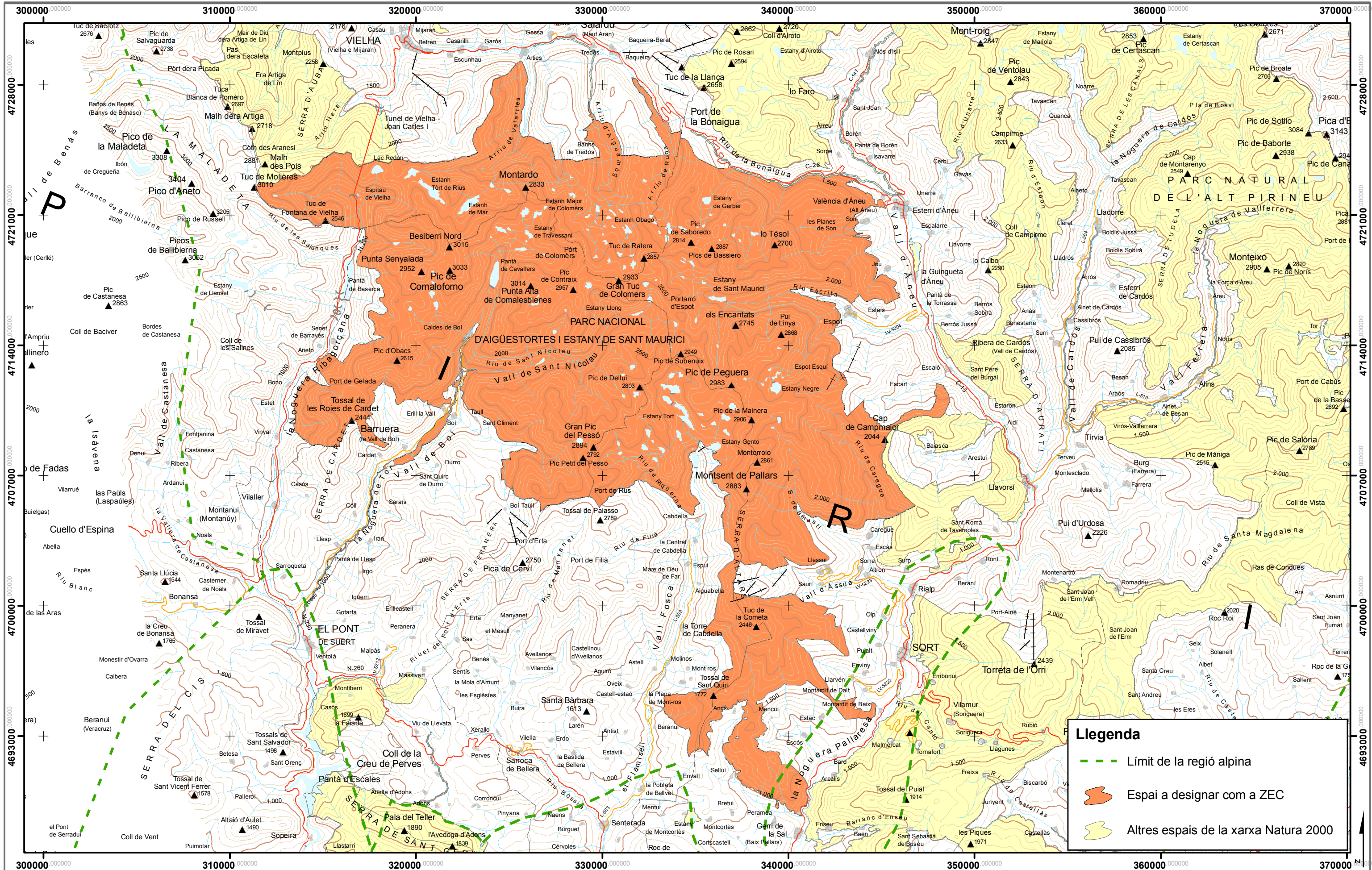
	7240*	- Foment de la presència de fusta morta vella (20-30 anys) a terra en zones arrecerades i humides de forma continua	Buxbaumia viridis
- Avaluació i control de les repercussions sobre l'espècie de la construcció de grans infraestructures o equipaments que comportin alteració del seu hàbitat	Ursus arctos	<u>Control d'espècies exòtiques</u>	
- Control de vessaments de residus tòxics als rius i rieres	Cottus hispaniolensis	- Control d'espècies invasores vegetals propiciant la seva eradicació en les zones amb presència de l'hàbitat on es detectin	92A0
- Limitació de la construcció de infraestructures que comportin la destrucció física de l'hàbitat (pistes, abeuradors, dipòsits d'aigua, etc..)	6410 7140	<u>Gestió d'espècies sobreabundants</u>	
- Manteniment del cabal ecològic dels rius, en especial en els trams regulats, evitant la substracció d'aigua en períodes que no es mantingui aquest cabal	3240 92A0 Cottus hispaniolensis Galemys pyrenaicus Parachondrostoma miegii	- Regulació de la densitat d'ungulats salvatges en els llocs on es detecti un problema de sobrepastura o de regeneració de l'hàbitat	4020* 4030 6430 6520
		<u>Gestió o restauració d'ecosistemes /hàbitats</u>	
- Prohibició de la gestió forestal amb finalitat de producció fustanera	9180*	- Augment dels sistemes de depuració i tractament d'aigües al llarg dels trams on és present l'espècie per garantir les condicions fisicoquímiques de l'aigua adients per l'espècie	Cottus hispaniolensis
- Regulació de l'extracció de pedra en zones rellevants amb presència d'espècies amenaçades	8210 8220	- Establiment de mecanismes per evitar l'aforestació	4020* 4030 4090
- Regulació dels dragatges, canalitzacions o implantació d'activitats extractives que puguin modificar la llera i el cabal del riu on es trobi present l'hàbitat	3240		5120 5130
- Regulació estricta dels usos en les àrees amb presència de l'hàbitat	3110		6140 6170 6210
<u>Adquisició de drets d'aprofitament</u>			
- Compra de drets d'extracció de pedra tosca	7220*	- Manteniment de les condicions fisicoquímiques de l'aigua adients	3240 92A0
- Compra o adquisició de drets de tala de petits rodals madurs amb evolució natural	9430 9430*		Galemys pyrenaicus Parachondrostoma miegii
<u>Vigilància</u>			
- Control, vigilància i sanció dels usos inadequats que es desenvolupen en el domini públic hidràulic, on es localitzen la majoria d'enclavaments d'aquest hàbitat	92A0	- Manteniment de les condicions hídriques i d'humitat al sòl en els torrents on l'espècie sigui present	Buxbaumia viridis
		- Utilització de cremes controlades en àrees massa homogènies per controlar l'expansió i la qualitat de l'hàbitat	5120
		- Utilització de la ramaderia en àrees massa homogènies per controlar l'expansió i la qualitat de l'hàbitat	5120
<u>Redacció de Plans</u>			
- Establiment de plans de mitigació de les fonts de contaminació difusa o directa de les aigües associades a l'hàbitat	3110 3150 3160		
		<u>Manteniment de l'estructura o funcionament del mosaic paisatgístic</u>	
- Incorporació ens els instruments de planificació dels espais protegits en zona amb presència d'ós, la definició de zones de baixa activitat antròpica	Ursus arctos	- Manteniment dels espais oberts (conreus i pastures), els prats de dall i un paisatge en mosaic en les zones amb presència destacada de l'espècie	Myotis emarginatus
<u>Recuperació d'espècies amenaçades - millora de l'hàbitat</u>			
- Conservació dels peus de Salix caprea, Sambucus racemosa i altres caducifolis on es troba associada la molsa	Orthotrichum rogeri	- Restauració de les coves degradades a causa de l'abocament de residus	8310
- Foment de la presència d'arbres morts, grans o vells (3-10 arbres/ha), a poder ser amb ferides velles, branques gruixudes o escorça amb clivelles que puguin indicar la presència de cavitats	Barbastella barbastellus	- Restauració dels indrets més degradats del tipus d'hàbitat en base a una identificació i valoració de l'estat de conservació	3150
		<u>Conservació de sòls</u>	
- Foment de la presència de fusta morta en peu o a terra o d'arbres decrepits	Lucanus cervus Rosalia alpina	- Establiment dels mecanismes necessaris per evitar el trepig i compactació excessiva que puguin ocasionar l'erosió del sòl	6410 6430

	7140				9120
	7240*		- Manteniment d'un mínim de 5 a 10 arbres/ha de més de 40 dn i de més de 12 m d'alçària i a poder ser fins a 20 arbres/ha a evolució natural (sense tallar)		9130
	91D0*				9430
					9430*
<u>Regulació de l'ús públic</u>					
- Ordenació de la freqüentació turística	8230		- Promoció d'una gestió forestal integrada i sostenible que compatibilitzi la producció forestal amb la conservació de l'hàbitat		9430
	8340				9430*
- Ordenació i regulació dels usos turístics que puguin afectar l'hàbitat (equipaments, senders, etc.)	8110				
	8130		<u>Aprofitament sostenible Ramader/Agrícola</u>		
	8210		- Ordenació de la càrrega ramadera amb l'objectiu d'assegurar la presència i conservació de l'hàbitat		3160
	8220				4020*
					4030
					4060
- Ordenació i/o restricció d'accés als llocs d'interès per l'espècie (coves de cria i d'hivernada)	Miniopterus schreibersii				4090
	Rhinolophus hipposideros				6140
					6170
- Ordenació i/o restricció d'accés als llocs d'interès per l'espècie (coves de cria i d'hivernada, edificacions amb presència de l'espècie)	Myotis emarginatus				6210
					6410
- Regulació de l'escalada en zones rellevants amb presència d'espècies amenaçades	8210				6430
	8220				7140
					7220*
- Regulació de la presència humana en les coves	8310				7230
					7240*
<u>Millora ambiental de les activitats del sector primari i altres</u>					
					8110
- Consolidació d'ajuts que permetin reagrupar i mantenir els ramats d'ovelles de diferents propietaris guardats en tot moment per pastors i procurar la seva protecció amb gossos de muntanya	Ursus arctos				8130
					8230
- Millora de la definició i implantació d'ajudes agroambientals pel manteniment en superfície i en qualitat (dinàmica adequada) d'aquest hàbitat	6520		- Ordenació de la càrrega ramadera per minimitzar l'alteració de l'hàbitat, especialment on es denoti problemes greus de regeneració, especialment de plantes productores de fruits		9430*
			- Regulació de la implantació o la sembra amb noves espècies herbàcies productives pel bestiar		6520
<u>Aprofitament sostenible Forestal</u>					
- Foment de la diversitat estructural de les masses a diferents escales, aplicant diferents tècniques de gestió que emulin el règim natural de perturbacions quant a obertura de clarianes de diferents mides per la regeneració natural	9430*				
			<u>Coordinació amb agents de desenvolupament local (Grups de desenvolupame</u>		
			- Coordinació amb els agents locals per evitar nous usos que puguin afectar les masses d'aigua associades a l'hàbitat		3150
					3160
- Foment de la gestió forestal dirigida al manteniment de la maduresa i naturalitat de la massa	9120				
	9130				
	Barbastella barbastellus		- Establiment de protocols amb les societats de caçadors que permetin evitar interaccions i conflictes potencials entre caçadors i l'ós		Ursus arctos
	Lucanus cervus				
	Myotis emarginatus				
			<u>Construcció o adequació d'infraestructures</u>		
- Foment de la gestió forestal dirigida al manteniment de la maduresa i naturalitat dels boscos de ribera i a augmentar-ne la seva extensió	Galemys pyrenaicus		- Construcció d'escales de peixos o altres sistemes per assegurar la continuïtat natural del curs fluvial en preses, canals o altres elements existents, tant en zones amb presència actual com potencial de l'espècie		Cottus hispaniolensis
					Galemys pyrenaicus
					Parachondrostoma miegii
- Foment de models silvícoles que promoguin la diversitat estructural a diferents escales, que garanteixin la regeneració i obrin petites clarianes que simulin perturbacions naturals	9430				
			- Control de la creació de nous vials i infraestructures en àrees amb presència de l'hàbitat o de l'espècie		4020*
					4090
					6210
- Manteniment de grans peus de faig i altres arbres vells caducifolis	Rosalia alpina				6430
					Galemys pyrenaicus
- Manteniment de grans peus de planifolis i altres arbres vells caducifolis	Lucanus cervus				Parachondrostoma miegii
- Manteniment de les masses de lligabosc (Lonicera sp) com a principal planta nutrícia	Euphydryas aurinia				

Seguiment ecològic

- Establiment de programes de seguiment de les seves poblacions

Cottus hispaniolensis
Iberolacerta bonnali

Llegenda

- Límit de la regió alpina
- Espai a designar com a ZEC
- Altres espais de la xarxa Natura 2000

**Fitxes de les Zones Especials de Conservació de la regió alpina
derivades de l'Instrument de gestió aprovat en l'Acord de
Govern 176/2013, de 30 de desembre**

Gener 2014

**ALT PALLARS
ES5130003**

**Regió alpina
(Pirineu i Prepirineu)**

L'any 2001 va ser aprovada per Acord de Govern la llista de llocs que es proposava incloure com a LIC

Aquesta llista, va ser aprovada l'any 2003 mitjançant la Decisió 2004/69/CE de la Comissió Europea

Alguns dels espais van ser ampliat amb l'Acord de Govern GOV112/2005 de 5 setembre de 2006

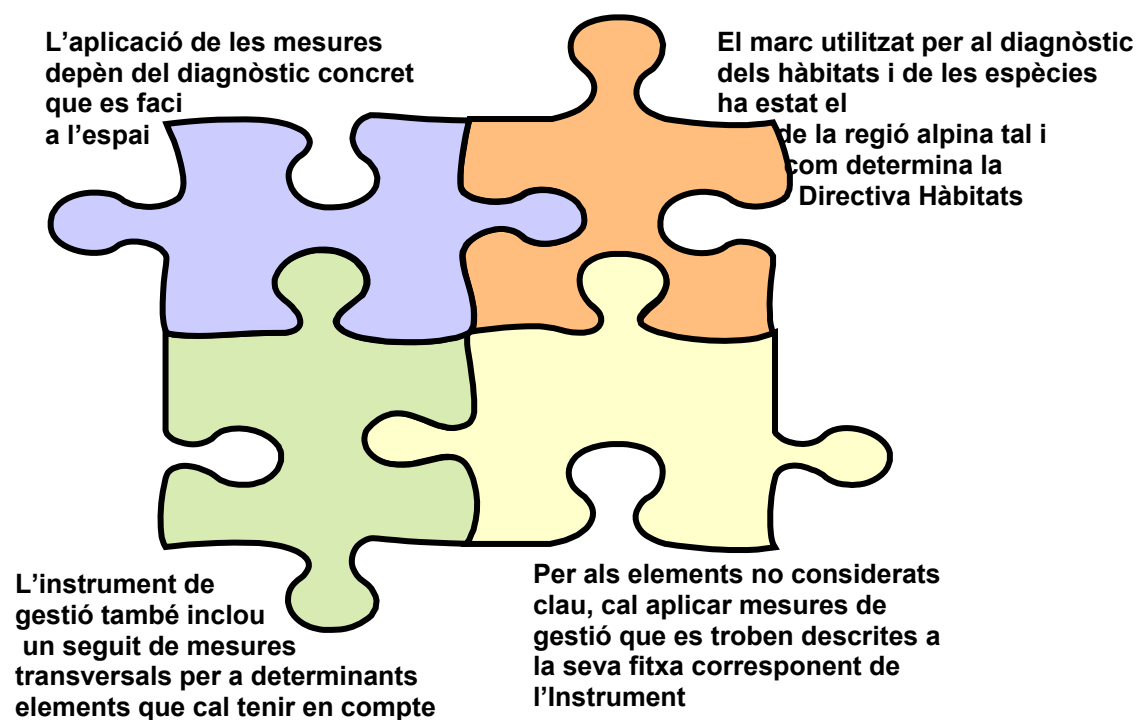
Acord GOV/176/2013, de 30 de desembre → Declara 22 Zones Especials de Conservació (ZEC) a la regió alpina i aprova el seu Instrument de gestió

Contingut Instrument

1. La prioritització dels elements d'interès comunitari presents a cada espai en funció de la seva representativitat i grau d'amenaça.
2. Els objectius de conservació, entenent-los com els nivells poblacionals de les diferents espècies així com la superfície i qualitat dels hàbitats, necessaris per a assolir un estat de conservació favorable.
3. Les mesures apropiades per a mantenir els hàbitats i les espècies d'interès comunitari en un estat de conservació favorable.
4. Les mesures apropiades per tal d'evitar el deteriorament, en un espai de la xarxa Natura 2000, dels hàbitats d'interès comunitari i dels hàbitats de les espècies d'interès comunitari.

Contingut de la fitxa

- Informació general: presenta les principals característiques de l'espai, un mapa que mostra la seva ubicació a la regió alpina, una breu descripció de l'espai i altres dades d'interès.
- Llista dels hàbitats i de les espècies d'interès comunitari presents en l'espai. En el cas de les espècies diferencia les de presència probable, no confirmada. Es mostra la superfície que presenten dins l'espai així com el percentatge que suposa respecte a la seva superfície. També s'identifica aquells hàbitats o espècies que són elements clau en l'espai segons els criteris prèviament definits d'amenaça i representativitat.
- Llista de les principals mesures a aplicar a l'espai per a conservació dels elements clau identificats en ell. Es tracta d'un llistat de mesures de possible aplicació a l'espai que cal executar, de manera exclusiva, en aquells sectors amb presència de l'hàbitat o l'espècie per a la qual s'han definit. Aquestes mesures provenen de les fitxes d'hàbitats i d'espècies de l'Instrument de gestió i, per tant, s'han definit per a la seva conservació en el conjunt de la regió alpina. Abans de la seva aplicació a l'espai cal identificar que sigui necessària per a la conservació, en l'espai, de l'element per a la qual ha estat descrita.

Per tal d'interpretar correctament la fitxa cal tenir en compte les següents qüestions:

1er. Llegir atentament la memòria descriptiva per tal d'interpretar correctament tots els camps inclosos.

2on. Les fitxes dels hàbitats i de les espècies fan referència a la part de la seva àrea de distribució corresponent a cada regió biogeogràfica (alpina i mediterrània). En el cas dels espais, s'elabora una fitxa diferenciada per a la part alpina i la mediterrània que inclou la informació referent als elements presents en cada una. Les mesures de gestió per a un element present tant a la part alpina com a la mediterrània són les mateixes però cal parar atenció a determinats elements que es troben presents, exclusivament, a la part mediterrània de l'espai.

3er. Alguns elements amb superfícies molt reduïdes a la regió alpina han estat considerats com de presència accidental en aquesta regió i, per tant, no s'ha elaborat la fitxa corresponent.

4rt. Aquest Instrument de gestió s'ha redactat d'acord amb la normativa sectorial referent a Natura 2000 així com les recomanacions tècniques aplicables de manera que compleix amb els requisits legals necessaris per a la declaració de les ZEC. No obstant això, la seva aplicació requerirà d'una interpretació més precisa a nivell de cada espai -o bé d'un treball tècnic detallat- per tal de valorar la idoneïtat de l'aplicació d'una mesura de conservació concreta.

5è. En aquest sentit, aquest Instrument no substitueix les Directrius de gestió pels espais de Natura 2000 aprovades en l'Acord de Govern 112/2006, de 5 de setembre. Aquestes Directrius continuen essent plenament vigents i, més aviat, l'Instrument les complementa, amplia o concreta en allò que es refereix a la conservació dels elements d'interès comunitari i la prevenció del seu deteriorament.

6è. Les mesures de gestió que es detallen en aquest Instrument són d'aplicació exclusivament en aquells sectors amb presència de l'element per a la qual han estat descrites o en els àmbits propers a ell quan es tracta de prevenir la seva alteració.

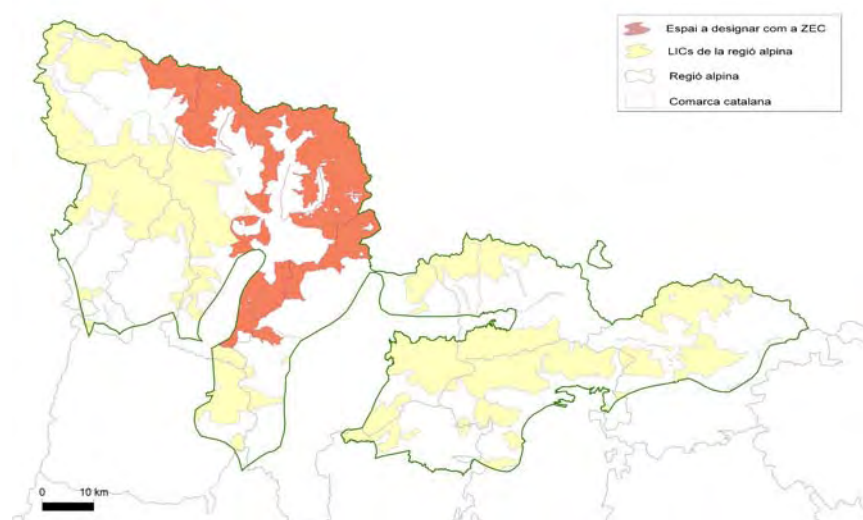
7è. La finalitat última del document és la de complir amb el mandat legal de la Directiva 92/43, d'Hàbitats i de la Llei estatal 42/2007, de patrimoni natural i de la biodiversitat, en tant que cal assegurar el bon estat de conservació dels hàbitats i les espècies d'interès comunitari en el conjunt del territori europeu i evitar el seu deteriorament.

ES5130003 Alt Pallars

1. INFORMACIÓ GENERAL

Regió biogeogràfica: Alpina Tipologia: Espais del Pirineu Àmbit: terrestre
 Superfície del LIC: 77335,7 ha Superfície ZEPa: 77335,7 ha Superfície en la regió: 73284,7 ha

Localització

Font: SENP (2011)

Descripció

És tracta d'un dels millors representants de l'Alt Pirineu silicic català. El paisatge vegetal es caracteritza per la seva gran diversitat i inclou totes les unitats de vegetació típiques de la zonació altitudinal del Pirineu Central, des de l'estatge basal fins l'alpí. En l'extrem nord-occidental destaquen magnífics representants del paisatge subalpí, les pinedes de pi negre silicícolas i els matollars de neret (*Saxifrago-Rhododendretum*). L'estatge alpí, molt divers inclou prats i pastures acidòfils i calcícoles, comunitats rupestres (*Saxifragion mediae*, *androsacion vandellii*, ...) i altres. En la part nord-oriental destaca el carrascar (*Quercetum rotundifoliae buxetosum*), com a exponent de la penetració mediterrània a les valls altes del Pirineu. Per sota dels estats esmentats es troben ben representades les rouredes i les pinedes de pi roig. Tot i que els boscos de ribera són més aviat reduïts, en alguns trams fluvials de les parts sud es poden destacar les denses comunitats de sargues (*Salix elaeagnos*) o alguns trams ben conservats de verneda. Juntament amb l'espai d'Aigüestortes és el millor representant de la fauna del Pirineu Central, caracteritzada per la presència de nombroses espècies de caràcter alpí com l'isard (*Rupicapra pyrenaica*), l'ermíni (*Mustela erminea*) l'almesquera (*Galemys pyrenaicus*) o la perdiu blanca (*Lagopus mutus*). Dues espècies emblemàtiques a Catalunya com el gall fer (*Tetrao urogallus*) o la llúdriga (*Lutra lutra*) presenten les seves millors poblacions a aquest espai.

Municipis inclosos en l'espai

CODI	Municipi	Superfície en l'espai
259010	Vall de Cardós	2346,14 ha
251403	Montferrer i Castellbó	3075,08 ha
259031	la Guingueta d'Àneu	3183,3 ha
252430	Vielha e Mijaran	2,25 ha
252398	les Valls de Valira	6168,95 ha
252213	Tírvia	15,84 ha
252094	Sort	985,83 ha

252081	Soriguera	7892,74 ha
251832	Rialp	1521 ha
250175	Alins	15184,68 ha
251235	Lladorre	10641,27 ha
250899	Farrera	679,56 ha
250870	Esterrí de Cardós	657,27 ha
250864	Esterrí d'Àneu	8,19 ha
250390	Baix Pallars	2406,36 ha
250254	Naut Aran	6593,47 ha
259062	les Valls d'Aguilar	1229,83 ha
250241	Alt Àneu	11797,83 ha
251266	Llavorsí	2774,11 ha

Espais del PEIN inclosos a la ZEC

CODI	Nom
VMH	Marimanha
API	Alt Pirineu

Figures de protecció especial que inclou

Parc Natural de l'Alt Pirineu
Reserva Natural Parcial de l'Alt Àneu
Reserva Natural Parcial de Noguera Pallaresa-Bonaigua

2. HÀBITATS I ESPÈCIES D'INTERÈS COMUNITARI

Tipus d'Hàbitats d'Interès Comunitari pels quals fou declarat LIC

CODI	Nom	Element Clau	Superfície en l'espai	% superfície de l'espai
3110	Aigües estagnants oligotròfiques, molt poc mineralitzades (<i>Littorelletalia uniflorae</i>)	Sí	266,3 ha	0,3
3130	Aigües estagnants oligotròfiques o mesotròfiques amb vegetació de <i>Littorelletea uniflorae</i> i/o <i>Isoëto-nanojuncetea</i>		1 localitats	0
3160	Llacs i estanys distròfics naturals		1 localitats	0
3240	Rius de tipus alpí amb bosquines de muntanya	Sí	72,7 ha	0,1
3260	Rius de terra baixa i de la muntanya mitjana amb vegetació submersa o parcialment flotant (<i>Ranunculion fluitantis</i> i <i>Callitriche-Batrachion</i>)	Sí	0,9 ha	0
4030	Landes atlàntiques i subatlàntiques seques	Sí	133,1 ha	0,2
4060	Matollars alpins i boreals	Sí	2658,8 ha	3,4
5110	Boixedes xertermòfiles permanents, dels vessants rocosos		150,9 ha	0,2
5120	Formacions muntanyenques de bàlec (<i>Genista balansae</i> subsp. <i>europaea</i> = <i>Cytisus purgans</i>)	Sí	7926,9 ha	10,2
5210	Màquies i garrigues amb <i>Juniperus</i> spp. arborescents, no dunars	Sí	23,8 ha	0
6110*	Prats calcàris o basòfils d' <i>Alyso-Sedion albi</i> (*)	Sí	1 localitats	0
6140	Gespets tancats, silicícolas, dels Pirineus	Sí	11137 ha	14,4
6170	Prats calcícoles alpins i subalpins	Sí	871,4 ha	1,1

6210	Prats -i fàcies emmatades- medioeuropeus, seminaturals, sobre substrat calcari (Festuco-Brometea)		373,4 ha	0,5
6410	Herbassars de <i>Molinia caerulea</i> en sòls calcaris torbosos o argil-lollimosos (<i>Molinia caerulea</i>)		0,6 ha	0
6430	Herbassars higròfils, tant de marges i vorades com de l'alta muntanya	Sí	6 localitats	0
6510	Prats de dall de terra baixa i de la muntanya mitjana (<i>Arrhenatherion</i>)	Sí	504,2 ha	0,6
6520	Prats de dall altimontans i subalpins (<i>Trisetum-Polygonum bistortae</i>)	Sí	93,5 ha	0,1
7140	Torberes de transició i torberes tremoladisses		1 localitats	0
7220*	Fonts petrificants amb formació de travertí (<i>Cratoneurion commutati</i>)	Sí	1 localitats	
7230	Molleres alcalines	Sí	58,3 ha	0,1
7240*	Formacions pioneres alpines del <i>Caricion bicoloris-atrofuscae</i>	Sí	3 localitats	
8110	Tarteres silícies medioeuropees i dels indrets freds i humits de l'alta muntanya (<i>Galeopsietalia ladani</i> i <i>Androsacetalia alpinae</i>)	Sí	17,4 ha	0
8130	Tarteres de l'Europa meridional amb vegetació poc o molt termòfila	Sí	1304,5 ha	1,7
8210	Costers rocosos calcaris amb vegetació rupícola	Sí	491,5 ha	0,6
8220	Costers rocosos silícies amb vegetació rupícola	Sí	2941,4 ha	3,8
8230	Terraprimers silícies amb vegetació pionera (<i>Sedo-Scleranthion</i>)	Sí	3 localitats	0
9120	Fagedes acidòfiles		9,6 ha	0
9180*	Bosc de vessants rostos, tarteres o barrancs, del Tilio-Acerion	Sí	3,8 ha	0
91E0*	Vernedes i altres boscos de ribera afins (<i>Alno-Padion</i>)	Sí	66,5 ha	0,1
9340	Alzinars i carrascars	Sí	1558,7 ha	2
9430	Bosc de pi negre (<i>Pinus uncinata</i>) sobre substrat silici	Sí	14169 ha	18,3
9430*	Bosc de pi negre (<i>Pinus uncinata</i>) sobre substrat calcari	Sí	394,1 ha	0,5
9530*	Pinedes submediterrànies de pinassa (<i>Pinus nigra</i> subsp. <i>salzmannii</i>)	Sí	60,1 ha	0,1
9560*	Bosc endèmic de <i>Juniperus</i> spp. (*)	Sí	115,3 ha	0,2
9580*	Bosc mediterrani de <i>Taxus baccata</i> (*)		1 localitats	0

Tipus d'Espècies d'Interès Comunitari pels quals fou declarat LIC

CODI	Nom	Element Clau	Superfície /Longitud en espai	% superfície de l'espai
1065	<i>Euphydryas aurinia</i>	Sí	3 n° UTM10	
1075	<i>Graellsia isabellae</i>		1545,1 ha	1,9
1078	<i>Euplagia quadripunctaria</i>	Sí	4 n° UTM10	
1083	<i>Lucanus cervus</i>	Sí	7 n° UTM10	
1092	<i>Austropotamobius pallipes</i>	Sí	1 km	0
1126	<i>Parachondrostoma miegii</i>	Sí	3 n° UTM10	
1249	<i>Iberolacerta aranica</i>	Sí	4243,2 ha	5,5

1249	<i>Iberolacerta aurelioi</i>	Sí	3676,5 ha	4,8
1301	<i>Galemys pyrenaicus</i>	Sí	113,8 km	
1303	<i>Rhinolophus hipposideros</i>	Sí	22279 ha	28,8
1304	<i>Rhinolophus ferrumequinum</i>	Sí	3703,6 ha	4,8
1305	<i>Rhinolophus euryale</i>	Sí	4507,5 ha	5,8
1307	<i>Myotis blythii</i>		1,4 ha	0
1354	<i>Ursus arctos</i>	Sí	20464 ha	26,5
1355	<i>Lutra lutra</i>		2,9 km	9,3
1387	<i>Orthotrichum rogeri</i>	Sí	3 n° UTM10	

Tipus d'Espècies d'Interès Comunitari de presència probable en l'espai

CODI	Nom	Element Clau	Superfície /Longitud en l'espai	% superfície de l'espai
1074	<i>Eriogaster catax</i>	Sí	1 n° UTM10	
1088	<i>Cerambyx cerdo</i>		1 n° UTM10	
1249	<i>Iberolacerta bonnali</i>	Sí		
1308	<i>Barbastella barbastellus</i>	Sí	45429 ha	58,7
1310	<i>Miniopterus schreibersii</i>	Sí	3 n° UTM10	
1321	<i>Myotis emarginatus</i>	Sí	6632,1 ha	8,6
1324	<i>Myotis myotis</i>	Sí	1729,9 ha	2,2
1386	<i>Buxbaumia viridis</i>	Sí	2 n° UTM10	

Abans d'aplicar alguna mesura de conservació d'un element clau probable, s'ha de confirmar la seva presència en l'espai

3. CONSERVACIÓ

Tipus de mesures de conservació aplicables (aquestes mesures han estat determinades per a tota la regió)

	Elements Clau
<u>Gestió preventiva</u>	
- Avaluació i control de les actuacions que produeixin drenatges, captacions o que puguin impedir l'arribada d'aigua del sistema tant superficials com freàtiques	6430 7220* 7230 7240*
- Avaluació i control de les repercussions sobre l'espècie de la construcció de grans infraestructures o equipaments que comportin alteració del seu hàbitat	Ursus arctos

- Manteniment del cabal ecològic dels rius, en especial en els trams regulats, evitant la substracció d'aigua en períodes que no es mantingui aquest cabal	3240 3260 91E0*	Austropotamobius pallipes Galemys pyrenaicus Parachondrostoma miegii	- Foment de la recuperació de poblacions extintes, mitjançant translocacions/reintroducció previ estudi detallat en zones on no hi hagi espècies al·lòctones competidores	Austropotamobius pallipes
			<u>Control d'espècies exòtiques</u>	
			- Control d'espècies invasores vegetals propiciant la seva eradicació en les zones amb presència de l'hàbitat on es detectin	91E0*
- Prohibició de la gestió forestal amb finalitat de producció fustanera	9180*		- Control i eradicació puntual de poblacions de crancs de riu exòtics en zones amb presència de cranc autòcton i en zones properes	Austropotamobius pallipes
- Prohibició de les cremes controlades en un perímetre de seguretat al voltant de l'hàbitat	9560*		<u>Gestió d'espècies sobreabundants</u>	
- Regulació de l'extracció de pedra en zones rellevants amb presència d'espècies amenaçades	8210 8220		- Regulació de la densitat d'ungulats salvatges en els casos on es denoti problemes greus de regeneració o en les plantes productores de fruits	9560*
- Regulació dels dragatges, canalitzacions o implantació d'activitats extractives que puguin modificar la llera i el cabal del riu on es trobi present l'hàbitat	3240 91E0*		- Regulació de la densitat d'ungulats salvatges en els llocs on es detecti un problema de sobrepastura o de regeneració de l'hàbitat	4030 6430 6520
- Regulació dels dragatges, canalitzacions o implantació d'activitats extractives que puguin modificar la llera i el cabal del riu en trams fluvials amb presència actual de l'element	3260		<u>Gestió o restauració d'ecosistemes /hàbitats</u>	
- Regulació estricta dels usos en les àrees amb presència de l'hàbitat	3110		- Establiment de mecanismes per evitar l'aforestació	4030 5120 6110*
<u>Adquisició de drets d'aprofitament</u>				6140 6170
- Compra de drets d'extracció de pedra tosca	7220*			
- Compra o adquisició de drets de tala de petits rodals madurs amb evolució natural	9430 9430*		- Manteniment de les condicions fisicoquímiques de l'aigua adients	3240 3260 91E0*
<u>Vigilància</u>				Austropotamobius pallipes Galemys pyrenaicus Parachondrostoma miegii
- Control, vigilància i sanció dels usos inadequats que es desenvolupen en el domini públic hidràulic, on es localitzen la majoria d'enclavaments d'aquest hàbitat	91E0*			
<u>Redacció de Plans</u>				
- Establiment de plans de mitigació de les fonts de contaminació difusa o directa de les aigües associades a l'hàbitat	3110		- Manteniment de les condicions hídriques i d'humitat al sòl en els torrents on l'espècie sigui present	Buxbaumia viridis
- Incorporació ens els instruments de planificació dels espais protegits en zona amb presència d'ós, la definició de zones de baixa activitat antròpica	Ursus arctos		- Utilització de cremes controlades en àrees massa homogènies per controlar l'expansió i la qualitat de l'hàbitat	5120
- Redacció d'un pla d'ordenació de les activitats i usos recreatius fluvials en els trams amb presència de l'hàbitat	3260		- Utilització de la ramaderia en àrees massa homogènies per controlar l'expansió i la qualitat de l'hàbitat	5120
<u>Recuperació d'espècies amenaçades - millora de l'hàbitat</u>			<u>Manteniment de l'estructura o funcionament del mosaic paisatgístic</u>	
- Conservació dels peus de Salix caprea, Sambucus racemosa i altres caducifolis on es troba associada la molsa	Orthotrichum rogeri		- Manteniment dels espais oberts (conreus i pastures), els prats de dall i un paisatge en mosaic en les zones amb presència destacada de l'espècie	Eriogaster catax Euplagia quadripunctaria Myotis emarginatus Myotis myotis
- Foment de la presència d'arbres morts, grans o vells (3-10 arbres/ha), a poder ser amb ferides velles, branques gruixudes o escorça amb clivelles que puguin indicar la presència de cavitats	Barbastella barbastellus		<u>Conservació de sòls</u>	
- Foment de la presència de fusta morta en peu o a terra o d'arbres decrepits	Lucanus cervus		- Establiment dels mecanismes necessaris per evitar el trepig i compactació excessiva que puguin ocasionar l'erosió del sòl	6430 7240*
- Foment de la presència de fusta morta vella (20-30 anys) a terra en zones arrecerades i humides de forma continua	Buxbaumia viridis		<u>Regulació de l'ús públic</u>	
<u>Recuperació d'espècies amenaçades - reforços poblacionals</u>				

- Ordenació de la freqüentació turística	8230	- Manteniment de grans peus de planifolis i altres arbres vells caducifolis	Lucanus cervus
- Ordenació i regulació dels usos turístics que puguin afectar l'hàbitat (equipaments, senders, etc.)	8110 8130 8210 8220	- Manteniment de les formacions mixtes de savina i roure per la seva singularitat	9560*
- Ordenació i/o restricció d'accés als llocs d'interès per l'espècie (coves de cria i d'hivernada)	Miniopterus schreibersii Rhinolophus euryale Rhinolophus hipposideros	- Manteniment de les masses de lligabosc (Lonicera sp) com a principal planta nutrícia	Euphydryas aurinia
- Ordenació i/o restricció d'accés als llocs d'interès per l'espècie (coves de cria i d'hivernada, edificacions amb presència de l'espècie)	Myotis emarginatus Myotis myotis Rhinolophus ferrumequinum	- Manteniment dels matollars d'arç blanc i aranyoner, principals plantes nutrícies de l'espècie	Eriogaster catax
- Regulació de l'escalada en zones rellevants amb presència d'espècies amenaçades	8210 8220	- Manteniment d'un mínim de 5 a 10 arbres/ha de més de 40 dn i de més de 12 m d'alçària i a poder ser fins a 20 arbres/ha a evolució natural (sense tallar)	9430 9430*
		- Manteniment d'un mínim de 5 o 10 arbres/ha de més de 40 dn i de més de 12 m d'alçària i a poder ser fins a 20 arbres/ha a evolució natural (sense tallar)	9530*
		- Promoció d'una gestió forestal integrada i sostenible que compatibilitzi la producció forestal amb la conservació de l'hàbitat	9430 9430* 9530*
<u>Millora ambiental de les activitats del sector primari i altres</u>		<u>Aprofitament sostenible Ramader/Agrícola</u>	
- Consolidació d'ajuts que permetin reagrupar i mantenir els ramats d'ovelles de diferents propietaris guardats en tot moment per pastors i procurar la seva protecció amb gossos de muntanya	Ursus arctos	- Foment de la fertilització orgànica	6510
- Millora de la definició i implantació d'ajudes agroambientals pel manteniment en superfície i en qualitat (dinàmica adequada) d'aquest hàbitat	6510 6520	- Ordenació de la càrrega ramadera amb l'objectiu d'assegurar la presència i conservació de l'hàbitat	4030 4060 6110* 6140 6170 6430 7220* 7230 7240* 8110 8130 8230
<u>Aprofitament sostenible Forestal</u>			
- Creació de zones forestades madures, d'edats irregulars, que garanteixin un equilibri entre les diferents classes d'edat i amb grans diàmetres, amb separació vertical de les copes dels arbres amb els estrats inferiors per augmentar la resiliència del	9530*		
- Foment de la diversitat estructural de les masses a diferents escales, aplicant diferents tècniques de gestió que emulin el règim natural de perturbacions quant a obertura de clarianes de diferents mides per la regeneració natural	9430*		
- Foment de la gestió forestal dirigida al manteniment de la maduresa i naturalitat de la massa	9340 Barbastella barbastellus Lucanus cervus Myotis emarginatus Myotis myotis	- Ordenació de la càrrega ramadera per minimitzar l'alteració de l'hàbitat, especialment on es denoti problemes greus de regeneració, especialment de plantes productores de fruits	9430* 9560*
- Foment de la gestió forestal dirigida al manteniment de la maduresa i naturalitat dels boscos de ribera i a augmentar-ne la seva extensió	Galemys pyrenaicus	- Regulació de la implantació o la sembra amb noves espècies herbàcies productives pel bestiar	6510 6520
- Foment de models silvícoles que promoguin la diversitat estructural a diferents escales, que garanteixin la regeneració i obrin petites clarianes que simulin perturbacions naturals	9430	<u>Coordinació amb agents de desenvolupament local (Grups de desenvolupame</u>	
- Gestió mitjançant aclarides selectives de les àrees amb elevada densitat de matollars heliòfils a l'interior i la perifèria del bosc per tal de reduir el risc d'incendi	9340	- Establiment de protocols amb les societats de caçadors que permetin evitar interaccions i conflictes potencials entre caçadors i l'ós	Ursus arctos
- Gestió mitjançant aclarides selectives de les àrees amb elevada densitat de matollars heliòfils a l'interior i la perifèria del bosc per tal de reduir el risc d'incendi	9530*	<u>Construcció o adequació d'infraestructures</u>	
- Incorporació en els plans de gestió i ordenació forestal la conservació de petits rodals madurs que tendeixin a evolució natural	9530*	- Construcció d'escales de peixos o altres sistemes per assegurar la continuïtat natural del curs fluvial en preses, canals o altres elements existents, tant en zones amb presència actual com potencial de l'espècie	Galemys pyrenaicus Parachondrostoma miegii
		- Control de la creació de nous vials i infraestructures en àrees amb presència de l'hàbitat o de l'espècie	6430 9560* Galemys pyrenaicus Parachondrostoma miegii

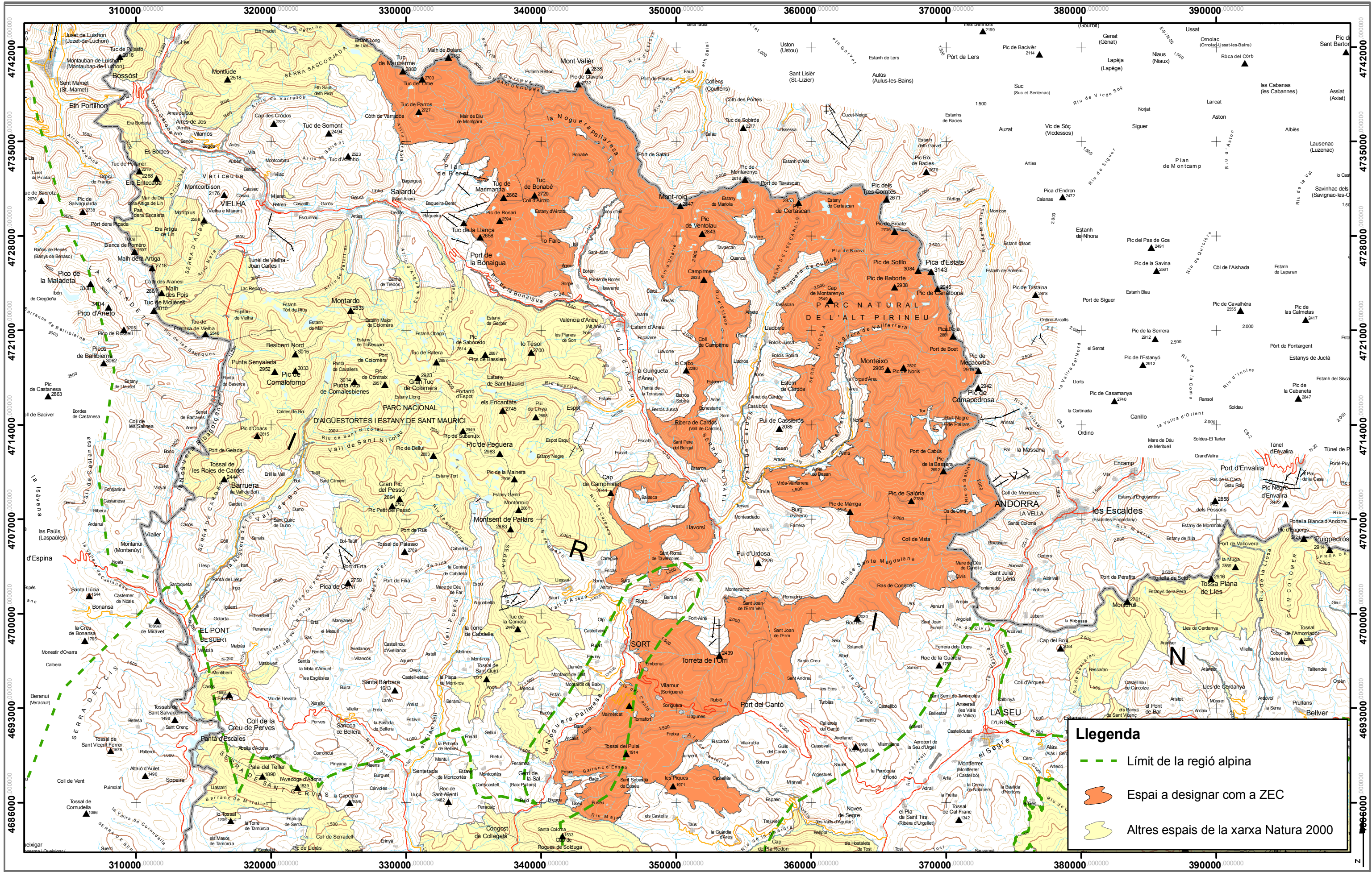
Seguiment ecològic

- Establiment de programes de seguiment de les seves poblacions

Iberolacerta aranica

Iberolacerta aurelioi

Iberolacerta bonnali

Llegenda

- Límit de la regió alpina
- Espai a designar com a ZEC
- Altres espais de la xarxa Natura 2000

Generalitat de Catalunya
Departament de Territori i Sostenibilitat
**Direcció General
de Polítiques Ambientals**

Les mesures que aquí es plantegen van dirigides a la conservació dels elements d'interès comunitari presents a la part mediterrània de l'espai, que representa el 5,3% de l'espai. Cal tenir en compte que tots els hàbitats i espècies d'interès comunitari que apareixien en aquesta part de l'espai també apareixen a la part alpina del mateix.

Fitxa de la part mediterrània de l'espai

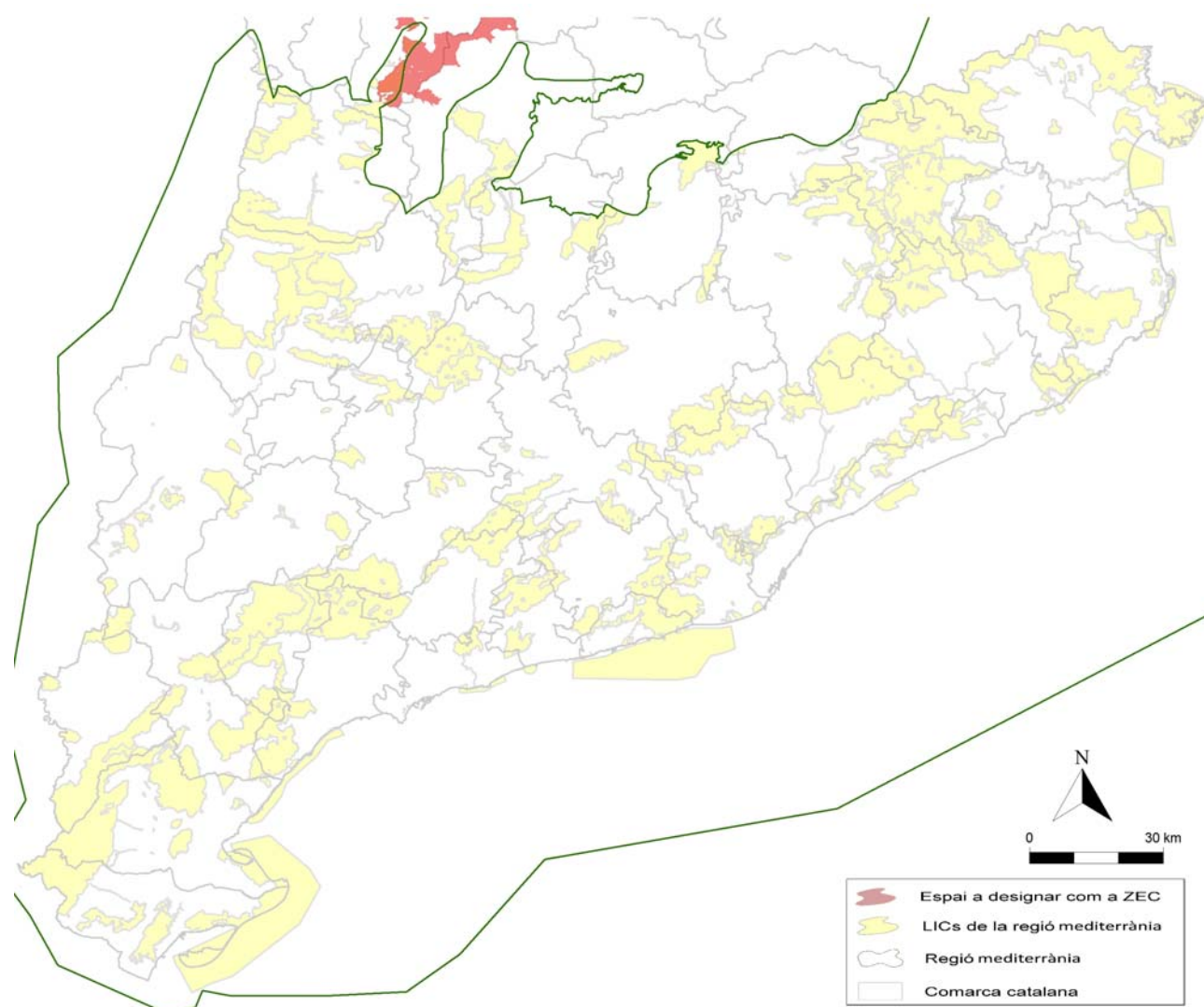

ES5130003 Alt Pallars

1. INFORMACIÓ GENERAL

Regió biogeogràfica: Mediterrània Tipologia: Espais del Pirineu Àmbit: terrestre
 Superfície del LIC: 4050,96 ha Superfície en la regió: 4050,96 ha Superfície ZEPA: 77335,7 ha

Localització

Font: SENP (2011)

Descripció

Municipis inclosos en l'espai

CODI	Municipi	Superfície en LIC
259010	Vall de Cardós	2346,14 ha
251403	Montferrer i Castellbó	3075,08 ha
259031	la Guingueta d'Àneu	3183,3 ha
252430	Vielha e Mijaran	2,25 ha
252398	les Valls de Valira	6168,95 ha
252213	Tirvia	15,84 ha
252094	Sort	985,83 ha
252081	Soriguera	7892,74 ha
251832	Rialp	1521 ha
250175	Alins	15184,68 ha
251235	Lladorre	10641,27 ha
250899	Farrera	679,56 ha
250870	Esterrí de Cardós	657,27 ha
250864	Esterrí d'Àneu	8,19 ha
250390	Baix Pallars	2406,36 ha
250254	Naut Aran	6593,47 ha
259062	les Valls d'Aguilar	1229,83 ha
250241	Alt Àneu	11797,83 ha
251266	Llavorsí	2774,11 ha

Espais del Pla d'Espais d'Interès Natural

CODI	Nom
API	Alt Pirineu
BOU	Serra de Boumort
VMH	Marimanha

Figures de protecció especial que inclou

Parc Natural de l'Alt Pirineu
 Reserva Natural Parcial de l'Alt Àneu
 Reserva natural parcial de Noguera Pallaresa-Bonaigua

2. HÀBITATS I ESPÈCIES D'INTERÈS COMUNITARI

Tipus d'Hàbitats d'Interès Comunitari pels quals fou declarat LIC

CODI	Nom	Element Clau	Superfície en l'espai	% superfície de l'espai
1520*	Vegetació gipsícola ibèrica (Gypsophiletalia)		18,5 ha	0
3110	Aigües estagnants oligotròfiques, molt poc mineralitzades (Littorelletalia uniflorae)	Sí		
3240	Rius de tipus alpí amb bosquines de muntanya	Sí	3,3 ha	0
4030	Landes atlàntiques i subatlàntiques seques	Sí		
4060	Matollars alpins i boreals	Sí		
5110	Boixedes xertermòfiles permanents, dels vessants rocosos		57,7 ha	0,1

5120	Formacions muntanyenques de bàlec (Genista balansae subsp. europaea = Cytisus purgans)	Sí	57,1 ha	0,1
5210	Màquies i garrigues amb Juniperus spp. arborescents, no dunars	Sí		
6140	Gespets tancats, silícicols, dels Pirineus	Sí		
6170	Prats calcícoles alpins i subalpins	Sí		
6210	Prats -i fàcies emmatades- medioeuropeus, seminaturals, sobre substrat calcari (Festuco-Brometea)		73,2 ha	0,1
6410	Herbassars de Molinia coerulea en sòls calcaris torbosos o argil-lollimosos (Molinion caeruleae)		0 ha	0
6430	Herbassars higròfils, tant de marges i vorades com de l'alta muntanya			
6510	Prats de dall de terra baixa i de la muntanya mitjana (Arrhenatherion)	Sí	65,4 ha	0,1
6520	Prats de dall altimontans i subalpins (Trisetio-Polygonion bistortae)	Sí		
7220*	Fonts petrificants amb formació de travertí (Cratoneurion commutati)	Sí		
7230	Molleres alcalines	Sí		
7240*	Formacions pioneres alpines del Caricion bicoloris-atrofuscae	Sí		
8110	Tarteres silícies medioeuropees i dels indrets freds i humits de l'alta muntanya (Galeopsietalia ladani i Androsacetalia alpinae)	Sí	19,5 ha	0
8130	Tarteres de l'Europa meridional amb vegetació poc o molt termòfila	Sí	6,3 ha	0
8210	Costers rocosos calcaris amb vegetació rupícola	Sí	43 ha	0,1
8220	Costers rocosos silícis amb vegetació rupícola	Sí	2,6 ha	0
8230	Terraprimis silícis amb vegetació pionera (Sedo-Scleranthion)			
9120	Fagedes acidòfiles			
9180*	Bosc de vessants rostos, tarteres o barrancs, del Tilio-Acerion	Sí		
91E0*	Vernedes i altres boscos de ribera afins (Alno-Padion)	Sí	6,4 ha	0
9240	Rouredes ibèriques de roure valencià (Quercus faginea) i roure africà (Quercus canariensis)		49,2 ha	0,1
9340	Alzinars i carrascars	Sí	1019,3 ha	1,3
9430	Bosc de pi negre (Pinus uncinata) sobre substrat silici	Sí	43,2 ha	0,1
9530*	Pinedes submediterrànies de pinassa (Pinus nigra subsp. salzmannii)	Sí	78,3 ha	0,1

Tipus d'Espècies d'Interès Comunitari pels quals fou declarat LIC

CODI	Nom	Element Clau	Superfície /Longitud en espai	% superfície de l'espai
1075	<i>Graellsia isabelae</i>		2111,6 ha	1,4
1078	<i>Callimorpha quadripunctaria</i>		2 n° UTM10	
1083	<i>Lucanus cervus</i>		1 n° UTM10	
1092	<i>Austropotamobius pallipes</i>	Sí	0,8 km	0
1301	<i>Galemys pyrenaicus</i>		1,7 km	

1303	<i>Rhinolophus hipposideros</i>		4051 ha	5,2
1304	<i>Rhinolophus ferrumequinum</i>		3262,7 ha	4,2
1305	<i>Rhinolophus euryale</i>		3615,9 ha	4,7
1307	<i>Myotis blythii</i>		152,8 ha	0,2
1310	<i>Miniopterus schreibersii</i>	Sí	3 n° UTM10	

Tipus d'Espècies d'Interès Comunitari de presència probable en l'espai

CODI	Nom	Element Clau	Superfície /Longitud en l'espai	% superfície de l'espai
1308	<i>Barbastella barbastellus</i>		4051 ha	5,2
1321	<i>Myotis emarginatus</i>		4051 ha	5,2

Abans d'aplicar alguna mesura de conservació d'un element clau probable, s'ha de confirmar la seva presència en l'espai

3. CONSERVACIÓ

Tipus de mesures de conservació aplicables (aquestes mesures han estat determinades per a tota la regió mediterrània)

	Elements Clau
<u>Gestió preventiva</u>	
- Avaluació i control de les actuacions que produeixin drenatges, captacions o que puguin impedir l'arribada d'aigua del sistema tant superficials com freàtiques	7220* 7230
- Regulació de l'extracció de pedra en zones rellevants amb presència d'espècies amenaçades	8210 8220
- Regulació dels dragatges, canalitzacions o implantació d'activitats extractives que puguin modificar la llera i el cabal del riu on es trobi present l'hàbitat	3240 91E0*
<u>Adquisició de drets d'aprofitament</u>	
- Compra o adquisició de drets de tala de petits rodals madurs amb evolució natural	9430
<u>Vigilància</u>	
- Control, vigilància i sanció dels usos inadequats que es desenvolupen en el domini públic hidràulic, on es localitzen la majoria d'enclavaments d'aquest hàbitat	91E0*
<u>Recuperació d'espècies amenaçades - reforços poblacionals</u>	
- Foment de la recuperació de poblacions extintes, mitjançant translocacions/reintroducció previ estudi detallat en zones on no hi hagi espècies al·lòctones competidores	Austropotamobius pallipes
<u>Control d'espècies exòtiques</u>	
- Control d'espècies invasores vegetals propiciant la seva eradicació en les zones amb presència de l'hàbitat on es detectin	91E0*
- Control i eradicació puntual de poblacions de crancs de riu exòtics en zones amb presència de cranc autòcton i en zones properes	Austropotamobius pallipes

<u>Gestió d'espècies sobreabundants</u>					
- Regulació de la densitat d'ungulats salvatges en els llocs on es detecti un problema de sobrepastura o de regeneració de l'hàbitat	4030 6520		- Creació de zones forestades madures, d'edats irregulars, que garanteixin un equilibri entre les diferents classes d'edat i amb grans diàmetres, amb separació vertical de les copes dels arbres amb els estrats inferiors per augmentar la resiliència del	9530*	
- Regulació de la densitat d'ungulats salvatges en els llocs on es detecti un problema de sobrepastura o de regeneració de l'hàbitat	4030 6520		- Foment de la diversitat estructural de les masses a diferents escales, aplicant diferents tècniques de gestió que emulin el règim natural de perturbacions quant a obertura de clarianes de diferents mides per la regeneració natural	9430	
<u>Gestió de formacions vegetals</u>					
- Control de l'aforestació	4030		- Foment de la gestió forestal dirigida al manteniment de la maduresa i naturalitat de la massa	9340	
<u>Gestió o restauració d'ecosistemes /hàbitats</u>					
- Establiment de mecanismes per evitar la invasió forestal dels prats i pastures	5120 6170		- Foment del desenvolupament d'un sotabosc amb presència d'espècies escleròfiles típiques dels alzinars	9340	
- Manteniment de les condicions fisicoquímiques de l'aigua adients	3240 91E0*	Austropotamobius pallipes	- Gestió mitjançant aclarides selectives de les àrees amb elevada densitat de matollars heliòfils a l'interior i la perifèria del bosc per tal de reduir el risc d'incendi	9530*	
- Manteniment del cabal ecològic dels rius, en especial en els trams regulats, evitant la substracció d'aigua en períodes que no es mantingui aquest cabal	3240 91E0*	Austropotamobius pallipes	- Manteniment d'un ampli nombre d'arbres i de rodals d'arbres de grans dimensions, extramadurs	9530*	
- Utilització de cremes controlades en àrees massa homogènies per controlar l'expansió i la qualitat de l'hàbitat	5120		- Manteniment d'un mínim de 5 a 10 arbres/ha de més de 40 dn i de més de 12 m d'alçària i a poder ser fins a 20 arbres/ha a evolució natural (sense tallar)	9430 9530*	
- Utilització de la ramaderia en àrees massa homogènies per controlar l'expansió i la qualitat de l'hàbitat	5120		- Manteniment d'una proporció suficient de fusta morta de totes les tipologies i estadis	9530*	
<u>Conservació de llocs d'interès geològic o geomorfològic</u>					
- Regulació de l'escalada en zones rellevants amb presència d'espècies amenaçades	8210 8220		- Promoció d'una gestió forestal integrada i sostenible que compatibilitzi la producció forestal amb la conservació de l'hàbitat	9430 9530*	
<u>Conservació de sòls</u>			<u>Aprofitament sostenible ramader/agrícola</u>		
- Establiment dels mecanismes necessaris per evitar el trepig i compactació excessiva que puguin ocasionar l'erosió del sòl	7230		- Foment de la fertilització orgànica	6510	
- Ordenació de la càrrega ramadera i les infraestructures que l'acompanyen amb l'objectiu d'assegurar la presència i conservació de l'hàbitat	6170		- Ordenació de la càrrega ramadera amb l'objectiu d'assegurar la presència i conservació de l'hàbitat	4030 7220* 7230	
<u>Regulació de l'ús públic</u>					
- Ordenació i regulació dels usos turístics que puguin afectar l'hàbitat (equipaments, senders, etc.)	8110 8130 8210 8220		- Ordenació de la càrrega ramadera per minimitzar l'alteració de l'hàbitat, tant per afectació a les plantes com pel risc d'erosió o de desprendiments o desplaçaments de blocs	8110 8130	
- Ordenació i/o restricció d'accés als llocs d'interès per l'espècie (coves de cria i d'hivernada)	Miniopterus schreibersii		<u>Seguiment ecològic</u>		
<u>Millora ambiental de les activitats del sector primari i altres</u>			- Seguiments sanitaris de la població de cranc de riu	Austropotamobius pallipes	
- Millora de la definició i implantació d'ajudes agroambientals dirigides als ramaders pel manteniment i conservació d'aquest hàbitat	6510 6520				
<u>Aprofitament sostenible forestal</u>					

**Fitxes de les Zones Especials de Conservació de la regió alpina
derivades de l'Instrument de gestió aprovat en l'Acord de
Govern 176/2013, de 30 de desembre**

Gener 2014

**SERRA DE BOUMORT - COLLEGATS
ES5130010**

**Regió alpina
(Pirineu i Prepirineu)**

L'any 2001 va ser aprovada per Acord de Govern la llista de llocs que es proposava incloure com a LIC

Aquesta llista, va ser aprovada l'any 2003 mitjançant la Decisió 2004/69/CE de la Comissió Europea

Alguns dels espais van ser ampliat amb l'Acord de Govern GOV112/2005 de 5 setembre de 2006

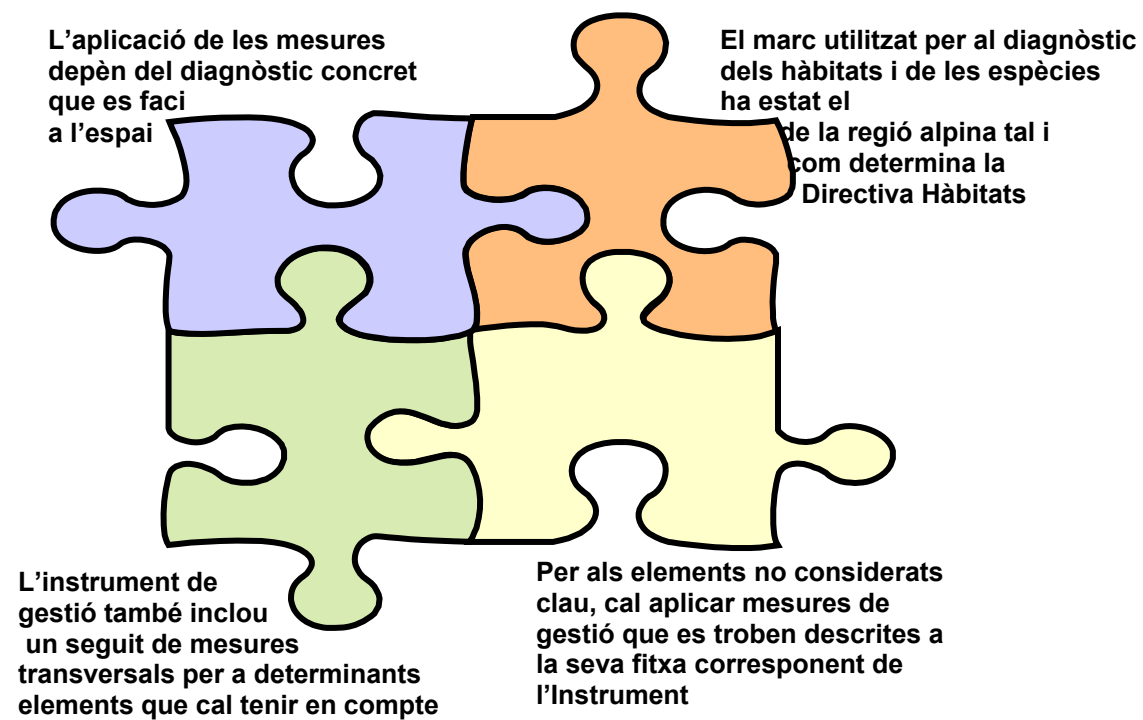
Acord GOV/176/2013, de 30 de desembre → Declara 22 Zones Especials de Conservació (ZEC) a la regió alpina i aprova el seu Instrument de gestió

Contingut Instrument

1. La prioritització dels elements d'interès comunitari presents a cada espai en funció de la seva representativitat i grau d'amenaça.
2. Els objectius de conservació, entenent-los com els nivells poblacionals de les diferents espècies així com la superfície i qualitat dels hàbitats, necessaris per a assolir un estat de conservació favorable.
3. Les mesures apropiades per a mantenir els hàbitats i les espècies d'interès comunitari en un estat de conservació favorable.
4. Las mesures apropiades per tal d'evitar el deteriorament, en un espai de la xarxa Natura 2000, dels hàbitats d'interès comunitari i dels hàbitats de les espècies d'interès comunitari.

Contingut de la fitxa

- Informació general: presenta les principals característiques de l'espai, un mapa que mostra la seva ubicació a la regió alpina, una breu descripció de l'espai i altres dades d'interès.
- Llista dels hàbitats i de les espècies d'interès comunitari presents en l'espai. En el cas de les espècies diferencia les de presència probable, no confirmada. Es mostra la superfície que presenten dins l'espai així com el percentatge que suposa respecte a la seva superfície. També s'identifica aquells hàbitats o espècies que són elements clau en l'espai segons els criteris prèviament definits d'amenaça i representativitat.
- Llista de les principals mesures a aplicar a l'espai per a conservació dels elements clau identificats en ell. Es tracta d'un llistat de mesures de possible aplicació a l'espai que cal executar, de manera exclusiva, en aquells sectors amb presència de l'hàbitat o l'espècie per a la qual s'han definit. Aquestes mesures provenen de les fitxes d'hàbitats i d'espècies de l'Instrument de gestió i, per tant, s'han definit per a la seva conservació en el conjunt de la regió alpina. Abans de la seva aplicació a l'espai cal identificar que sigui necessària per a la conservació, en l'espai, de l'element per a la qual ha estat descrita.

Per tal d'interpretar correctament la fitxa cal tenir en compte les següents qüestions:

1er. Llegir atentament la memòria descriptiva per tal d'interpretar correctament tots els camps inclosos.

2on. Les fitxes dels hàbitats i de les espècies fan referència a la part de la seva àrea de distribució corresponent a cada regió biogeogràfica (alpina i mediterrània). En el cas dels espais, s'elabora una fitxa diferenciada per a la part alpina i la mediterrània que inclou la informació referent als elements presents en cada una. Les mesures de gestió per a un element present tant a la part alpina com a la mediterrània són les mateixes però cal parar atenció a determinats elements que es troben presents, exclusivament, a la part mediterrània de l'espai.

3er. Alguns elements amb superfícies molt reduïdes a la regió alpina han estat considerats com de presència accidental en aquesta regió i, per tant, no s'ha elaborat la fitxa corresponent.

4rt. Aquest Instrument de gestió s'ha redactat d'acord amb la normativa sectorial referent a Natura 2000 així com les recomanacions tècniques aplicables de manera que compleix amb els requisits legals necessaris per a la declaració de les ZEC. No obstant això, la seva aplicació requerirà d'una interpretació més precisa a nivell de cada espai -o bé d'un treball tècnic detallat- per tal de valorar la idoneïtat de l'aplicació d'una mesura de conservació concreta.

5è. En aquest sentit, aquest Instrument no substitueix les Directrius de gestió pels espais de Natura 2000 aprovades en l'Acord de Govern 112/2006, de 5 de setembre. Aquestes Directrius continuen essent plenament vigents i, més aviat, l'Instrument les complementa, amplia o concreta en allò que es refereix a la conservació dels elements d'interès comunitari i la prevenció del seu deteriorament.

6è. Les mesures de gestió que es detallen en aquest Instrument són d'aplicació exclusivament en aquells sectors amb presència de l'element per a la qual han estat descrites o en els àmbits propers a ell quan es tracta de prevenir la seva alteració.

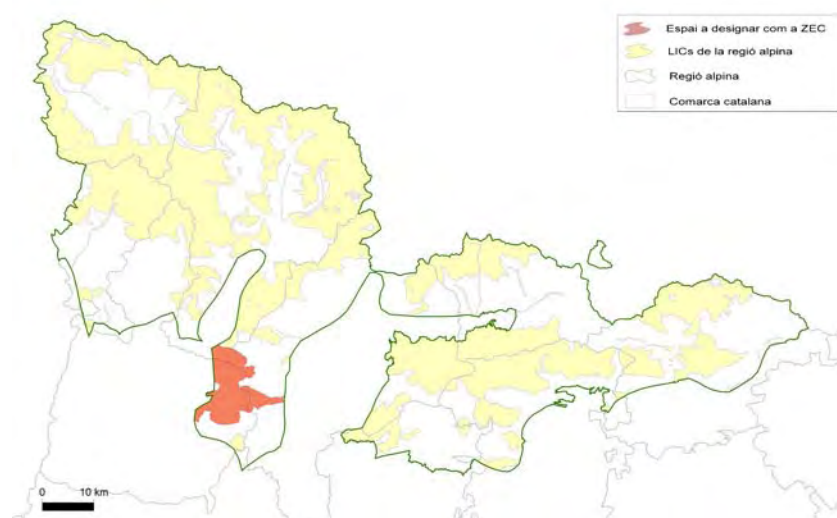
7è. La finalitat última del document és la de complir amb el mandat legal de la Directiva 92/43, d'Hàbitats i de la Llei estatal 42/2007, de patrimoni natural i de la biodiversitat, en tant que cal assegurar el bon estat de conservació dels hàbitats i les espècies d'interès comunitari en el conjunt del territori europeu i evitar el seu deteriorament.

ES5130010 Serra de Boumort- Collegats

1. INFORMACIÓ GENERAL

Regió biogeogràfica: Alpina	Tipologia: Espais del Prepirineu	Àmbit: terrestre
Superfície del LIC: 18414,8 ha	Superfície ZEPA: 18414,77 ha	Superfície en la regió: 11634,5 ha

Localització

Font: SENP (2011)

Descripció

En aquest espai es troben representats gran part dels paisatges propis del Prepirineu central, amb alguns elements pirinencs que han penetrat fins als nivells culminals d'aquest territori (Cap del Boumort, 2.076 m). En la seva vessant sud es produeix una major penetració dels paisatges mediterranis i submediterranis. Constitueix el límit meridional de distribució d'alguns elements de la flora i fauna d'alta muntanya. Les pinedes de pinassa i de pi roig (*Quercion pubescenti-petraea*, *Deschampsio-Pinion*,...) hi ocupen una gran extensió, apareixen puntualment en algunes obagues, les pinedes boreals de pi roig amb boixerola (*Arctostaphylo-Pinetum catalaunicae*). Cal destacar la penetració de l'element boreoalpí als nivells culminals de la serra com, per exemple, les pinedes subalpines de pi negre amb soslèria (*Pulsatillo-Pinetum uncinatae*), amb l'única localitat del Prepirineu central. Als nivells culminals, cal destacar també la presència d'alguns elements de la muntanya mediterrània (*Genistion lobelii*,...). La flora és especialment diversa i molt rica en espècies rares, en ser un dels límits meridionals de distribució dels oròfits alpins i pirinencs (*Narcissus alpestris*, *Pulsatilla alpina*, *Thymelaea nivalis*, *Dentaria tenuifolia*, *Aquilegia pyrenaica*,...). Cal destacar les comunitats vegetals rupícules de les parets calcàries del congost de Collegats. Aquesta riquesa i diversitat d'ambients també es tradueix en una variada comunitat faunística. Destaca la presència de gran varietat d'espècies de grans rapinyaires, essent l'espai de major interès per aquest grup. També és de destacar la presència de moltes espècies pròpies de l'alta muntanya, que hi troben sovint el seu límit meridional de distribució entre les quals, el gall fer (*Tetrao urogallus*), el mussol pirinenc (*Aegolius funereus*), la perdiu xerra (*Perdix perdix*), el picot negre (*Dryocopus martius*) o el pela-roques (*Tichodroma muraria*).

Municipis inclosos en l'espai

CODI	Municipi	Superfície en l'espai
251155	Isona i Conca Dellà	1055,04 ha
259062	les Valls d'Aguilar	15,72 ha
252022	Senterada	0,06 ha
251615	Conca de Dalt	6368,04 ha
250772	Coll de Nargó	1243,92 ha
250616	Cabó	829,97 ha

250390	Baix Pallars	3257,71 ha
250019	Abella de la Conca	3873,85 ha
251713	la Pobla de Segur	1770,42 ha

Espais del PEIN inclosos a la ZEC

CODI	Nom
CRS	Serra de Carreu-Sant Corneli
CLG	Collegats-Queralt
BOU	Serra de Boumort

Figures de protecció especial que inclou

Reserva natural parcial de Noguera Pallaresa-Collegats

2. HÀBITATS I ESPÈCIES D'INTERÈS COMUNITARI

Tipus d'Hàbitats d'Interès Comunitari pels quals fou declarat LIC

CODI	Nom	Element Clau	Superfície en l'espai	% superfície de l'espai
4060	Matollars alpins i boreals		42,5 ha	0,2
5110	Boixedes xertermòfiles permanents, dels vessants rocosos	Sí	1461,5 ha	7,9
5210	Màquies i garrigues amb <i>Juniperus</i> spp. arborescents, no dunars	Sí	65,9 ha	0,4
6170	Prats calcícoles alpins i subalpins		9,1 ha	0
6210	Prats -i fàcies emmatades- medioeuropeus, seminaturals, sobre substrat calcari (<i>Festuco-Brometea</i>)		548,1 ha	3
6410	Herbassars de <i>Molinia caerulea</i> en sòls calcaris torbosos o argil-lollimosos (<i>Molinion caeruleae</i>)		0,9 ha	0
6420	Jonqueres i herbassars gramínoides humits, mediterranis, del Molinio-Holoschoenion		Puntual	
8120	Tarteres calcàries dels indrets frescals de muntanya	Sí	0 ha	0
8130	Tarteres de l'Europa meridional amb vegetació poc o molt termòfila		79,9 ha	0,4
8210	Costers rocosos calcaris amb vegetació rupícola	Sí	573,3 ha	3,1
8310	Coves no explotades pel turisme	Sí		
9180*	Bosc de vessants rostos, tarteres o barrancs, del Tilio-Acerion		2,8 ha	0
9240	Rouredes ibèriques de roure valencià (<i>Quercus faginea</i>) i roure africà (<i>Quercus canariensis</i>)	Sí	8 ha	0
9340	Alzinars i carrascars	Sí	752,7 ha	4,1
9430*	Bosc de pi negre (<i>Pinus uncinata</i>) sobre substrat calcari	Sí	719,8 ha	3,9
9530*	Pinedes submediterrànies de pinassa (<i>Pinus nigra</i> subsp. <i>salzmannii</i>)	Sí	756,1 ha	4,1

Tipus d'Espècies d'Interès Comunitari pels quals fou declarat LIC

CODI	Nom	Element Clau	Superfície /Longitud en espai	% superfície de l'espai
------	-----	--------------	-------------------------------	-------------------------

1075	<i>Graellsia isabelae</i>		3230,3 ha	16,6
1083	<i>Lucanus cervus</i>		1 n° UTM10	
1092	<i>Austropotamobius pallipes</i>	Sí	12,6 km	2,7
1126	<i>Parachondrostoma miegii</i>	Sí	3 n° UTM10	
1304	<i>Rhinolophus ferrumequinum</i>	Sí	11604 ha	63
1310	<i>Miniopterus schreibersii</i>		1 n° UTM10	
1355	<i>Lutra lutra</i>		13,5 km	1,8

Tipus d'Espècies d'Interès Comunitari de presència probable en l'espai

CODI	Nom	Element Clau	Superfície /Longitud en l'espai	% superfície de l'espai
1303	<i>Rhinolophus hipposideros</i>	Sí	11635 ha	63,2
1305	<i>Rhinolophus euryale</i>		900,8 ha	4,9
1308	<i>Barbastella barbastellus</i>	Sí	11503 ha	62,5
1321	<i>Myotis emarginatus</i>	Sí	5758 ha	31,3

Abans d'aplicar alguna mesura de conservació d'un element clau probable, s'ha de confirmar la seva presència en l'espai

3. CONSERVACIÓ

Tipus de mesures de conservació aplicables (aquestes mesures han estat determinades per a tota la regió)

	Elements Clau
<u>Gestió preventiva</u>	
- Manteniment del cabal ecològic dels rius, en especial en els trams regulats, evitant la substracció d'aigua en períodes que no es mantingui aquest cabal	Austropotamobius pallipes Parachondrostoma miegii
- Regulació de l'extracció de pedra en zones rellevants amb presència d'espècies amenaçades	8210
<u>Adquisició de drets d'aprofitament</u>	
- Compra o adquisició de drets de tala de petits rodals madurs amb evolució natural	9240 9430*
<u>Recuperació d'espècies amenaçades - reforços poblacionals</u>	
- Foment de la recuperació de poblacions extintes, mitjançant translocacions/reintroducció previ estudi detallat en zones on no hi hagi espècies al·lòctones competidores	Austropotamobius pallipes
<u>Recuperació d'espècies amenaçades - millora de l'hàbitat</u>	
- Foment de la presència d'arbres morts, grans o vells (3-10 arbres/ha), a poder ser amb ferides velles, branques gruixudes o escorça amb clivelles que puguin indicar la presència de cavitats	Barbastella barbastellus
<u>Control d'espècies exòtiques</u>	

- Control i eradicació puntual de poblacions de crancs de riu exòtics en zones amb presència de cranc autòcton i en zones properes

Austropotamobius pallipes

Gestió o restauració d'ecosistemes /hàbitats

- Manteniment de les condicions fisicoquímiques de l'aigua adients

Austropotamobius pallipes

Parachondrostoma miegii

Manteniment de l'estructura o funcionament del mosaic paisatgístic

- Manteniment dels espais oberts (conreus i pastures), els prats de dall i un paisatge en mosaic en les zones amb presència destacada de l'espècie

Myotis emarginatus

Restauració d'àrees degradades

- Restauració de les coves degradades a causa de l'abocament de residus

8310

Regulació de l'ús públic

- Ordenació i regulació dels usos turístics que puguin afectar l'hàbitat (equipaments, senders, etc.)

8120

8210

- Ordenació i/o restricció d'accés als llocs d'interès per l'espècie (coves de cria i d'hivernada)

Rhinolophus hipposideros

- Ordenació i/o restricció d'accés als llocs d'interès per l'espècie (coves de cria i d'hivernada, edificacions amb presència de l'espècie)

Myotis emarginatus

Rhinolophus ferrumequinum

- Regulació de l'escalada en zones rellevants amb presència d'espècies amenaçades

8210

- Regulació de la presència humana en les coves

8310

Aprofitament sostenible Forestal

- Creació de zones forestades madures, d'edats irregulars, que garanteixin un equilibri entre les diferents classes d'edat i amb grans diàmetres, amb separació vertical de les copes dels arbres amb els estrats inferiors per augmentar la resiliència del

9530*

- Foment de la diversitat estructural de les masses a diferents escales, aplicant diferents tècniques de gestió que emulïn el règim natural de perturbacions quant a obertura de clarianes de diferents mides per la regeneració natural

9430*

- Foment de la gestió forestal dirigida al manteniment de la maduresa i naturalitat de la massa

9240

9340

Barbastella barbastellus

Myotis emarginatus

- Gestió mitjançant aclarides selectives de les àrees amb elevada densitat de matollars heliòfils a l'interior i la perifèria del bosc per tal de reduir el risc d'incendi

9340

- Gestió mitjançant aclarides selectives de les àrees amb elevada densitat de matollars heliòfils a l'interior i la perifèria del bosc per tal de reduir el risc d'incendi

9530*

- Incorporació en els plans de gestió i ordenació forestal la conservació de petits rodals madurs que tendeixin a evolució natural

9530*

- Manteniment d'un mínim de 5 a 10 arbres/ha de més de 40 dn i de més de 12 m d'alçària i a poder ser fins a 20 arbres/ha a evolució natural (sense tallar)

9240

9430*

- Manteniment d'un mínim de 5 a 10 arbres/ha de més de 40 dn i de més de 12 m d'alçària i a poder ser fins a 20 arbres/ha a evolució natural (sense tallar)

9530*

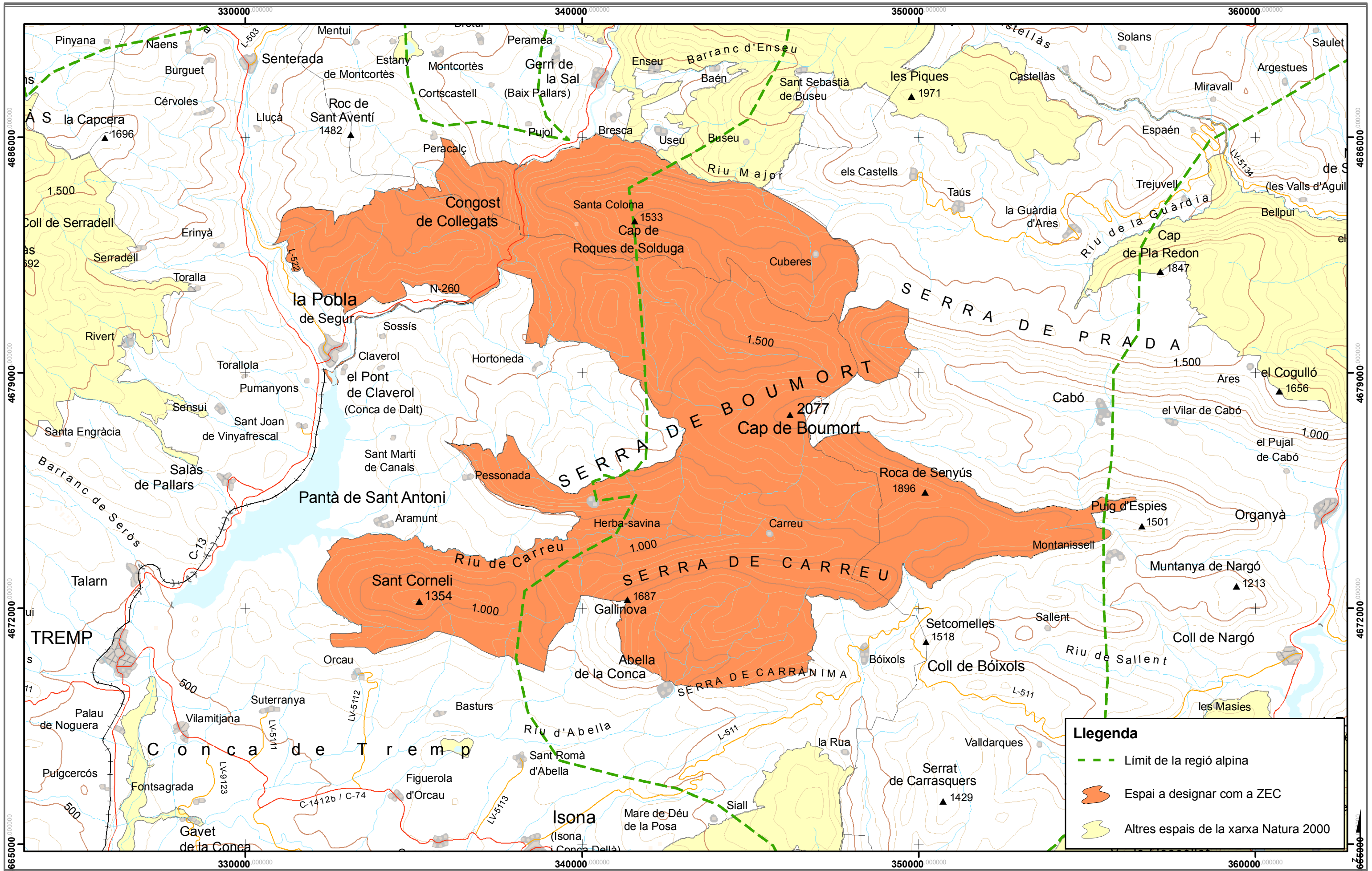
- Promoció d'una gestió forestal integrada i sostenible que compatibilitzi la producció forestal amb la conservació de l'hàbitat 9430*
9530*

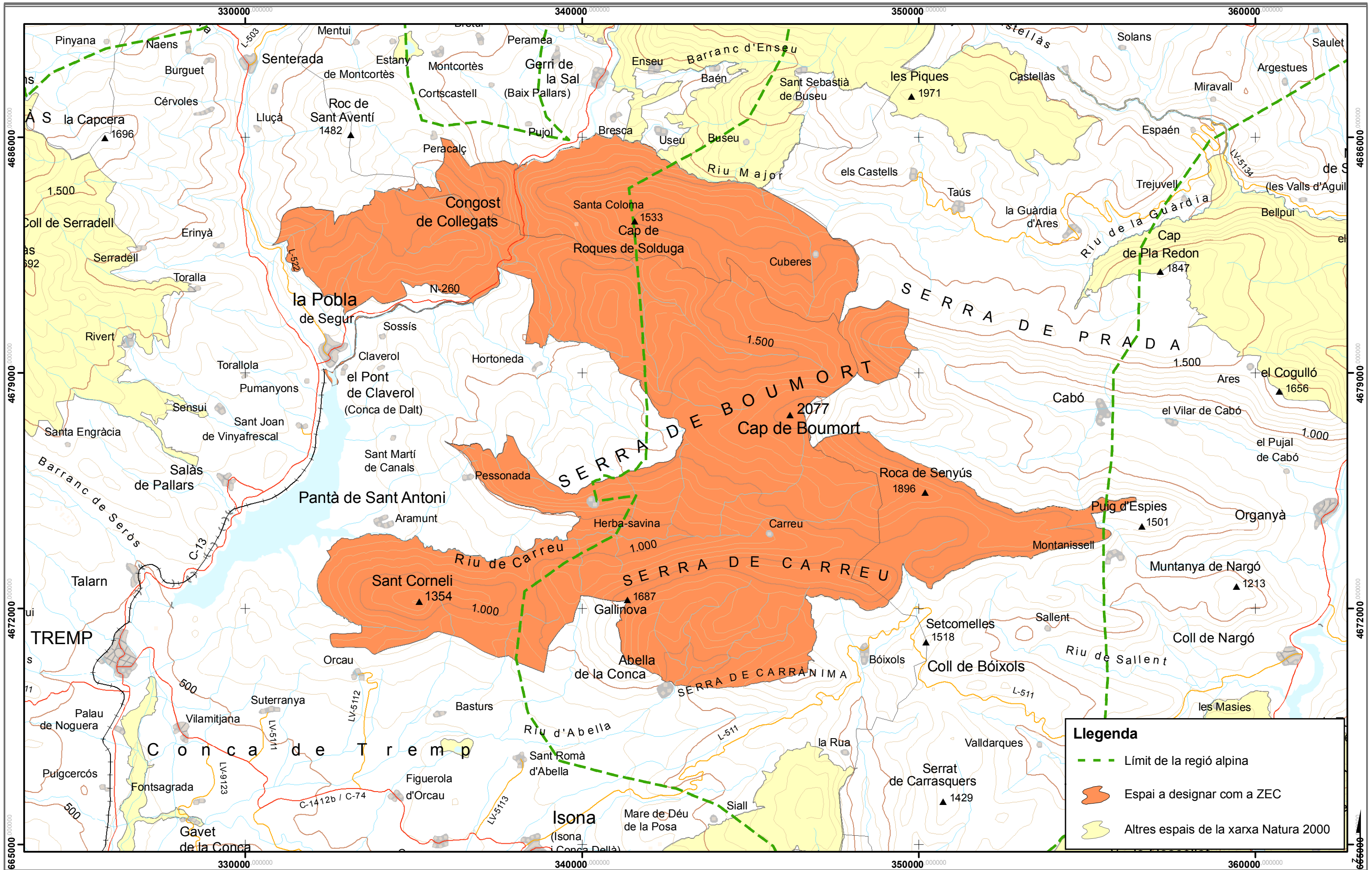
Aprofitament sostenible Ramader/Agrícola

- Ordenació de la càrrega ramadera amb l'objectiu d'assegurar la presència i conservació de l'hàbitat 8120
- Ordenació de la càrrega ramadera per minimitzar l'alteració de l'hàbitat, especialment on es denoti problemes greus de regeneració, especialment de plantes productores de fruits 9430*

Construcció o adequació d'infraestructures

- Construcció d'escales de peixos o altres sistemes per assegurar la continuïtat natural del curs fluvial en preses, canals o altres elements existents, tant en zones amb presència actual com potencial de l'espècie Parachondrostoma miegii
 - Control de la creació de nous vials i infraestructures en àrees amb presència de l'hàbitat o de l'espècie Parachondrostoma miegii
-

Generalitat de Catalunya
Departament de Territori i Sostenibilitat
**Direcció General
de Polítiques Ambientals**

Les mesures que aquí es plantegen van dirigides a la conservació dels elements d'interès comunitari presents a la part mediterrània de l'espai, que representa el 36,8% de l'espai. Cal tenir en compte que tots els hàbitats i espècies d'interès comunitari que apareixien en aquesta part de l'espai també apareixen a la part alpina del mateix a excepció de:

4090 Matollars xeroacàntics endèmics oromediterranis

7220* Fonts pretíficants amb formació de travertí (Cratoneurion commutati)

91E0 Vernedes i altres boscos de ribera afins (Alno-Padion)

Fitxa de la part mediterrània de l'espai

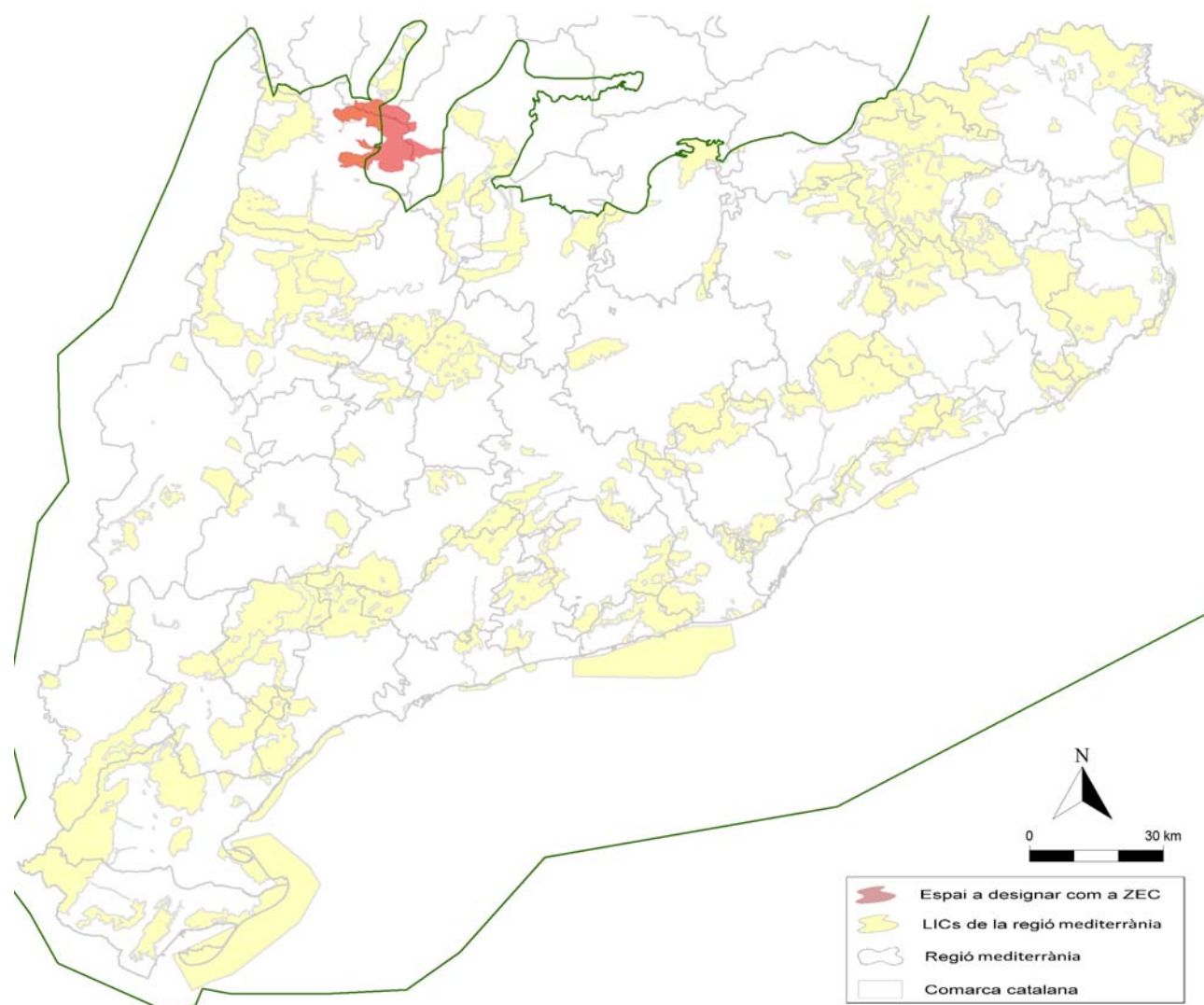

ES5130010 Serra de Boumort- Collegats

1. INFORMACIÓ GENERAL

Regió biogeogràfica: Mediterrània Tipologia: Espais del Prepirineu Àmbit: terrestre
 Superfície del LIC: 6780,25 ha Superfície en la regió: 6780,25 ha Superfície ZEPA: 18414,77 ha

Localització

Font: SENP (2011)

Descripció

Municipis inclosos en l'espai

CODI	Municipi	Superfície en LIC
251155	Isona i Conca Dellà	1055,04 ha
259062	les Valls d'Aguilar	15,72 ha
252022	Senterada	0,06 ha
251615	Conca de Dalt	6368,04 ha
250772	Coll de Nargó	1243,92 ha
250616	Cabó	829,97 ha
250390	Baix Pallars	3257,71 ha
250019	Abella de la Conca	3873,85 ha
251713	la Pobla de Segur	1770,42 ha

Espais del Pla d'Espais d'Interès Natural

CODI	Nom
BOU	Serra de Boumort
CLG	Collegats-Queralt
CRS	Serra de Carreu-Sant Corneli

Figures de protecció especial que inclou

Reserva Natural Parcial de Noguera Pallaresa-Collegats

2. HÀBITATS I ESPÈCIES D'INTERÈS COMUNITARI

Tipus d'Hàbitats d'Interès Comunitari pels quals fou declarat LIC

CODI	Nom	Element Clau	Superfície en l'espai	% superfície de l'espai
4060	Matollars alpins i boreals			
4090	Matollars xerocàntics endèmics oromediterranis		3 ha	0
5110	Boixedes xerothermòfiles permanents, dels vessants rocosos	Sí	368 ha	2
5210	Màquies i garrigues amb Juniperus spp. arborescents, no dunars	Sí	93,8 ha	0,5
6170	Prats calcícoles alpins i subalpins			
6210	Prats -i fàcies emmatades- medioeuropeus, seminaturals, sobre substrat calcari (Festuco-Brometea)		28,1 ha	0,2
6420	Jonqueres i herbassars gramínoides humits, mediterranis, del Molinio-Holoschoenion		0 ha	0
7220*	Fonts petrificants amb formació de travertí (Cratoneurion commutati)	Sí	0 ha	0
8130	Tarteres de l'Europa meridional amb vegetació poc o molt termòfila		5,4 ha	0
8210	Costers rocosos calcaris amb vegetació rupícola	Sí	881,3 ha	4,8
9180*	Bosc de vessants rostos, tarteres o barrancs, del Tilio-Acerion			
91E0*	Vernedes i altres boscos de ribera afins (Alno-Padion)		10,1 ha	0
9240	Rouredes ibèriques de roure valencià (Quercus faginea) i roure africà (Quercus canariensis)	Sí	65,2 ha	0,4
9340	Alzinars i carrascars	Sí	986 ha	5,4

9530*	Pinedes submediterrànies de pinassa (<i>Pinus nigra</i> subsp. <i>salzmannii</i>)	Sí	1344 ha	7,3
-------	---	----	---------	-----

Tipus d'Espècies d'Interès Comunitari pels quals fou declarat LIC

CODI	Nom	Element Clau	Superfície /Longitud en espai	% superfície de l'espai
1075	<i>Graellsia isabelae</i>		2457 ha	6,7
1083	<i>Lucanus cervus</i>		1 n° UTM10	
1092	<i>Austropotamobius pallipes</i>	Sí	6,7 km	1,4
1304	<i>Rhinolophus ferrumequinum</i>		6780,3 ha	36,8
1310	<i>Miniopterus schreibersii</i>	Sí	2 n° UTM10	

Tipus d'Espècies d'Interès Comunitari de presència probable en l'espai

CODI	Nom	Element Clau	Superfície /Longitud en l'espai	% superfície de l'espai
1303	<i>Rhinolophus hipposideros</i>		6780,3 ha	36,8
1305	<i>Rhinolophus euryale</i>		5714,2 ha	31
1308	<i>Barbastella barbastellus</i>		6078 ha	33
1321	<i>Myotis emarginatus</i>		6753,6 ha	36,7

Abans d'aplicar alguna mesura de conservació d'un element clau probable, s'ha de confirmar la seva presència en l'espai

3. CONSERVACIÓ

Tipus de mesures de conservació aplicables (aquestes mesures han estat determinades per a tota la regió mediterrània)

	Elements Clau
Gestió preventiva	
- Avaluació i control de les actuacions que produeixen drenatges, captacions o que puguin impedir l'arribada d'aigua del sistema tant superficials com freàtiques	7220*
- Regulació de l'extracció de pedra en zones rellevants amb presència d'espècies amenaçades	8210
Recuperació d'espècies amenaçades - reforços poblacionals	
- Foment de la recuperació de poblacions extintes, mitjançant translocacions/reintroducció previ estudi detallat en zones on no hi hagi espècies al·lòctones competidores	Austropotamobius pallipes
Control d'espècies exòtiques	
- Control i eradicació puntual de poblacions de crancs de riu exòtics en zones amb presència de cranc autòcton i en zones properes	Austropotamobius pallipes
Gestió o restauració d'ecosistemes /hàbitats	
- Establiment de mecanismes per evitar la invasió forestal dels prats i pastures	5110

- Manteniment de les condicions fisicoquímiques de l'aigua adients	Austropotamobius pallipes
- Manteniment del cabal ecològic dels rius, en especial en els trams regulats, evitant la substracció d'aigua en períodes que no es mantingui aquest cabal	Austropotamobius pallipes

Conservació de llocs d'interès geològic o geomorfològic

- Regulació de l'escalada en zones rellevants amb presència d'espècies amenaçades	8210
---	------

Regulació de l'ús públic

- Ordenació i regulació dels usos turístics que puguin afectar l'hàbitat (equipaments, senders, etc.)	8210
- Ordenació i/o restricció d'accés als llocs d'interès per l'espècie (coves de cria i d'hivernada)	Miniopterus schreibersii

Aprofitament sostenible forestal

- Creació de zones forestades madures, d'edats irregulars, que garanteixin un equilibri entre les diferents classes d'edat i amb grans diàmetres, amb separació vertical de les copes dels arbres amb els estrats inferiors per augmentar la resiliència del	9530*
- Foment de la gestió forestal dirigida al manteniment de la maduresa i naturalitat de la massa	9240 9340
- Foment del desenvolupament d'un sotabosc amb presència d'espècies escleròfiles típiques dels alzinars	9340
- Gestió mitjançant aclarides selectives de les àrees amb elevada densitat de matollars heliòfils a l'interior i la perifèria del bosc per tal de reduir el risc d'incendi	9530*
- Manteniment d'un ampli nombre d'arbres i de rodals d'arbres de grans dimensions, extramadurs	9530*
- Manteniment d'un mínim de 5 a 10 arbres/ha de més de 40 dn i de més de 12 m d'alçària i a poder ser fins a 20 arbres/ha a evolució natural (sense tallar)	9240 9530*
- Manteniment d'una proporció suficient de fusta morta de totes les tipologies i estadis	9530*
- Promoció d'una gestió forestal integrada i sostenible que compatibilitzi la producció forestal amb la conservació de l'hàbitat	9530*

Aprofitament sostenible ramader/agrícola

- Ordenació de la càrrega ramadera amb l'objectiu d'assegurar la presència i conservació de l'hàbitat	5110 7220*
---	---------------

Coordinació amb agents de desenvolupament local (Grups de desenvolupament)

- Conservació dels boscos existents sense intervenció humana per afavorir la regeneració natural	9240
--	------

Seguiment ecològic

- Seguiments sanitaris de la població de cranc de riu	Austropotamobius pallipes
---	---------------------------

**Fitxes de les Zones Especials de Conservació de la regió alpina
derivades de l'Instrument de gestió aprovat en l'Acord de
Govern 176/2013, de 30 de desembre**

Gener 2014

**LA TORRASSA
ES5130022**

Regió alpina
(Pirineu i Prepirineu)

L'any 2001 va ser aprovada per Acord de Govern la llista de llocs que es proposava incloure com a LIC

Aquesta llista, va ser aprovada l'any 2003 mitjançant la Decisió 2004/69/CE de la Comissió Europea

Alguns dels espais van ser ampliat amb l'Acord de Govern GOV112/2005 de 5 setembre de 2006

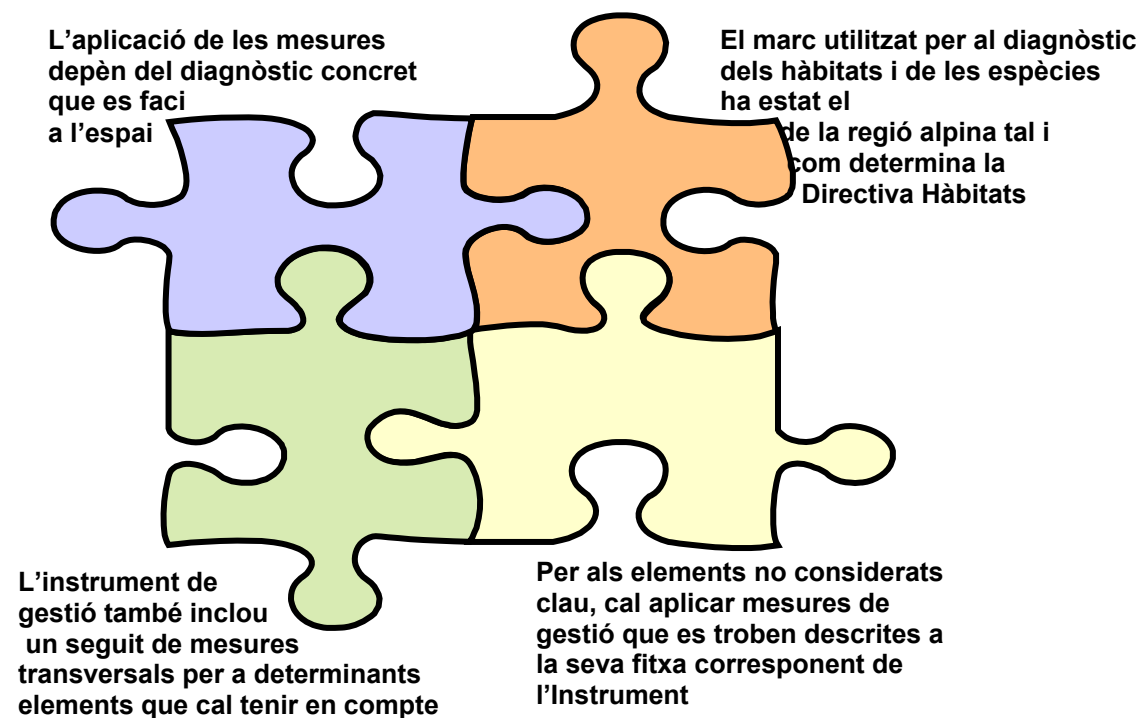
Acord GOV/176/2013, de 30 de desembre → Declara 22 Zones Especials de Conservació (ZEC) a la regió alpina i aprova el seu Instrument de gestió

Contingut Instrument

1. La prioritització dels elements d'interès comunitari presents a cada espai en funció de la seva representativitat i grau d'amenaça.
2. Els objectius de conservació, entenent-los com els nivells poblacionals de les diferents espècies així com la superfície i qualitat dels hàbitats, necessaris per a assolir un estat de conservació favorable.
3. Les mesures apropiades per a mantenir els hàbitats i les espècies d'interès comunitari en un estat de conservació favorable.
4. Les mesures apropiades per tal d'evitar el deteriorament, en un espai de la xarxa Natura 2000, dels hàbitats d'interès comunitari i dels hàbitats de les espècies d'interès comunitari.

Contingut de la fitxa

- Informació general: presenta les principals característiques de l'espai, un mapa que mostra la seva ubicació a la regió alpina, una breu descripció de l'espai i altres dades d'interès.
- Llista dels hàbitats i de les espècies d'interès comunitari presents en l'espai. En el cas de les espècies diferencia les de presència probable, no confirmada. Es mostra la superfície que presenten dins l'espai així com el percentatge que suposa respecte a la seva superfície. També s'identifica aquells hàbitats o espècies que són elements clau en l'espai segons els criteris prèviament definits d'amenaça i representativitat.
- Llista de les principals mesures a aplicar a l'espai per a conservació dels elements clau identificats en ell. Es tracta d'un llistat de mesures de possible aplicació a l'espai que cal executar, de manera exclusiva, en aquells sectors amb presència de l'hàbitat o l'espècie per a la qual s'han definit. Aquestes mesures provenen de les fitxes d'hàbitats i d'espècies de l'Instrument de gestió i, per tant, s'han definit per a la seva conservació en el conjunt de la regió alpina. Abans de la seva aplicació a l'espai cal identificar que sigui necessària per a la conservació, en l'espai, de l'element per a la qual ha estat descrita.

Per tal d'interpretar correctament la fitxa cal tenir en compte les següents qüestions:

1er. Llegir atentament la memòria descriptiva per tal d'interpretar correctament tots els camps inclosos.

2on. Les fitxes dels hàbitats i de les espècies fan referència a la part de la seva àrea de distribució corresponent a cada regió biogeogràfica (alpina i mediterrània). En el cas dels espais, s'elabora una fitxa diferenciada per a la part alpina i la mediterrània que inclou la informació referent als elements presents en cada una. Les mesures de gestió per a un element present tant a la part alpina com a la mediterrània són les mateixes però cal parar atenció a determinats elements que es troben presents, exclusivament, a la part mediterrània de l'espai.

3er. Alguns elements amb superfícies molt reduïdes a la regió alpina han estat considerats com de presència accidental en aquesta regió i, per tant, no s'ha elaborat la fitxa corresponent.

4rt. Aquest Instrument de gestió s'ha redactat d'acord amb la normativa sectorial referent a Natura 2000 així com les recomanacions tècniques aplicables de manera que compleix amb els requisits legals necessaris per a la declaració de les ZEC. No obstant això, la seva aplicació requerirà d'una interpretació més precisa a nivell de cada espai -o bé d'un treball tècnic detallat- per tal de valorar la idoneïtat de l'aplicació d'una mesura de conservació concreta.

5è. En aquest sentit, aquest Instrument no substitueix les Directrius de gestió pels espais de Natura 2000 aprovades en l'Acord de Govern 112/2006, de 5 de setembre. Aquestes Directrius continuen essent plenament vigents i, més aviat, l'Instrument les complementa, amplia o concreta en allò que es refereix a la conservació dels elements d'interès comunitari i la prevenció del seu deteriorament.

6è. Les mesures de gestió que es detallen en aquest Instrument són d'aplicació exclusivament en aquells sectors amb presència de l'element per a la qual han estat descrites o en els àmbits propers a ell quan es tracta de prevenir la seva alteració.

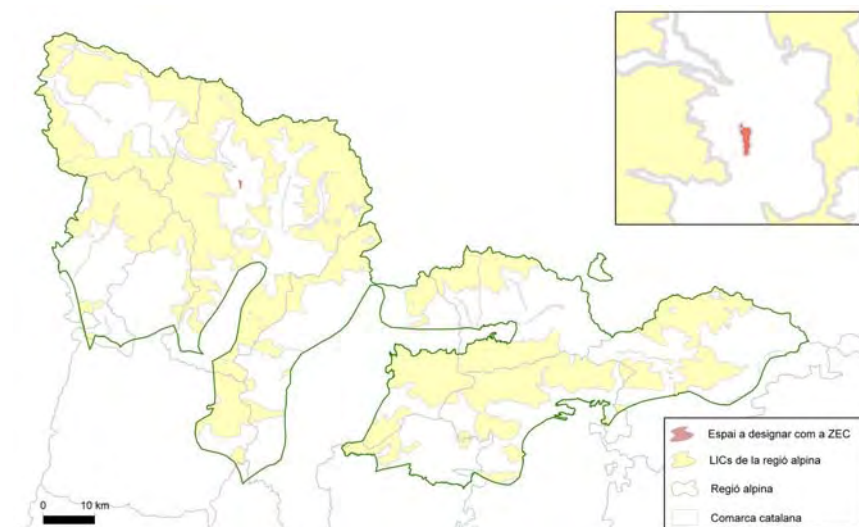
7è. La finalitat última del document és la de complir amb el mandat legal de la Directiva 92/43, d'Hàbitats i de la Llei estatal 42/2007, de patrimoni natural i de la biodiversitat, en tant que cal assegurar el bon estat de conservació dels hàbitats i les espècies d'interès comunitari en el conjunt del territori europeu i evitar el seu deteriorament.

ES5130022 La Torrassa

1. INFORMACIÓ GENERAL

Regió biogeogràfica: Alpina Tipologia: Espais del Pirineu Àmbit: terrestre
 Superfície del LIC: 59,58 ha Superfície ZEPA: 0 ha Superfície en la regió: 59,58 ha

Localització

Font: SENP (2011)

Descripció

Petit espai configurat per la zona d'acumulació de sediments a la cua de l'embassament de la Torrassa, al riu Noguera Pallaresa. Aquest fet genera una zona on es combina un bosc de ribera que s'inunda una bona part de l'any, així com pastures molt higròfiles. Aquest espai es troba integrat al Parc Natural de l'Alt Pirineu. Destaca com a zona important per a la cria de la llúdriga

Municipis inclosos en l'espai

CODI	Municipi	Superfície en l'espai
250864	Esterrí d'Àneu	14,89 ha
259031	la Guingueta d'Àneu	44,7 ha

Espais del PEIN inclosos a la ZEC

CODI	Nom	Figures de protecció especial que inclou
API	Alt Pirineu	Parc Natural de l'Alt Pirineu Reserva natural parcial de l'Alt Àneu Reserva natural parcial de Noguera Pallaresa-Bonaigua

2. HÀBITATS I ESPÈCIES D'INTERÈS COMUNITARI

Tipus d'Hàbitats d'Interès Comunitari pels quals fou declarat LIC

CODI	Nom	Element Clau	Superfície en l'espai	% superfície de l'espai
3150	Estanys naturals eutròfics amb vegetació natant (Hydrocharition) o poblaments submersos d'espigues d'aigua (Potamion)	Sí	5,4 ha	9,1
3240	Rius de tipus alpí amb bosquines de muntanya	Sí	24,9 ha	41,8
6410	Herbassars de Molinia coerulea en sòls calcaris torbosos o argil-lolimosos (Molinion caeruleae)	Sí	5,5 ha	9,3
6510	Prats de dall de terra baixa i de la muntanya mitjana (Arrhenatherion)		0,1 ha	0,2
91E0*	Vernedes i altres boscos de ribera afins (Alno-Padion)	Sí	8 ha	13,5

Tipus d'Espècies d'Interès Comunitari pels quals fou declarat LIC

CODI	Nom	Element Clau	Superfície /Longitud en espai	% superfície de l'espai
1355	<i>Lutra lutra</i>	Sí		

Tipus d'Espècies d'Interès Comunitari de presència probable en l'espai

CODI	Nom	Element Clau	Superfície /Longitud en l'espai	% superfície de l'espai
1083	<i>Lucanus cervus</i>		1 n° UTM10	
1088	<i>Cerambyx cerdo</i>		1 n° UTM10	
1126	<i>Parachondrostoma miegii</i>		1 n° UTM10	
1303	<i>Rhinolophus hipposideros</i>		59,6 ha	100
1304	<i>Rhinolophus ferrumequinum</i>		25 ha	42
1305	<i>Rhinolophus euryale</i>			
1308	<i>Barbastella barbastellus</i>		59,6 ha	100
1321	<i>Myotis emarginatus</i>		59,6 ha	100

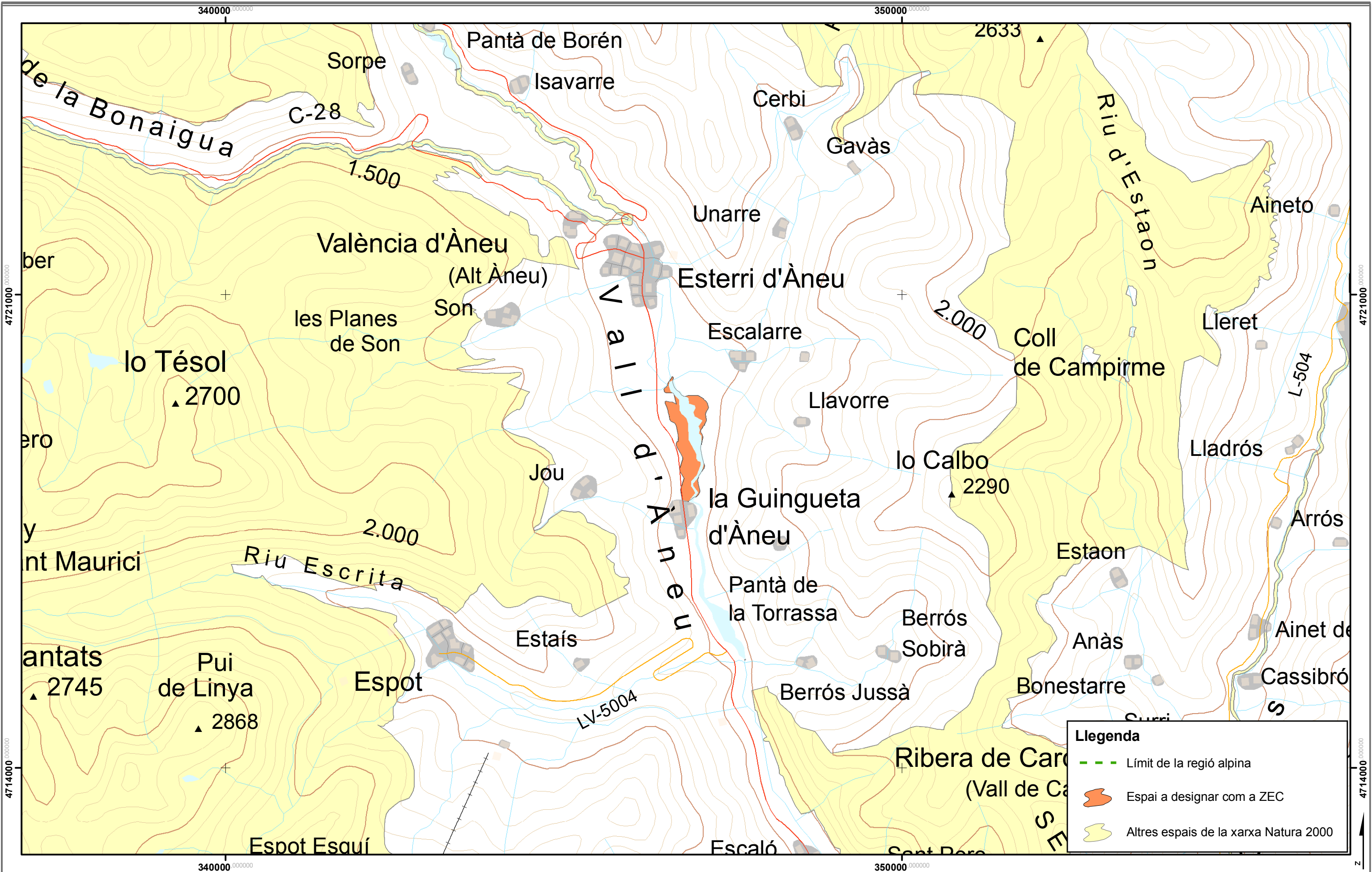
Abans d'aplicar alguna mesura de conservació d'un element clau probable, s'ha de confirmar la seva presència en l'espai

3. CONSERVACIÓ

Tipus de mesures de conservació aplicables (aquestes mesures han estat determinades per a tota la regió)

	Elements Clau
<u>Gestió preventiva</u>	
- Avaluació i control de les actuacions que produeixin drenatges, captacions o que puguin impedir l'arribada d'aigua del sistema tant superficials com freàtiques	6410

- Limitació de la construcció de infraestructures que comportin la destrucció física de l'hàbitat (pistes, abeuradors, dipòsits d'aigua, etc..)	6410
- Manteniment del cabal ecològic dels rius, en especial en els trams regulats, evitant la substracció d'aigua en períodes que no es mantingui aquest cabal	3240 91E0* Lutra lutra
- Regulació dels dragatges, canalitzacions o implantació d'activitats extractives que puguin modificar la llera i el cabal del riu on es trobi present l'hàbitat	3240 91E0*
<u>Vigilància</u>	
- Control, vigilància i sanció dels usos inadequats que es desenvolupen en el domini públic hidràulic, on es localitzen la majoria d'enclavaments d'aquest hàbitat	91E0*
<u>Redacció de Plans</u>	
- Establiment de plans de mitigació de les fonts de contaminació difusa o directa de les aigües associades a l'hàbitat	3150
<u>Recuperació d'espècies amenaçades - eliminació de riscos</u>	
- Correcció de punts negres d'atropellament de l'espècie	Lutra lutra
<u>Control d'espècies exòtiques</u>	
- Control d'espècies invasores vegetals propiciant la seva eradicació en les zones amb presència de l'hàbitat on es detectin	91E0*
<u>Gestió o restauració d'ecosistemes /hàbitats</u>	
- Manteniment de les condicions fisicoquímiques de l'aigua adients	3240 91E0*
<u>Restauració d'àrees degradades</u>	
- Restauració dels indrets més degradats del tipus d'hàbitat en base a una identificació i valoració de l'estat de conservació	3150
<u>Conservació de sòls</u>	
- Establiment dels mecanismes necessaris per evitar el trepig i compactació excessiva que puguin ocasionar l'erosió del sòl	6410
<u>Regulació de l'ús públic</u>	
- Avaluació de les repercussions i regulació, si s'escau, de les activitats i usos recreatius en els trams de riu rellevants per a l'espècie	Lutra lutra
<u>Aprofitament sostenible Forestal</u>	
- Foment de la gestió forestal dirigida al manteniment de la maduresa i naturalitat dels boscos de ribera i a augmentar-ne la seva extensió	Lutra lutra
<u>Aprofitament sostenible Ramader/Agrícola</u>	
- Ordenació de la càrrega ramadera amb l'objectiu d'assegurar la presència i conservació de l'hàbitat	6410
<u>Coordinació amb agents de desenvolupament local (Grups de desenvolupame</u>	
- Coordinació amb els agents locals per evitar nous usos que puguin afectar les masses d'aigua associades a l'hàbitat	3150

**Fitxes de les Zones Especials de Conservació de la regió alpina
derivades de l'Instrument de gestió aprovat en l'Acord de
Govern 176/2013, de 30 de desembre**

Gener 2014

**ESTANY DE MONTCORTÈS
ES5130019**

**Regió alpina
(Pirineu i Prepirineu)**

L'any 2001 va ser aprovada per Acord de Govern la llista de llocs que es proposava incloure com a LIC

Aquesta llista, va ser aprovada l'any 2003 mitjançant la Decisió 2004/69/CE de la Comissió Europea

Alguns dels espais van ser ampliat amb l'Acord de Govern GOV112/2005 de 5 setembre de 2006

Acord GOV/176/2013, de 30 de desembre → Declara 22 Zones Especials de Conservació (ZEC) a la regió alpina i aprova el seu Instrument de gestió

Contingut Instrument

1. La prioritització dels elements d'interès comunitari presents a cada espai en funció de la seva representativitat i grau d'amenaça.
2. Els objectius de conservació, entenent-los com els nivells poblacionals de les diferents espècies així com la superfície i qualitat dels hàbitats, necessaris per a assolir un estat de conservació favorable.
3. Les mesures apropiades per a mantenir els hàbitats i les espècies d'interès comunitari en un estat de conservació favorable.
4. Les mesures apropiades per tal d'evitar el deteriorament, en un espai de la xarxa Natura 2000, dels hàbitats d'interès comunitari i dels hàbitats de les espècies d'interès comunitari.

Contingut de la fitxa

- Informació general: presenta les principals característiques de l'espai, un mapa que mostra la seva ubicació a la regió alpina, una breu descripció de l'espai i altres dades d'interès.
- Llista dels hàbitats i de les espècies d'interès comunitari presents en l'espai. En el cas de les espècies diferencia les de presència probable, no confirmada. Es mostra la superfície que presenten dins l'espai així com el percentatge que suposa respecte a la seva superfície. També s'identifica aquells hàbitats o espècies que són elements clau en l'espai segons els criteris prèviament definits d'amenaça i representativitat.
- Llista de les principals mesures a aplicar a l'espai per a conservació dels elements clau identificats en ell. Es tracta d'un llistat de mesures de possible aplicació a l'espai que cal executar, de manera exclusiva, en aquells sectors amb presència de l'hàbitat o l'espècie per a la qual s'han definit. Aquestes mesures provenen de les fitxes d'hàbitats i d'espècies de l'Instrument de gestió i, per tant, s'han definit per a la seva conservació en el conjunt de la regió alpina. Abans de la seva aplicació a l'espai cal identificar que sigui necessària per a la conservació, en l'espai, de l'element per a la qual ha estat descrita.

Per tal d'interpretar correctament la fitxa cal tenir en compte les següents qüestions:

1er. Llegir atentament la memòria descriptiva per tal d'interpretar correctament tots els camps inclosos.

2on. Les fitxes dels hàbitats i de les espècies fan referència a la part de la seva àrea de distribució corresponent a cada regió biogeogràfica (alpina i mediterrània). En el cas dels espais, s'elabora una fitxa diferenciada per a la part alpina i la mediterrània que inclou la informació referent als elements presents en cada una. Les mesures de gestió per a un element present tant a la part alpina com a la mediterrània són les mateixes però cal parar atenció a determinats elements que es troben presents, exclusivament, a la part mediterrània de l'espai.

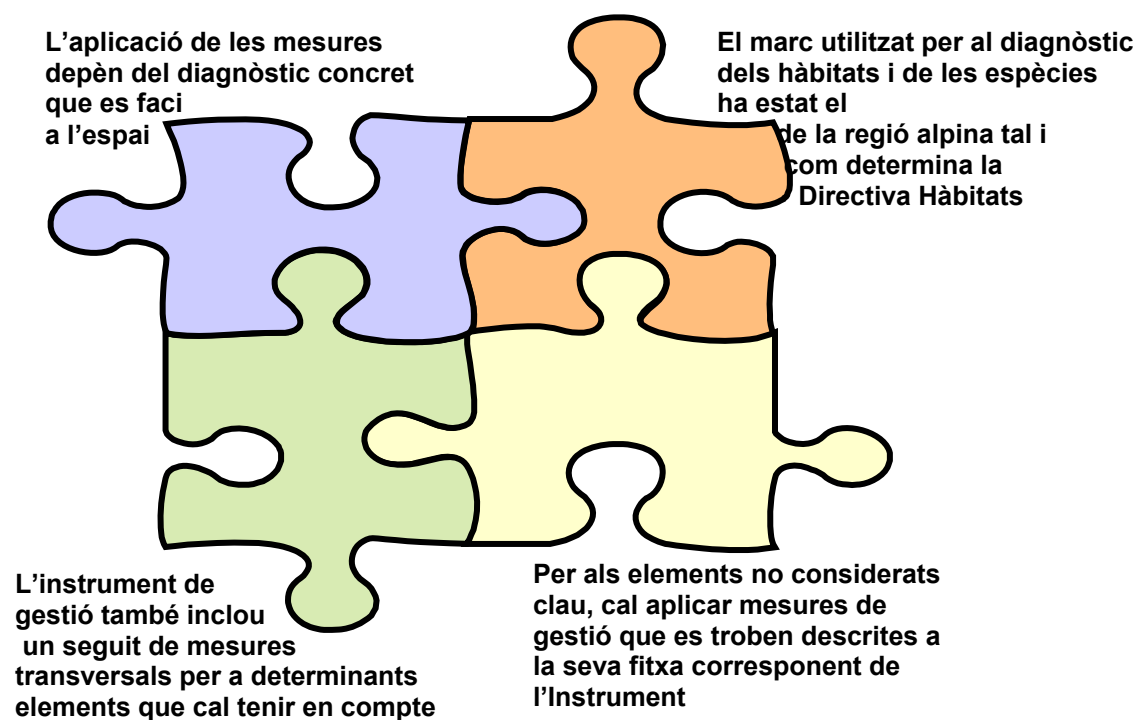
3er. Alguns elements amb superfícies molt reduïdes a la regió alpina han estat considerats com de presència accidental en aquesta regió i, per tant, no s'ha elaborat la fitxa corresponent.

4rt. Aquest Instrument de gestió s'ha redactat d'acord amb la normativa sectorial referent a Natura 2000 així com les recomanacions tècniques aplicables de manera que compleix amb els requisits legals necessaris per a la declaració de les ZEC. No obstant això, la seva aplicació requerirà d'una interpretació més precisa a nivell de cada espai -o bé d'un treball tècnic detallat- per tal de valorar la idoneïtat de l'aplicació d'una mesura de conservació concreta.

5è. En aquest sentit, aquest Instrument no substitueix les Directrius de gestió pels espais de Natura 2000 aprovades en l'Acord de Govern 112/2006, de 5 de setembre. Aquestes Directrius continuen essent plenament vigents i, més aviat, l'Instrument les complementa, amplia o concreta en allò que es refereix a la conservació dels elements d'interès comunitari i la prevenció del seu deteriorament.

6è. Les mesures de gestió que es detallen en aquest Instrument són d'aplicació exclusivament en aquells sectors amb presència de l'element per a la qual han estat descrites o en els àmbits propers a ell quan es tracta de prevenir la seva alteració.

7è. La finalitat última del document és la de complir amb el mandat legal de la Directiva 92/43, d'Hàbitats i de la Llei estatal 42/2007, de patrimoni natural i de la biodiversitat, en tant que cal assegurar el bon estat de conservació dels hàbitats i les espècies d'interès comunitari en el conjunt del territori europeu i evitar el seu deteriorament.

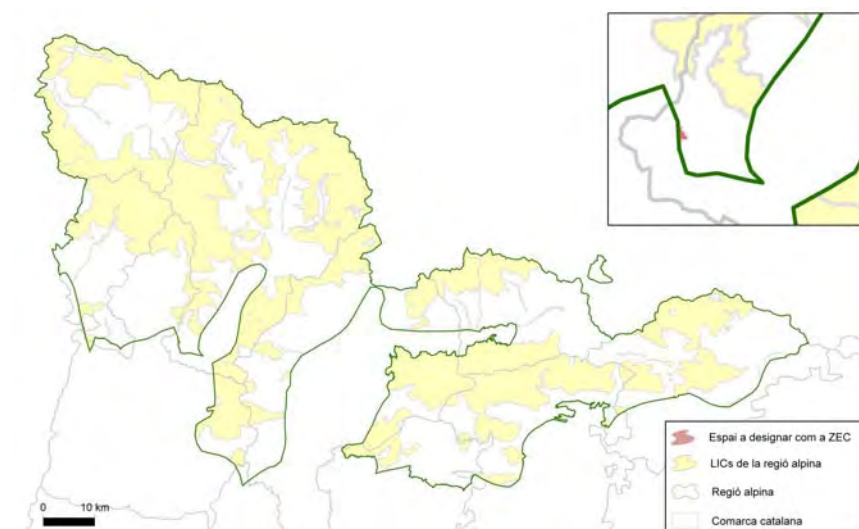

ES5130019 Estany de Montcortès

1. INFORMACIÓ GENERAL

Regió biogeogràfica:	Alpina	Tipologia:	Espais d'aigües continent	Àmbit:	terrestre
Superfície del LIC:	45,01 ha	Superfície ZEPa:	0 ha	Superfície en la regió:	23,32 ha

Localització

Font: SENP (2011)

Descripció

Llac d'origen càrstic de gran interès científic i paisatgístic, de característiques úniques, ja que és un dels grans llacs càrstics de Catalunya. La seva situació geogràfica a una altitud de 1000 m determina la seva elevat interès biològic. Es troben ben representades les comunitats radicants d'aigua dolça eutròfiques (Potamogetonion) i les comunitats aigualoses i palustres (Phragmition, Magnocaricion, ...) que formen masses de vegetació helofítica al voltant de l'estany. Els seus poblaments vegetals destaquen per la gran diversitat d'espècies carofícies que hi viuen. Respecte a la fauna cal destacar la bona població de cranc de riu (*Austropotamobius pallipes*) que hi és present. D'altra banda s'hi troben invertebrats d'alt valor, com el gasteròpode *Limnea stagnalis*.

Municipis inclosos en l'espai

CODI	Municipi	Superfície en l'espai
250390	Baix Pallars	45,01 ha

Espais del PEIN inclosos a la ZEC

CODI	Nom
MTC	Estany de Montcortès

Figures de protecció especial que inclou

2. HÀBITATS I ESPÈCIES D'INTERÈS COMUNITARI

Tipus d'Hàbitats d'Interès Comunitari pels quals fou declarat LIC

CODI	Nom	Element Clau	Superfície en l'espai	% superfície de l'espai
3140	Aigües oligomesotròfiques calcàries amb vegetació bènica de <i>Chara</i> spp.	Sí	3,7 ha	8,2
3150	Estanys naturals eutròfics amb vegetació natant (<i>Hydrocharition</i>) o poblaments submersos d'espigues d'aigua (<i>Potamion</i>)	Sí	1,2 ha	2,7
6210	Prats -i fàcies emmatades- mediterrànees, seminaturals, sobre substrat calcari (<i>Festuco-Brometea</i>)	Sí	2,9 ha	6,5
6410	Herbassars de <i>Molinia caerulea</i> en sòls calcaris torbosos o argil·lollimosos (<i>Molinion caeruleae</i>)	Sí	0 ha	0
7210*	Aiguamolls calcaris amb mansega (<i>Cladium mariscus</i>)	Sí	1 localitats	0

Tipus d'Espècies d'Interès Comunitari pels quals fou declarat LIC

CODI	Nom	Element Clau	Superfície /Longitud en espai	% superfície de l'espai
1092	<i>Austropotamobius pallipes</i>	Sí	0,9 km	79,5
1355	<i>Lutra lutra</i>		0,5 km	104,5

Tipus d'Espècies d'Interès Comunitari de presència probable en l'espai

CODI	Nom	Element Clau	Superfície /Longitud en l'espai	% superfície de l'espai
1126	<i>Parachondrostoma miegii</i>		1 n° UTM10	
1303	<i>Rhinolophus hipposideros</i>		23,3 ha	51,8
1304	<i>Rhinolophus ferrumequinum</i>		23,3 ha	51,8
1305	<i>Rhinolophus euryale</i>		23,2 ha	51,6
1308	<i>Barbastella barbastellus</i>		23,3 ha	51,8
1310	<i>Miniopterus schreibersii</i>		1 n° UTM10	
1321	<i>Myotis emarginatus</i>		23,3 ha	51,8

Abans d'aplicar alguna mesura de conservació d'un element clau probable, s'ha de confirmar la seva presència en l'espai

3. CONSERVACIÓ

Tipus de mesures de conservació aplicables (aquestes mesures han estat determinades per a tota la regió)

Gestió preventiva	Elements Clau
- Avaluació i control de les actuacions que produeixin drenatges, captacions o que puguin impedir l'arribada d'aigua del sistema tant superficials com freàtiques	6410 7210*
- Control dels abocaments agraris i/o urbans per tal de disminuir les elevades taxes de nutrients	7210*

- Limitació de la construcció de infraestructures que comportin la destrucció física de l'hàbitat (pistes, abeuradors, dipòsits d'aigua, etc..) 6410
- Manteniment del cabal ecològic dels rius, en especial en els trams regulats, evitant la substracció d'aigua en períodes que no es mantingui aquest cabal Austropotamobius pallipes
- Prohibició de plantacions arbòries higròfiles a les àrees amb presència de l'hàbitat 7210*

Redacció de Plans

- Establiment de plans de mitigació de les fonts de contaminació difusa o directa de les aigües associades a l'hàbitat 3140
3150

Recuperació d'espècies amenaçades - reforços poblacionals

- Foment de la recuperació de poblacions extintes, mitjançant translocacions/reintroducció previ estudi detallat en zones on no hi hagi espècies al·lòctones competidores Austropotamobius pallipes

Control d'espècies exòtiques

- Control i eradicació puntual de poblacions de crancs de riu exòtics en zones amb presència de cranc autòcton i en zones properes Austropotamobius pallipes

Gestió o restauració d'ecosistemes /hàbitats

- Establiment de mecanismes per evitar l'aforestació 6210
- Manteniment de les condicions fisicoquímiques de l'aigua adients Austropotamobius pallipes

Restauració d'àrees degradades

- Restauració dels indrets més degradats del tipus d'hàbitat en base a una identificació i valoració de l'estat de conservació 3150

Conservació de sòls

- Establiment dels mecanismes necessaris per evitar el trepig i compactació excessiva que puguin ocasionar l'erosió del sòl 6410

Aprofitament sostenible Ramader/Agrícola

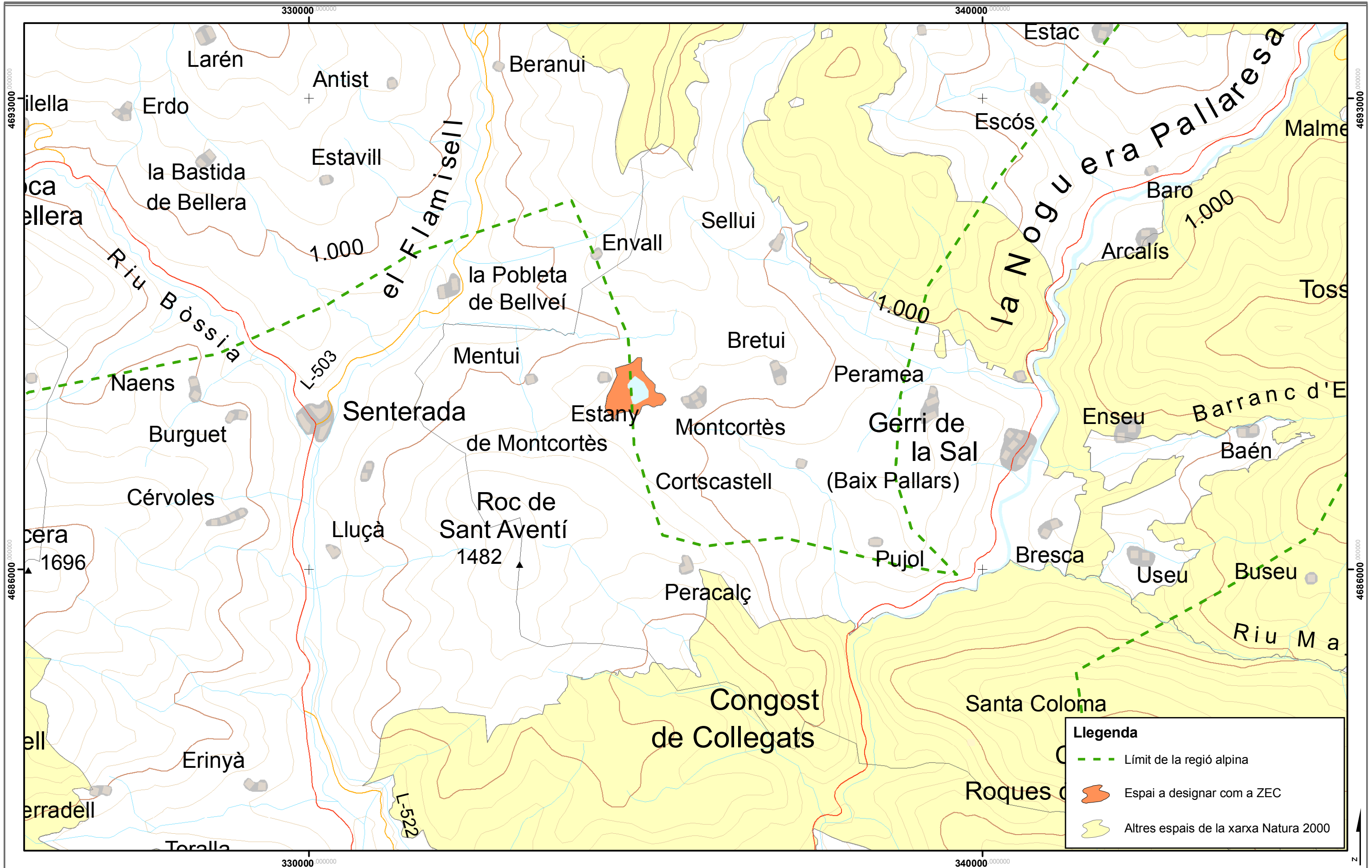
- Ordenació de la càrrega ramadera amb l'objectiu d'assegurar la presència i conservació de l'hàbitat 6210
6410

Coordinació amb agents de desenvolupament local (Grups de desenvolupame

- Coordinació amb els agents locals per evitar nous usos que puguin afectar les masses d'aigua associades a l'hàbitat 3140
3150

Construcció o adequació d'infraestructures

- Control de la creació de nous vials i infraestructures en àrees amb presència de l'hàbitat o de l'espècie 6210

Generalitat de Catalunya
Departament de Territori i Sostenibilitat
**Direcció General
de Polítiques Ambientals**

Les mesures que aquí es plantegen van dirigides a la conservació dels elements d'interès comunitari presents a la part mediterrània de l'espai, que representa el 48,2% de l'espai. Cal tenir en compte que tots els hàbitats i espècies d'interès comunitari que apareixien en aquesta part de l'espai també apareixen a la part alpina del mateix a excepció de:

9340 Alzinars i carrascars

Fitxa de la part mediterrània de l'espai

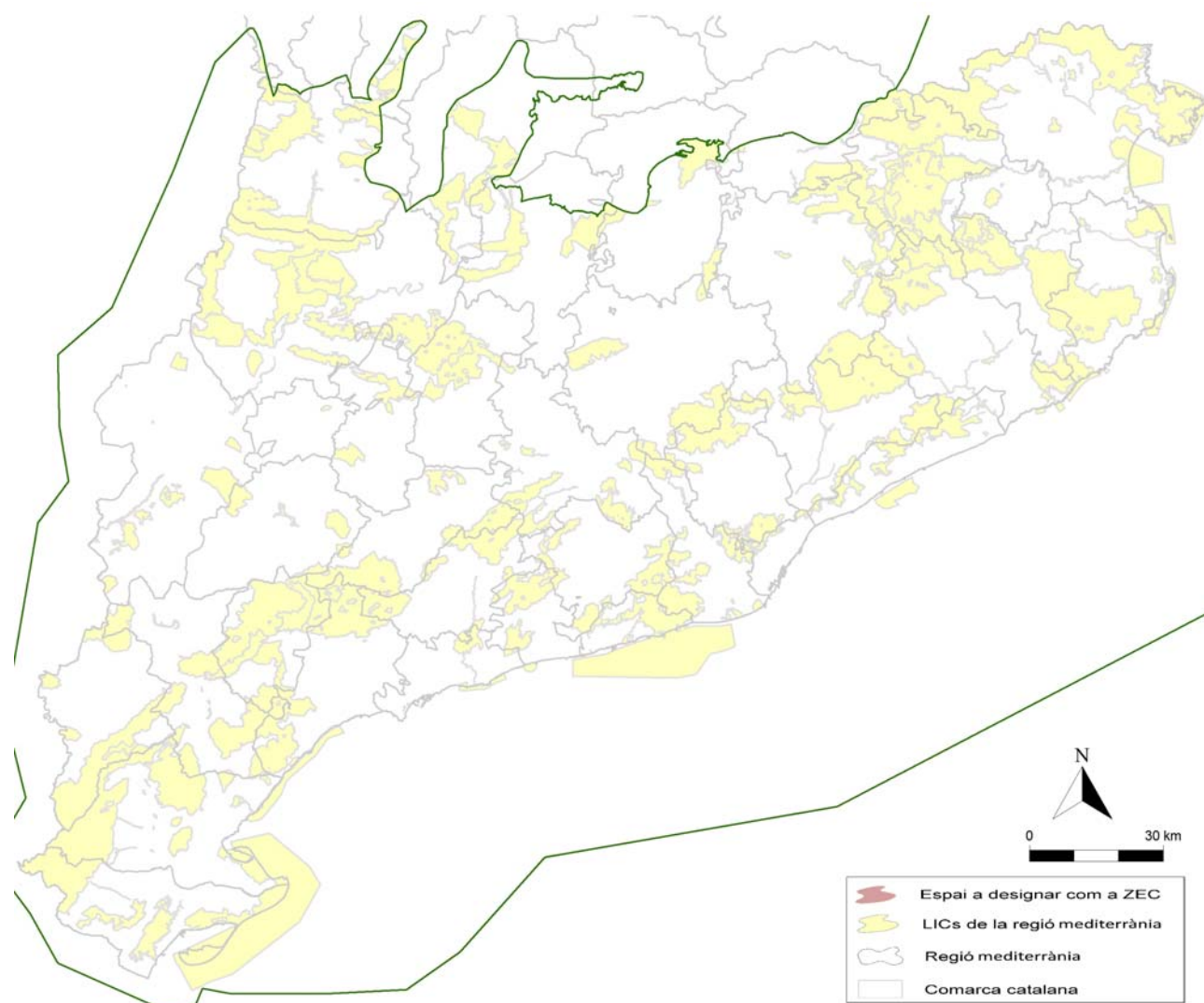

ES5130019 Estany de Montcortès

1. INFORMACIÓ GENERAL

Regió biogeogràfica: Mediterrània Tipologia: Espais d'aigües continent Àmbit: terrestre
 Superfície del LIC: 21,69 ha Superfície en la regió: 21,69 ha Superfície ZEPA: 0 ha

Localització

Font: SENP (2011)

Descripció

Municipis inclosos en l'espai

CODI	Municipi	Superfície en LIC
250390	Baix Pallars	45,01 ha

Espais del Pla d'Espais d'Interès Natural

CODI	Nom
MTC	Estany de Montcortès

Figures de protecció especial que inclou

2. HÀBITATS I ESPÈCIES D'INTERÈS COMUNITARI

Tipus d'Habitats d'Interès Comunitari pels quals fou declarat LIC

CODI	Nom	Element Clau	Superfície en l'espai	% superfície de l'espai
3150	Estanys naturals eutròfics amb vegetació natant (Hydrocharition) o poblaments submersos d'espigues d'aigua (Potamion)	Sí	0,5 ha	1
6210	Prats -i fàcies emmatades- medioeuropeus, seminaturals, sobre substrat calcari (Festuco-Brometea)	Sí	2 ha	4,5
9340	Alzinars i carrascars		1,5 ha	3,3

Tipus d'Espècies d'Interès Comunitari pels quals fou declarat LIC

CODI	Nom	Element Clau	Superfície /Longitud en espai	% superfície de l'espai
1092	<i>Austropotamobius pallipes</i>	Sí	0,5 km	45,5

Tipus d'Espècies d'Interès Comunitari de presència probable en l'espai

CODI	Nom	Element Clau	Superfície /Longitud en l'espai	% superfície de l'espai
1303	<i>Rhinolophus hipposideros</i>		21,7 ha	48,2
1304	<i>Rhinolophus ferrumequinum</i>		21,7 ha	48,2
1305	<i>Rhinolophus euryale</i>		21,7 ha	48,2
1308	<i>Barbastella barbastellus</i>		21,7 ha	48,2
1310	<i>Miniopterus schreibersii</i>		1 n° UTM10	
1321	<i>Myotis emarginatus</i>		21,7 ha	48,2

Abans d'aplicar alguna mesura de conservació d'un element clau probable, s'ha de confirmar la seva presència en l'espai

3. CONSERVACIÓ

Tipus de mesures de conservació aplicables (aquestes mesures han estat determinades per a tota la regió mediterrània)

Elements Clau

Redacció de Plans

- Establiment de plans de mitigació de les fonts de contaminació difusa o directa de les aigües associades a l'hàbitat 3150
- Redacció i execució de projectes de restauració de l'hàbitat en els indrets on presenti degradació 3150

Recuperació d'espècies amenaçades - reforços poblacionals

- Foment de la recuperació de poblacions extintes, mitjançant translocacions/reintroducció previ estudi detallat en zones on no hi hagi espècies al·lòctones competidores Austropotamobius pallipes

Control d'espècies exòtiques

- Control i eradicació puntual de poblacions de crancs de riu exòtics en zones amb presència de cranc autòcton i en zones properes Austropotamobius pallipes

Gestió o restauració d'ecosistemes /hàbitats

- Establiment de mecanismes per evitar la invasió forestal dels prats i pastures 6210
- Manteniment de les condicions fisicoquímiques de l'aigua adients Austropotamobius pallipes
- Manteniment del cabal ecològic dels rius, en especial en els trams regulats, evitant la substracció d'aigua en períodes que no es mantingui aquest cabal Austropotamobius pallipes

Aprofitament sostenible ramader/agrícola

- Ordenació de la càrrega ramadera amb l'objectiu d'assegurar la presència i conservació de l'hàbitat 6210

Seguiment ecològic

- Seguiments sanitaris de la població de cranc de riu Austropotamobius pallipes